

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Ιουλίου 2006

περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 161,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾,τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽³⁾,τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ⁽⁴⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 158 της συνθήκης προβλέπει ότι, προς ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της, η Κοινότητα αποσκοπεί στη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών ή νήσων, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών περιοχών. Το άρθρο 159 της συνθήκης προβλέπει ότι η δράση αυτή ενισχύεται μέσω των διαρθρωτικών ταμείων, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕΠ) και των άλλων υφισταμένων χρηματοδοτικών μηχανισμών.
- (2) Η πολιτική για τη συνοχή θα πρέπει να συμβάλλει στην αύξηση της οικονομικής μεγέθυνσης, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης με την ενσωμάτωση των κοινοτικών προτεραιοτήτων βιώσιμης ανάπτυξης όπως ορίστηκαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας, στις 23 και 24 Μαρτίου 2000, και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Γκέτεμποργκ, στις 15 και 16 Ιουνίου 2001.
- (3) Στη διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση, οι οικονομικές, κοινωνικές και εδαφικές διαφορές τόσο σε περιφερειακό όσο και σε εθνικό επίπεδο έχουν αυξηθεί. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να αυξηθούν οι δράσεις για τη σύγκλιση, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση σε ολόκληρη την Κοινότητα.
- (4) Η αύξηση του αριθμού χερσαίων και θαλάσσιων συνόρων της Κοινότητας και η επέκταση του εδάφους της σημαίνουν ότι θα πρέπει να αυξηθεί η προστιθέμενη αξία της διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας στην Κοινότητα.
- (5) Το Ταμείο Συνοχής θα πρέπει να ενσωματωθεί στον προγραμματισμό των διαρθρωτικών ενισχύσεων προκειμένου να εξασφαλισθεί μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ των παρεμβάσεων των διαφόρων Ταμείων.
- (6) Ο ρόλος των μηχανισμών παροχής ενισχύσεων για την αγροτική ανάπτυξη, ήτοι το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) ⁽⁵⁾, και για τον αλιευτικό τομέα, ήτοι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ), θα πρέπει να καθοριστεί με ακρίβεια, οι δε μηχανισμοί αυτοί θα πρέπει να ενσωματωθούν στους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής και της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής και να συντονισθούν με τους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς της πολιτικής για τη συνοχή.
- (7) Τα Ταμεία που παρέχουν συνδρομή στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή είναι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ταμείο Συνοχής. Οι κανόνες που ισχύουν για κάθε ταμείο θα καθοριστούν με εκτελεστικούς κανονισμούς που θα εκδοθούν στο πλαίσιο των άρθρων 148, 161 και 162 της συνθήκης.
- (8) Σύμφωνα με το άρθρο 55 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 1999, περί γενικών διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία ⁽⁶⁾, το Συμβούλιο πρέπει να αναθεωρήσει τον εν λόγω κανονισμό με βάση πρόταση της Επιτροπής το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006. Προκειμένου να πραγματοποιηθεί η μεταρρύθμιση των ταμείων που προτείνεται με τον παρόντα κανονισμό, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 θα πρέπει να καταργηθεί.
- (9) Για να αυξηθεί η προστιθέμενη αξία της κοινοτικής πολιτικής για τη συνοχή, οι εργασίες των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής θα πρέπει να επικεντρωθούν και να απλουστευθούν και οι στόχοι που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 θα πρέπει να επαναπροσδιορισθούν αναλόγως ως η επιδίωξη της σύγκλισης των κρατών μελών και των περιφερειών, της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης και της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.
- (10) Στα πλαίσια των τριών αυτών στόχων, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη, με κατάλληλο τρόπο, τόσο τα οικονομικά και κοινωνικά όσο και τα εδαφικά χαρακτηριστικά.
- (11) Οι εξόχως απόκεντρες περιοχές θα πρέπει να επωφεληθούν από ειδικά μέτρα και πρόσθετη χρηματοδότηση προκειμένου να αντισταθμιστούν τα μειονεκτήματα που προκύπτουν από τους παράγοντες που παρατίθενται στο άρθρο 299 παράγραφος 2 της συνθήκης.

⁽¹⁾ Σύμφωνη γνώμη της 4ης Ιουλίου 2006 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).⁽²⁾ ΕΕ C 255 της 14.10.2005, σ. 79.⁽³⁾ ΕΕ C 231 της 20.9.2005, σ. 1.⁽⁴⁾ ΕΕ C 121 της 20.5.2005, σ. 14.⁽⁵⁾ ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1.⁽⁶⁾ ΕΕ L 161 της 26.6.1999, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 173/2005 (ΕΕ L 29 της 2.2.2005, σ. 3).

- (12) Τα προβλήματα της πρόσβασης και της απομόνωσης από τις μεγάλες αγορές τα οποία αντιμετωπίζουν οι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες περιοχές, όπως παρατίθενται στο πρωτόκολλο αριθ. 6 για τις ειδικές διατάξεις του στόχου 6 στα πλαίσια των δραστηριοτήτων των διαρθρωτικών ταμείων στη Φινλανδία και τη Σουηδία της πράξης προσχώρησης του 1994, απαιτούν κατάλληλη δημοσιονομική αντιμετώπιση ώστε να αντισταθμιστούν οι επιπτώσεις του μειονεκτήματος αυτού.
- (13) Λόγω της σημασίας της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και της συμβολής των πόλεων, ιδιαίτερα των πόλεων μεσαίου μεγέθους, στην περιφερειακή ανάπτυξη, τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να ληφθούν περισσότερο υπόψη με την τόνωση του ρόλου τους στον προγραμματισμό για την προαγωγή της αναβάθμισης των πόλεων.
- (14) Τα Ταμεία θα πρέπει να αναλάβουν ειδική και συμπληρωματική δράση πέραν της δράσης του ΕΓΤΑΑ και του ΕΑΤ για την προαγωγή της οικονομικής διαφοροποίησης των αγροτικών περιοχών και των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία.
- (15) Οι δράσεις για περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα, δηλαδή για ορισμένα νησιά, τις ορεινές περιοχές και τις αραιοκατοικημένες περιοχές, καθώς και για ορισμένες παραμεθόριες περιοχές της Κοινότητας μετά τη διεύρυνσή της, θα πρέπει να ενισχυθούν προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι ιδιαίτερες αναπτυξιακές τους δυσκολίες.
- (16) Θα πρέπει να καθοριστούν αντικειμενικά κριτήρια για τον προσδιορισμό των επιλέξιμων περιφερειών και περιοχών. Προς το σκοπό αυτόν, ο προσδιορισμός των περιφερειών και περιοχών προτεραιότητας σε κοινοτικό επίπεδο θα πρέπει να στηρίζεται στο κοινό σύστημα ταξινόμησης των περιφερειών που καθορίζεται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, για τη θέσπιση κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) ⁽¹⁾.
- (17) Ένας στόχος «Σύγκλιση» θα καλύπτει τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες των οποίων η ανάπτυξη υστερεί. Οι περιφέρειες που καλύπτονται από το στόχο «Σύγκλιση» είναι εκείνες των οποίων το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕγχΠ), το οποίο μετράται σε μονάδες αγοραστικής δύναμης, είναι μικρότερο από το 75 % του κοινοτικού μέσου όρου. Οι περιφέρειες που πάσχουν από τη στατιστική επίπτωση η οποία συνδέεται με τη μείωση του κοινοτικού μέσου όρου μετά τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα λαμβάνουν, για το λόγο αυτό, σημαντική μεταβατική ενίσχυση προκειμένου να ολοκληρώσουν τη διαδικασία σύγκλισής τους. Η ενίσχυση αυτή θα παύσει το 2013 και δεν θα την ακολουθήσει άλλη μεταβατική περίοδος. Τα κράτη μέλη τα οποία θα υπαχθούν στο στόχο «Σύγκλιση» και των οποίων το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) είναι λιγότερο από το 90 % του κοινοτικού μέσου όρου θα λαμβάνουν ενίσχυση δυνάμει του Ταμείου Συνοχής.
- (18) Ένας στόχος «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» θα καλύπτει την επικράτεια της Κοινότητας εκτός του στόχου «Σύγκλιση». Οι επιλέξιμες περιφέρειες είναι εκείνες οι οποίες υπάγονται στο στόχο 1 κατά την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, οι οποίες δεν πληρούν πλέον τα περιφερειακά κριτήρια επιλεξιμότητας του στόχου «Σύγκλιση» και οι οποίες, κατά συνέπεια, λαμβάνουν μεταβατική ενίσχυση, καθώς και όλες οι άλλες περιφέρειες της Κοινότητας.
- (19) Ένας στόχος «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» θα καλύπτει τις περιφέρειες με χερσαία ή θαλάσσια σύνορα, τις περιφέρειες για διακρατική συνεργασία η οποία ορίζεται σε σχέση με δράσεις για την προαγωγή της ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης και της υποστήριξης της διαπεριφερειακής συνεργασίας και ανταλλαγής εμπειρίας.
- (20) Η βελτίωση και η απλούστευση της συνεργασίας κατά μήκος των εξωτερικών συνόρων της Κοινότητας συνεπάγεται τη χρήση των μηχανισμών παροχής κοινοτικής εξωτερικής συνδρομής, ιδίως δε ενός ευρωπαϊκού μηχανισμού πολιτικής γειτονίας καθώς και του μηχανισμού για την προενταξιακή συνδρομή που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1085/2006 του Συμβουλίου ⁽²⁾.
- (21) Η συμβολή του ΕΤΠΑ στη συνεργασία αυτή κατά μήκος των εξωτερικών συνόρων της Κοινότητας συμβάλλει στη διόρθωση των κυρίων περιφερειακών ανισορροπιών στην Κοινότητα, και κατά συνέπεια, στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής της συνοχής.
- (22) Οι δραστηριότητες των Ταμείων και οι δράσεις τις οποίες χρηματοδοτούν θα πρέπει να είναι συνεείς με τις άλλες κοινοτικές πολιτικές και να συμμορφώνονται προς την κοινοτική νομοθεσία.
- (23) Η δράση της Κοινότητας θα πρέπει να είναι συμπληρωματική ως προς τη δράση των κρατών μελών ή να έχει ως στόχο να συμβάλει στη δράση αυτήν. Η εταιρική σχέση θα πρέπει να ενισχυθεί μέσω ρυθμίσεων για τη συμμετοχή διαφόρων τύπων εταίρων, ιδίως των περιφερειακών και τοπικών αρχών, με πλήρη σεβασμό των θεσμικών ρυθμίσεων των κρατών μελών.
- (24) Ο πολυετής προγραμματισμός θα πρέπει να στοχεύει στην επίτευξη των στόχων των Ταμείων εξασφαλίζοντας τη διαθεσιμότητα των αναγκαίων χρηματοοικονομικών πόρων και τη συνέπεια και τη συνέχεια της κοινής δράσης της Κοινότητας και των κρατών μελών.
- (25) Δεδομένου ότι οι στόχοι «Σύγκλιση», «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» και «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, λόγω της έκτασης των διαφορών και του ορίου των δημοσιονομικών πόρων των κρατών μελών και των περιφερειών που είναι επιλέξιμες δυνάμει του στόχου «Σύγκλιση», και μπορούν συνεπώς να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, μέσω της εξασφάλισης πολυετούς κοινοτικής χρηματοδότησης που επιτρέπει στην πολιτική για τη συνοχή να επικεντρώνεται στις προτεραιότητες της Κοινότητας, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών.

⁽¹⁾ ΕΕ L 154 της 21.6.2003, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1888/2005 (ΕΕ L 309 της 25.11.2005, σ. 1).

⁽²⁾ Βλέπε σελίδα 82 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

- (26) Είναι σκόπιμο να τεθούν μετρήσιμοι στόχοι για τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη σύνθεσή της πριν από την 1η Μαΐου 2004, βάσει των στόχων «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», με σκοπό την προαγωγή της ανταγωνιστικότητας και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Απαιτείται ο προσδιορισμός των κατάλληλων τρόπων μέτρησης και υποβολής εκθέσεων σχετικά με την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (27) Είναι σκόπιμο να ενισχυθεί η επικουρικότητα και η αναλογικότητα της παρέμβασης των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής.
- (28) Δυνάμει του άρθρου 274 της συνθήκης, στα πλαίσια της επιμερισμένης διαχείρισης, θα πρέπει να καθοριστούν οι προϋποθέσεις που επιτρέπουν στην Επιτροπή να ασκεί τις αρμοδιότητές της για την εφαρμογή του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διευκρινιστούν οι ευθύνες συνεργασίας με τα κράτη μέλη. Η εφαρμογή αυτών των προϋποθέσεων θα πρέπει να επιτρέπει στην Επιτροπή να εξασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τα Ταμεία κατά νόμιμο και ορθό τρόπο και σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης κατά την έννοια του δημοσιονομικού κανονισμού.
- (29) Προκειμένου να εξασφαλιστούν πραγματικές οικονομικές επιπτώσεις, οι ενισχύσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων δεν θα πρέπει να αντικαθιστούν δημόσιες δαπάνες των κρατών μελών δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Η επαλήθευση, μέσω της εταιρικής σχέσης, της αρχής της προσθετικότητας θα πρέπει να επικεντρώνεται στις περιοχές του στόχου «Σύγκλιση» λόγω του ύψους των δημοσιονομικών πόρων που διατίθενται γι' αυτές και είναι δυνατόν να έχει ως αποτέλεσμα δημοσιονομική διόρθωση εάν δεν τηρείται η προσθετικότητα.
- (30) Στα πλαίσια των προσπαθειών της υπέρ της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, η Κοινότητα, σε όλα τα στάδια εφαρμογής των Ταμείων, έχει ως στόχους την εξάλειψη των ανισοτήτων και την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, όπως προβλέπεται στα άρθρα 2 και 3 της συνθήκης, καθώς και την αποτροπή των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.
- (31) Η Επιτροπή θα πρέπει να καθορίσει την ενδεικτική ετήσια κατανομή των διαθέσιμων πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων χρησιμοποιώντας αντικειμενική και διαφανή μέθοδο, λαμβάνοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής, τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 15ης και 16ης Δεκεμβρίου 2005, και τη διοργανική συμφωνία, της 17ης Μαΐου 2006, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση μέσα στα πλαίσια της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού (!), με σκοπό να επιτευχθεί σημαντική συγκέντρωση στις περιφέρειες η ανάπτυξη των οποίων υστερεί, συμπεριλαμβανομένων όσων που λαμβάνουν μεταβατική στήριξη λόγω των στατιστικών επιπτώσεων.
- (32) Η δημοσιονομική συγκέντρωση στον στόχο «Σύγκλιση» θα πρέπει να αυξηθεί λόγω των μεγαλύτερων διαφορών στη διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση, η προσπάθεια υπέρ του στόχου «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» που βοηθά στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης στο υπόλοιπο της Κοινότητας θα πρέπει να διατηρηθεί, οι δε πόροι για το στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» θα πρέπει να αυξηθούν λόγω της ιδιαίτερης προστιθέμενης αξία του.
- (33) Οι ετήσιες πιστώσεις που διατίθενται σε ένα κράτος μέλος στο πλαίσιο των Ταμείων θα πρέπει να περιορίζονται σε ανώτατο όριο που καθορίζεται με βάση την ικανότητά του για απορρόφηση.
- (34) Το 3 % των πιστώσεων των διαρθρωτικών ταμείων που διατίθενται στα κράτη μέλη στο πλαίσιο των στόχων «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» μπορεί να εγγράφεται σε εθνικό αποθεματικό για την επιβράβευση των επιδόσεων.
- (35) Οι πιστώσεις που διατίθενται στο πλαίσιο των Ταμείων θα πρέπει να αναπροσαρμόζονται με βάση πάγιο συντελεστή ενόψει του προγραμματισμού.
- (36) Προκειμένου να αυξηθεί το στρατηγικό περιεχόμενο και να προαχθεί η διαφάνεια της πολιτικής για τη συνοχή μέσω της ενσωμάτωσης των προτεραιοτήτων της Κοινότητας, το Συμβούλιο θα πρέπει να θεσπίσει στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές με βάση πρόταση της Επιτροπής. Το Συμβούλιο θα πρέπει να εξετάσει την εφαρμογή των εν λόγω κατευθυντηρίων γραμμών από τα κράτη μέλη με βάση στρατηγική υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή.
- (37) Με βάση τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζει το Συμβούλιο, είναι σκόπιμο κάθε κράτος μέλος να εκπονηεί, σε διάλογο με την Επιτροπή, εθνικό έγγραφο αναφοράς για την αναπτυξιακή του στρατηγική, το οποίο θα αποτελεί το πλαίσιο για την εκπόνηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Με βάση την εθνική στρατηγική, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς και να αποφασίζει για ορισμένα στοιχεία του.
- (38) Ο προγραμματισμός και η διαχείριση των Διαρθρωτικών Ταμείων θα πρέπει να απλουστευθούν με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους με την πρόβλεψη ότι τα επιχειρησιακά προγράμματα θα χρηματοδοτούνται είτε από το ΕΤΠΑ είτε από το ΕΚΤ, καθένα από τα οποία είναι δυνατόν να χρηματοδοτεί, κατά συμπληρωματικό και περιορισμένο τρόπο, δράσεις που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του άλλου Ταμείου.
- (39) Προκειμένου να βελτιωθεί η συμπληρωματικότητά τους και να απλουστευθεί η εκτέλεσή τους, οι ενισχύσεις του Ταμείου Συνοχής και του ΕΤΠΑ θα πρέπει να προγραμματίζονται από κοινού στα πλαίσια των επιχειρησιακών προγραμμάτων στους τομείς των μεταφορών και του περιβάλλοντος και να έχουν εθνική γεωγραφική κάλυψη.
- (40) Ο προγραμματισμός θα πρέπει να εξασφαλίζει το συντονισμό των Ταμείων μεταξύ τους, με τα άλλα υφιστάμενα χρηματοδοτικά μέσα, με την ΕΤΕπ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ). Ο συντονισμός αυτός θα πρέπει να καλύπτει επίσης την εκπόνηση πολύπλοκων χρηματοδοτικών συστημάτων και εταιρικών σχέσεων δημόσιου — ιδιωτικού τομέα.

(!) ΕΕ C 139 της 14.6.2006, σ. 1.

- (41) Είναι σκόπιμο να διασφαλισθεί η βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση και σε καινοτόμο χρηματοοικονομική τεχνική, ιδίως όσον αφορά τις πολύ μικρές, τις μικρές και τις μεσαίες επιχειρήσεις, και για επενδύσεις σε εταιρικές σχέσεις δημόσιου — ιδιωτικού τομέα και σε άλλα έργα που περιλαμβάνονται σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να επιλέγουν ένα ταμείο χαρτοφυλακίου μέσω της ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με το δικαίωμα περί δημοσίων συμβάσεων και να περιλαμβάνουν τυχόν παρεκκλίσεις στο εθνικό δικαίωμα συμβατές με το κοινοτικό δικαίωμα. Σε άλλες περιπτώσεις, όπου τα κράτη μέλη γνωρίζουν ότι δεν εφαρμόζεται το δικαίωμα περί δημοσίων συμβάσεων, ο ορισμός των καθηκόντων του ΕΤΕ και της ΕΤΕπ δικαιολογεί τη χορήγηση επιχορήγησης από τα κράτη μέλη η οποία είναι άμεση χρηματοδοτική συνεισφορά από επιχειρησιακά προγράμματα μέσω δωρεάς. Υπό τους ίδιους όρους, η εθνική νομοθεσία μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα για χορήγηση επιχορήγησης σε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα χωρίς πρόσκληση υποβολής προτάσεων.
- (42) Κατά την αξιολόγηση των σημαντικότερων σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων, η Επιτροπή θα πρέπει να διαθέτει όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες για να κρίνει κατά πόσον η χρηματοδοτική συνεισφορά των Ταμείων δεν οδηγεί σε σημαντική απώλεια θέσεων εργασίας σε υφιστάμενες τοποθεσίες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να μεριμνήσει ώστε η κοινοτική χρηματοδότηση να μην υποστηρίζει μετεγκατάσταση εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (43) Η περίοδος προγραμματισμού θα διαρκέσει για μία μόνον επταετία προκειμένου να διατηρηθεί η απλούστευση του συστήματος διαχείρισης που καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1260/1999.
- (44) Στα πλαίσια των επιχειρησιακών προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, τα κράτη μέλη και οι διαχειριστικές αρχές μπορούν να προβαίνουν στις ρυθμίσεις που απαιτούνται για τη διαπεριφερειακή συνεργασία και μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά των περιοχών με φυσικά μειονεκτήματα.
- (45) Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η ανάγκη απλούστευσης και αποκέντρωσης, ο προγραμματισμός και η δημοσιονομική διαχείριση θα πρέπει να πραγματοποιούνται μόνον σε επίπεδο επιχειρησιακών προγραμμάτων και αξόνων προτεραιότητας, δεδομένου ότι το κοινοτικό πλαίσιο στήριξης και το συμπλήρωμα προγραμματισμού που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 θα πρέπει να καταργηθούν.
- (46) Στα πλαίσια των επιχειρησιακών προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ με βάση τους στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», τα κράτη μέλη, οι περιφέρειες και οι διαχειριστικές αρχές μπορούν να μεταβιβάζουν αρμοδιότητες στις αρχές αστικών περιοχών για τις προτεραιότητες που αφορούν την αναβάθμιση των πόλεων.
- (47) Οι πρόσθετες πιστώσεις για την αντιστάθμιση των πρόσθετων δαπανών που αντιμετωπίζουν οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες θα πρέπει να ενσωματωθούν στα επιχειρησιακά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ στις περιφέρειες αυτές.
- (48) Θα πρέπει να υπάρξουν χωριστές ρυθμίσεις για την εφαρμογή του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» που χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ.
- (49) Η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να εγκρίνει μεγάλα έργα τα οποία συμπεριλαμβάνονται στα επιχειρησιακά προγράμματα, εν ανάγκη και σε διαβούλευση με την ΕΤΕπ, προκειμένου να αξιολογεί το σκοπό τους, τις επιπτώσεις τους και τις ρυθμίσεις για τη σχεδιαζόμενη χρήση των κοινοτικών πόρων.
- (50) Είναι χρήσιμο να προσδιορισθούν τα είδη δράσεων στις οποίες τα Ταμεία παρέχουν στήριξη υπό μορφή τεχνικής βοήθειας.
- (51) Απαιτείται να διασφαλίζεται ότι διατίθενται επαρκείς πόροι ώστε να βοηθούνται τα κράτη μέλη στην εκπόνηση και αξιολόγηση έργων. Η ΕΤΕπ διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην παροχή συνδρομής αυτού του είδους και, για το σκοπό αυτόν, μπορεί να λαμβάνει επιχορήγηση από την Επιτροπή.
- (52) Είναι επίσης σκόπιμο να προβλεφθεί η δυνατότητα επιχορήγησης από την Επιτροπή στο ΕΤΕ προκειμένου να προβαίνει στην αξιολόγηση των αναγκών καινοτόμων μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής για πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.
- (53) Για τους ανωτέρω λόγους, η ΕΤΕπ και το ΕΤΕ μπορούν να λαμβάνουν επιχορήγηση από την Επιτροπή για να αναλαμβάνουν δράσεις τεχνικής βοήθειας στον τομέα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης ή για τη στήριξη μέτρων αναδιάρθρωσης για βιώσιμη οικονομική δραστηριότητα σε περιοχές που πλήττονται από οικονομική κρίση.
- (54) Η αποτελεσματικότητα της συνδρομής των Ταμείων εξαρτάται επίσης από την ενσωμάτωση αξιόπιστης αξιολόγησης στον προγραμματισμό και την παρακολούθηση. Εν προκειμένω, θα πρέπει να προσδιοριστούν οι αρμοδιότητες των κρατών μελών και της Επιτροπής.
- (55) Στα πλαίσια των εθνικών τους κονδυλίων για τους στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ένα μικρό αποθεματικό για να ανταποκρίνονται γρήγορα σε απρόβλεπτες τομεακές ή τοπικές διαταραχές που προκύπτουν από κοινωνικοοικονομικές αναδιarrώσεις ή από τα αποτελέσματα εμπορικών συμφωνιών.
- (56) Είναι σκόπιμο να οριστεί ποιες από τις δαπάνες σε ένα κράτος μέλος μπορούν να εξομοιωθούν προς δημόσιες δαπάνες προκειμένου να γίνεται ο υπολογισμός της συνολικής εθνικής δημόσιας συνεισφοράς σε ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα· για το σκοπό αυτόν, δέον είναι να γίνεται αναφορά στους «φορείς δημοσίου δικαίου» όπως ορίζονται στις κοινοτικές οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις, διότι οι φορείς αυτοί περιλαμβάνουν διάφορα είδη δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων που έχουν συγκροτηθεί για να καλύψουν ανάγκες γενικού συμφέροντος χωρίς βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα και ελέγχονται από το κράτος ή από περιφερειακές και τοπικές αρχές.

- (57) Πρέπει να καθοριστούν τα στοιχεία για τη διαφοροποίηση της συνεισφοράς των Ταμείων στα επιχειρησιακά προγράμματα και, πιο συγκεκριμένα, να αυξηθεί το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα των κοινοτικών πόρων. Πρέπει επίσης να καθοριστούν τα ανώτατα όρια για τη συνεισφορά των Ταμείων, με βάση το είδος του Ταμείου και το στόχο.
- (58) Απαιτείται επίσης να ορισθεί η έννοια του έργου που παράγει έσοδα και να προσδιορισθούν οι κοινοτικές αρχές και κανόνες που απαιτούνται για τον υπολογισμό της συνεισφοράς των Ταμείων. Για ορισμένες επενδύσεις δεν είναι αντικειμενικά δυνατό να υπολογισθούν εκ των προτέρων τα έσοδα και, για το λόγο αυτόν, είναι αναγκαίο να ορισθεί η μεθοδολογία που θα διασφαλίζει ότι τα έσοδα αυτά θα αποκλείονται από τη δημόσια χρηματοδότηση.
- (59) Θα πρέπει να ορίζονται οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης της επιλεξιμότητας των δαπανών, ώστε να υπάρχει ενιαίος και δίκαιος κανόνας για την υλοποίηση των Ταμείων σε όλη την Κοινότητα. Για να διευκολυνθεί η εκτέλεση των επιχειρησιακών προγραμμάτων είναι σκόπιμο να θεσπισθεί ότι η ημερομηνία έναρξης για την επιλεξιμότητα των δαπανών μπορεί να τοποθετηθεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 2007 εάν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος υποβάλει επιχειρησιακό πρόγραμμα πριν από αυτή την ημερομηνία.
- (60) Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας και με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης⁽¹⁾, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο⁽²⁾, και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, για το Ταμείο Συνοχής⁽³⁾, θα πρέπει να υπάρχουν εθνικοί κανόνες για την επιλεξιμότητα των δαπανών.
- (61) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα, η δικαιοσύνη και η βιώσιμη επίπτωση της παρέμβασης των Ταμείων, θα πρέπει να θεσπισθούν διατάξεις που να εξασφαλίζουν ότι οι επενδύσεις σε επιχειρήσεις θα έχουν μακροπρόθεσμα αποτελέσματα και να αποτρέπουν την εισαγωγή αδικαιολόγητου πλεονεκτήματος μέσω της χρήσης των Ταμείων αυτών. Πρέπει να εξασφαλιστεί ότι οι επενδύσεις οι οποίες λαμβάνουν συνδρομή από τα Ταμεία μπορούν να αποσβεστούν εντός μιας επαρκώς μακράς περιόδου.
- (62) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν την ορθή λειτουργία των συστημάτων τους διαχείρισης και ελέγχου. Προς τούτο, πρέπει να καθοριστούν οι γενικές αρχές και οι απαιτούμενες λειτουργίες τις οποίες θα πληρούν τα συστήματα ελέγχου όλων των επιχειρησιακών προγραμμάτων με βάση την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006.
- (63) Είναι, επομένως, σκόπιμο να καθορισθεί μια και μόνο διαχειριστική αρχή για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα και να αποσαφηνιστούν τόσο η αρμοδιότητά της όσο και τα καθήκοντα της ελεγκτικής αρχής. Πρέπει επίσης να εξασφαλιστούν ομοιόμορφα ποιοτικά πρότυπα όσον αφορά την πιστοποίηση των δαπανών και των αιτήσεων πληρωμών πριν αυτές διαβιβαστούν στην Επιτροπή. Πρέπει να διευκρινιστεί η φύση και η ποιότητα των πληροφοριών στις οποίες στηρίζονται οι αιτήσεις αυτές και, προς το σκοπό αυτόν, να προσδιοριστούν τα καθήκοντα της αρχής πιστοποίησης.
- (64) Η παρακολούθηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων απαιτείται για να εξασφαλίζεται η ποιότητα της υλοποίησής τους. Προς το σκοπό αυτόν, θα πρέπει να συσταθούν επιτροπές παρακολούθησης και να καθοριστούν οι αρμοδιότητές τους καθώς και οι πληροφορίες που πρέπει να διαβιβάζονται στην Επιτροπή και το πλαίσιο εξέτασης αυτών των πληροφοριών. Για να βελτιωθεί η ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά την εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων, θα πρέπει να θεσμοθετηθεί η αρχή της ανταλλαγής δεδομένων με ηλεκτρονικά μέσα.
- (65) Σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να φέρουν την πρωταρχική ευθύνη για την υλοποίηση και τον έλεγχο των παρεμβάσεων.
- (66) Θα πρέπει να καθοριστούν οι υποχρεώσεις των κρατών μελών όσον αφορά τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, την πιστοποίηση των δαπανών, και την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση των παρατυπιών και των παραβάσεων του κοινοτικού δικαίου, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική και ορθή υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Συγκεκριμένα, όσον αφορά τη διαχείριση και τον έλεγχο, πρέπει να καθοριστούν οι διαδικασίες βάσει των οποίων τα κράτη μέλη θα παρέχουν τη διαβεβαίωση ότι τα συστήματα υπάρχουν και λειτουργούν ικανοποιητικά.
- (67) Με την επιφύλαξη των εξουσιών της Επιτροπής όσον αφορά τον δημοσιονομικό έλεγχο, η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής στον τομέα αυτόν θα πρέπει να αυξηθεί και θα πρέπει να καθοριστούν τα κριτήρια τα οποία θα επιτρέπουν στην Επιτροπή να καθορίζει, στα πλαίσια της στρατηγικής της για τον έλεγχο των εθνικών συστημάτων, το επίπεδο της διαβεβαίωσης που μπορεί να λαμβάνει από τους εθνικούς φορείς ελέγχου.
- (68) Η έκταση και η ένταση των κοινοτικών ελέγχων θα πρέπει να είναι ανάλογες με το ύψος της συνεισφοράς της Κοινότητας. Όταν ένα κράτος μέλος είναι ο κύριος χρηματοδότης ενός προγράμματος, το κράτος μέλος αυτό θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να οργανώνει ορισμένα στοιχεία των ρυθμίσεων περί ελέγχου σύμφωνα με τους εθνικούς του κανόνες. Στις ίδιες περιπτώσεις, πρέπει να καθορισθεί ότι η Επιτροπή μπορεί να διαφοροποιεί τα μέσα με τα οποία τα κράτη μέλη θα πρέπει να εκτελούν τα καθήκοντα της πιστοποίησης των δαπανών και της επαλήθευσης των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου και να καθορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η Επιτροπή δικαιούται να περιορίζει το δικό της έλεγχο και να στηρίζεται στις διαβεβαιώσεις που παρέχουν οι εθνικοί φορείς.

(1) Βλέπε σελίδα 1 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

(2) Βλέπε σελίδα 12 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

(3) Βλέπε σελίδα 79 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

- (69) Η προκαταβολή που καταβάλλεται κατά την έναρξη των επιχειρησιακών προγραμμάτων εξασφαλίζει κανονική ταμειακή ροή που διευκολύνει τις πληρωμές προς τους δικαιούχους κατά την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να προβλεφθούν προκαταβολές για τα διαρθρωτικά ταμεία ύψους 5 % (για τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη σύνθεσή της πριν από την 1η Μαΐου 2004) και 7 % (για τα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ένωση το 2004 ή αργότερα) και για το Ταμείο Συνοχής 7,5 % (για τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη σύνθεσή της πριν από την 1η Μαΐου 2004) και 10,5 % (για τα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2004 ή αργότερα) ως συνδρομή για την επίτευξη της υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.
- (70) Εκτός από την αναστολή των πληρωμών σε περίπτωση που εντοπισθεί σοβαρή έλλειψη στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, θα πρέπει να θεσπιστούν μέτρα που να επιτρέπουν, στον κύριο διατάκτη να διακόπτει τις πληρωμές στις περιπτώσεις που υπάρχουν στοιχεία που να υποδηλώνουν σημαντική έλλειψη στην ορθή λειτουργία των εν λόγω συστημάτων.
- (71) Οι κανόνες για την αυτόματη αποδέσμευση θα επισπεύσουν την υλοποίηση των προγραμμάτων. Προς το σκοπό αυτόν, είναι σκόπιμο να καθοριστούν οι ρυθμίσεις για την εφαρμογή τους και τα τμήματα των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων του προϋπολογισμού τα οποία είναι δυνατόν να εξαιρούνται από αυτούς, κυρίως όταν οι καθυστερήσεις υλοποίησης οφείλονται σε περιστάσεις που είναι ανεξάρτητες από τον αιτούντα, ή σε μη φυσιολογικές ή απρόβλεπτες περιστάσεις οι επιπτώσεις των οποίων δεν είναι δυνατόν να αποφευχθούν παρά τις καταβληθείσες προσπάθειες.
- (72) Οι διαδικασίες για το κλείσιμο θα πρέπει να απλουστευθούν με την παροχή της δυνατότητας στα κράτη μέλη που το επιθυμούν και σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που επιλέγουν να κλείνουν εν μέρει ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα όσον αφορά τις πράξεις που έχουν ολοκληρωθεί. Προς τούτο, θα πρέπει να προβλεφθεί το κατάλληλο πλαίσιο.
- (73) Τα μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να θεσπίζονται σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή⁽¹⁾. Η Επιτροπή πρέπει να θεσπίσει τα μέτρα εφαρμογής του παρόντος κανονισμού ώστε να διασφαλίσει τη διαφάνεια και να διευκρινίσει τις διατάξεις που ισχύουν για τη διαχείριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων όσον αφορά την κατηγοριοποίηση των δαπανών, τη χρηματοοικονομική τεχνική, τη διαχείριση και τον έλεγχο, την ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων και τη δημοσιοποίηση μετά τη γνώμη της επιτροπής συντονισμού των Ταμείων που ενεργεί ως διαχειριστική επιτροπή. Δέον είναι η Επιτροπή να δημοσιεύσει τον κατάλογο των επιλέξιμων τομέων στο πλαίσιο του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» κατ' εφαρμογή των κριτηρίων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, των ενδεικτικών κατευθυντήριων γραμμών για την ανάλυση κόστους-οφέλους που απαιτείται για την εκπόνηση και την υποβολή σημαντικών έργων και για έργα που παράγουν έσοδα, των ενδεικτικών κατευθυντήριων γραμμών για την αξιολόγηση καθώς και τον κατάλογο δράσεων που είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας κατόπιν πρωτοβουλίας της Επιτροπής ύστερα από διαβούλευση με την επιτροπή συντονισμού των Ταμείων που ενεργεί ως συμβουλευτική επιτροπή,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

⁽¹⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ Ι	ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι	ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ	36
Άρθρο 1	Αντικείμενο	36
Άρθρο 2	Ορισμοί	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ	ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ	36
Άρθρο 3	Στόχοι	36
Άρθρο 4	Μέσα και αποστολές	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ	37
Άρθρο 5	Σύγκλιση	37
Άρθρο 6	Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση	38
Άρθρο 7	Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία	38
Άρθρο 8	Μεταβατική στήριξη	38
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙV	ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	38
Άρθρο 9	Συμπληρωματικότητα, συνεκτικότητα, συντονισμός και συμμόρφωση	38
Άρθρο 10	Προγραμματισμός	39
Άρθρο 11	Εταιρική σχέση	39
Άρθρο 12	Εδαφικό επίπεδο εφαρμογής	39
Άρθρο 13	Αναλογική παρέμβαση	39
Άρθρο 14	Επιμερισμένη διαχείριση	39
Άρθρο 15	Προσθετικότητα	40
Άρθρο 16	Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη διάκριση	40
Άρθρο 17	Βιώσιμη ανάπτυξη	40
ΚΕΦΑΛΑΙΟ V	ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	40
Άρθρο 18	Γενικοί πόροι	40
Άρθρο 19	Πόροι για το στόχο «Σύγκλιση»	41
Άρθρο 20	Πόροι για το στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»	41
Άρθρο 21	Πόροι για το στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία»	41
Άρθρο 22	Μη δυνατότητα μεταφοράς των πόρων	42
Άρθρο 23	Πόροι για το αποθεματικό επίδοσης	42
Άρθρο 24	Πόροι για τεχνική βοήθεια	42
ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ	42
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι	ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΟΧΗ ...	42
Άρθρο 25	Περιεχόμενο	42
Άρθρο 26	Έγκριση και επανεξέταση	42
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ	ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	43
Άρθρο 27	Περιεχόμενο	43
Άρθρο 28	Εκπόνηση και έγκριση	43

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ	44
Άρθρο 29	Στρατηγική υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη	44
Άρθρο 30	Στρατηγική υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή και συζήτηση για την πολιτική συνοχής	44
Άρθρο 31	Έκθεση για τη συνοχή	44
ΤΙΤΛΟΣ III	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ	45
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I	ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	45
Άρθρο 32	Εκπόνηση και έγκριση επιχειρησιακών προγραμμάτων	45
Άρθρο 33	Αναδιώρηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων	45
Άρθρο 34	Ειδικός χαρακτήρας των Ταμείων	45
Άρθρο 35	Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής	45
Άρθρο 36	Συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων	46
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	46
ΤΜΗΜΑ 1	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	46
Άρθρο 37	Επιχειρησιακά προγράμματα για τους στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»	46
Άρθρο 38	Επιχειρησιακά προγράμματα για το στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία»	47
ΤΜΗΜΑ 2	ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ	47
Άρθρο 39	Περιεχόμενο	47
Άρθρο 40	Πληροφορίες που υποβάλλονται στην Επιτροπή	47
Άρθρο 41	Απόφαση της Επιτροπής	48
ΤΜΗΜΑ 3	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ	48
Άρθρο 42	Γενικές διατάξεις	48
Άρθρο 43	Κανόνες εφαρμογής	48
ΤΜΗΜΑ 4	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ	48
Άρθρο 44	Δράσεις χρηματοοικονομικής τεχνικής	48
ΤΜΗΜΑ 5	ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	49
Άρθρο 45	Τεχνική βοήθεια με πρωτοβουλία της Επιτροπής	49
Άρθρο 46	Τεχνική βοήθεια των κρατών μελών	49
ΤΙΤΛΟΣ IV	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	50
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	50
Άρθρο 47	Γενικές διατάξεις	50
Άρθρο 48	Ευθύνη των κρατών μελών	50
Άρθρο 49	Ευθύνη της Επιτροπής	50
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	51
Άρθρο 50	Εθνικό αποθεματικό επίδοσης	51
Άρθρο 51	Εθνικό αποθεματικό για απρόβλεπτα	51

ΤΙΤΛΟΣ V	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ	51
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I	ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ	51
Άρθρο 52	Διαφοροποίηση των ποσοστών συνεισφοράς	51
Άρθρο 53	Συνεισφορά των Ταμείων	51
Άρθρο 54	Άλλες διατάξεις	52
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II	ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΟΥΝ ΕΣΟΔΑ	52
Άρθρο 55	Έργα που παράγουν έσοδα	52
ΚΕΦΑΛΑΙΟ III	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΩΝ	53
Άρθρο 56	Επιλεξιμότητα δαπανών	53
ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ	53
Άρθρο 57	Διάρκεια των πράξεων	53
ΤΙΤΛΟΣ VI	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΙ	53
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	53
Άρθρο 58	Γενικές αρχές για τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου	53
Άρθρο 59	Ορισμός αρχών	54
Άρθρο 60	Καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής	54
Άρθρο 61	Καθήκοντα της αρχής πιστοποίησης	55
Άρθρο 62	Καθήκοντα της ελεγκτικής αρχής	55
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ	56
Άρθρο 63	Επιτροπή παρακολούθησης	56
Άρθρο 64	Σύνθεση	56
Άρθρο 65	Καθήκοντα	56
Άρθρο 66	Διατάξεις σχετικά με την παρακολούθηση	56
Άρθρο 67	Ετήσια έκθεση και τελική έκθεση υλοποίησης	56
Άρθρο 68	Ετήσια εξέταση των προγραμμάτων	57
ΚΕΦΑΛΑΙΟ III	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ	58
Άρθρο 69	Ενημέρωση και δημοσιότητα	58
ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV	ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	58
ΤΜΗΜΑ 1	ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ	58
Άρθρο 70	Διαχείριση και έλεγχος	58
Άρθρο 71	Θέσπιση συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου	58
ΤΜΗΜΑ 2	ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	59
Άρθρο 72	Ευθύνες της Επιτροπής	59
Άρθρο 73	Συνεργασία με τις ελεγκτικές αρχές των κρατών μελών	59
ΤΜΗΜΑ 3	ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	59
Άρθρο 74	Ρυθμίσεις αναλογικού ελέγχου	59
ΤΙΤΛΟΣ VII	ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	60
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I	ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	60
ΤΜΗΜΑ 1	ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	60
Άρθρο 75	Αναλήψεις υποχρεώσεων του προϋπολογισμού	60

ΤΜΗΜΑ 2	ΚΟΙΝΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ	60
Άρθρο 76	Κοινοί κανόνες για τις πληρωμές	60
Άρθρο 77	Κοινοί κανόνες υπολογισμού ενδιάμεσων πληρωμών και πληρωμών του τελικού υπολοίπου	60
Άρθρο 78	Δήλωση δαπανών	61
Άρθρο 79	Σώρευση πληρωμών προχρηματοδότησης και ενδιάμεσων πληρωμών	61
Άρθρο 80	Πλήρης πληρωμή στους δικαιούχους	62
Άρθρο 81	Χρήση του ευρώ	62
ΤΜΗΜΑ 3	ΠΡΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	62
Άρθρο 82	Πληρωμή	62
Άρθρο 83	Τόκοι	62
Άρθρο 84	Εκκαθάριση	62
ΤΜΗΜΑ 4	ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ	63
Άρθρο 85	Ενδιάμεσες πληρωμές	63
Άρθρο 86	Όροι αποδοχής των αιτήσεων πληρωμών	63
Άρθρο 87	Ημερομηνία υποβολής αιτήσεων πληρωμής και προθεσμίες πληρωμών	63
ΤΜΗΜΑ 5	ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΗ ΤΟΥ ΤΕΛΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ	63
Άρθρο 88	Μερικό κλείσιμο	63
Άρθρο 89	Όροι για την πληρωμή του τελικού υπολοίπου	63
Άρθρο 90	Διαθεσιμότητα εγγράφων	64
ΤΜΗΜΑ 6	ΔΙΑΚΟΠΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	64
Άρθρο 91	Διακοπή της προθεσμίας πληρωμής	64
Άρθρο 92	Αναστολή πληρωμών	64
ΤΜΗΜΑ 7	ΑΥΤΟΜΑΤΗ ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΣΗ	65
Άρθρο 93	Αρχές	65
Άρθρο 94	Περίοδος διακοπής για μεγάλα έργα και καθεστώτα ενίσχυσης	65
Άρθρο 95	Περίοδος για δίκες και διοικητικές εφέσεις	65
Άρθρο 96	Εξαιρέσεις όσον αφορά την αυτόματη αποδέσμευση	65
Άρθρο 97	Διαδικασία	65
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II	ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ	66
ΜΕΡΟΣ 1	ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ	66
Άρθρο 98	Δημοσιονομικές διορθώσεις από τα κράτη μέλη	66
ΤΜΗΜΑ 2	ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	66
Άρθρο 99	Κριτήρια που διέπουν τις διορθώσεις	66
Άρθρο 100	Διαδικασία	66
Άρθρο 101	Υποχρεώσεις των κρατών μελών	67
Άρθρο 102	Επιστροφή	67
ΤΙΤΛΟΣ VIII	ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	67
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ	67
Άρθρο 103	Επιτροπή και διαδικασίες	67
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 147 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ	67
Άρθρο 104	Επιτροπή του άρθρου 147 της συνθήκης	67

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ	Τελικές διατάξεις	68
Άρθρο 105	Μεταβατικές διατάξεις	68
Άρθρο 106	Ρήτρα αναθεώρησης	68
Άρθρο 107	Κατάργηση	68
Άρθρο 108	Έναρξη ισχύος	68
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	Ετήσια κατανομή των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων για την περίοδο 2007 έως 2013	70
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	Δημοσιονομικό πλαίσιο	71
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	Ανώτατα όρια που εφαρμόζονται στα ποσοστά συγχρηματοδότησης	75
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV	Κατηγορίες δαπανών	76

ΤΙΤΛΟΣ I

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός καθορίζει τους γενικούς κανόνες που διέπουν το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) (εφεξής «διαρθρωτικά ταμεία») και το Ταμείο Συνοχής, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που καθορίζονται στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1080/2006, (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1084/2006.

Ο παρών κανονισμός ορίζει τους στόχους στην επίτευξη των οποίων πρέπει να συμβάλουν τα διαρθρωτικά ταμεία και το Ταμείο Συνοχής (εφεξής «Ταμεία»), τα κριτήρια βάσει των οποίων τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες είναι επιλέξιμα δυνάμει των Ταμείων αυτών, τους διαθέσιμους δημοσιονομικούς πόρους και τα κριτήρια για την κατανομή τους.

Ο παρών κανονισμός καθορίζει το πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή, συμπεριλαμβανομένης της μεθόδου για τον καθορισμό των κοινοτικών στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τη συνοχή, το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς και τη διαδικασία εξέτασης σε κοινοτικό επίπεδο.

Προς τούτο, ο παρών κανονισμός καθορίζει τις αρχές και τους κανόνες όσον αφορά την εταιρική σχέση, τον προγραμματισμό, την αξιολόγηση, τη διαχείριση, συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής διαχείρισης, την παρακολούθηση και τον έλεγχο με βάση τις συντρέχουσες αρμοδιότητες των κρατών μελών και της Επιτροπής.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οι ακόλουθοι όροι λαμβάνουν την ακόλουθη σημασία:

1. «επιχειρησιακό πρόγραμμα»: έγγραφο το οποίο υποβάλλεται από το κράτος μέλος και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μια αναπτυξιακή στρατηγική με τη χρήση ενός συνεκτικού συνόλου προτεραιοτήτων, που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή ενός Ταμείου ή, στην περίπτωση του στόχου «Σύγκλιση», με τη συνδρομή του Ταμείου Συνοχής και του ΕΤΠΑ,
2. «άξονας προτεραιότητας»: μια από τις προτεραιότητες της στρατηγικής στα πλαίσια επιχειρησιακού προγράμματος που περιλαμβάνει ομάδα πράξεων οι οποίες σχετίζονται μεταξύ τους και έχουν συγκεκριμένους μετρήσιμους στόχους,
3. «πράξη»: έργο ή ομάδα έργων που επιλέγονται από τη διαχειριστική αρχή του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος ή με ευθύνη της σύμφωνα με κριτήρια που καθορίζονται από την επιτροπή παρακολούθησης και υλοποιούνται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άξονα προτεραιότητας με τον οποίο σχετίζονται,

4. «δικαιούχος»: δημόσιος ή ιδιωτικός οργανισμός, φορέας ή επιχείρηση, αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στα πλαίσια των καθεστώτων ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 87 της συνθήκης, οι δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση,

5. «δημόσια δαπάνη»: κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στα πλαίσια των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη. Κάθε συμμετοχή στη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό πράξεων φορέων ή ενώσεων του δημόσιου τομέα, μίας ή περισσότερων περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή φορέων του δημόσιου τομέα που ενεργούν σύμφωνα με την οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών⁽¹⁾, νοείται ως παρεμφερής δαπάνη,

6. «ενδιάμεσος φορέας»: κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας ή υπηρεσία η οποία ενεργεί υπό την ευθύνη διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης ή η οποία εκτελεί καθήκοντα για λογαριασμό μιας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις,

7. «παράτυπια»: κάθε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τον καταλογισμό στον κοινοτικό προϋπολογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Στόχοι και αποστολή

Άρθρο 3

Στόχοι

1. Η δράση που αναλαμβάνει η Κοινότητα δυνάμει του άρθρου 158 της συνθήκης έχει σκοπό να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική συνοχή της διευρυμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να προαγάγει την εναρμονισμένη, ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη της Κοινότητας. Η δράση αυτή αναλαμβάνεται με τη βοήθεια των Ταμείων, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων. Στοχεύει στη μείωση των οικονομικών, κοινωνικών και εδαφικών ανισοτήτων που έχουν ανακύψει ιδίως σε χώρες και περιφέρειες των οποίων η ανάπτυξη υστερεί, σε συνάρτηση με την οικονομική και κοινωνική αναδιάρθρωση, και στη γήρανση του πληθυσμού.

Η δράση που αναλαμβάνεται στα πλαίσια των Ταμείων ενσωματώνει, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, τις προτεραιότητες της Κοινότητας υπέρ της βιώσιμης ανάπτυξης με την ενίσχυση της οικονομικής μεγέθυνσης, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης, της κοινωνικής ένταξης, καθώς και της προστασίας και της βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος.

⁽¹⁾ ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 114.

2. Προς τον σκοπό αυτόν, το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το Ταμείο Συνοχής, η ΕΤΕπ και άλλα υφιστάμενα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα συμβάλλουν, το καθένα κατά τον ενδεικνυόμενο τρόπο, στην επίτευξη των ακόλουθων τριών στόχων:

α) το στόχο «Σύγκλιση», που αποβλέπει στην επιτάχυνση της σύγκλισης των λιγότερο αναπτυγμένων κρατών μελών και περιφερειών μέσω της βελτίωσης των συνθηκών για την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση με την αύξηση και τη βελτίωση της ποιότητας των επενδύσεων σε φυσικό και ανθρώπινο κεφάλαιο, την ανάπτυξη της καινοτομίας και της κοινωνίας της γνώσης, την προσαρμοστικότητα στις οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές, την προστασία και τη βελτίωση του περιβάλλοντος καθώς και την ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας. Ο στόχος αυτός αποτελεί την προτεραιότητα των Ταμείων·

β) το στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», που αποβλέπει, εκτός από τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ελκυστικότητας των περιφερειών καθώς και στην απασχόληση, προβλέποντας τις οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές, συμπεριλαμβανομένων αυτών που συνδέονται με την απελευθέρωση του εμπορίου, μέσω της καινοτομίας και της προαγωγής της κοινωνίας της γνώσης, της επιχειρηματικότητας, της προστασίας και της βελτίωσης του περιβάλλοντος, και της βελτίωσης της προσβασιμότητας, της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων, καθώς και μέσω της ανάπτυξης αγορών εργασίας χωρίς περιορισμούς·

γ) το στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία», που αποβλέπει στην ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας μέσω κοινών τοπικών και περιφερειακών πρωτοβουλιών, στην ενίσχυση της διακρατικής συνεργασίας μέσω δράσεων που ευνοούν την ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη που συνδέεται με τις κοινοτικές προτεραιότητες, και μέσω της ενίσχυσης της διαπεριφερειακής συνεργασίας και της ανταλλαγής εμπειρίας στο ενδεικνυόμενο εδαφικό επίπεδο.

3. Δυνάμει των τριών στόχων που παρατίθενται στην παράγραφο 2, η συνδρομή των Ταμείων, ανάλογα με τη φύση τους, λαμβάνει υπόψη, αφενός μεν, τα ειδικά οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά, αφετέρου δε, τα ειδικά εδαφικά χαρακτηριστικά. Η συνδρομή στηρίζει, κατά τον ενδεικνυόμενο τρόπο, τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη ιδίως ως τμήμα της περιφερειακής ανάπτυξης και την ανανέωση των αγροτικών περιοχών και των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία μέσω της οικονομικής διαφοροποίησης. Η συνδρομή στηρίζει επίσης περιοχές που επηρεάζονται από γεωγραφικά ή φυσικά μειονεκτήματα τα οποία επιδεινώνουν τα προβλήματα ανάπτυξης, ιδίως στις εξόχως απόκεντρες περιοχές κατά το άρθρο 299 παράγραφος 2 της συνθήκης, καθώς και στις βόρειες πολύ αραιοκατοικημένες περιοχές, σε ορισμένα νησιά και νησιωτικά κράτη μέλη και ορεινές περιοχές.

Άρθρο 4

Μέσα και αποστολή

1. Τα Ταμεία συνεισφέρουν, καθένα με βάση τις ειδικές διατάξεις που το διέπουν, στην επίτευξη των τριών στόχων που παρατίθεται το άρθρο 3 παράγραφος 2, ως εξής:

α) στόχος «Σύγκλιση»: το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής·

β) στόχος «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»: το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ·

γ) στόχος «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία»: το ΕΤΠΑ.

2. Το Ταμείο συνοχής παρεμβαίνει επίσης στις περιοχές που δεν είναι επιλέξιμες για στήριξη από το στόχο «Σύγκλιση» βάσει των κριτηρίων που ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, οι οποίες ανήκουν:

α) σε κράτος μέλος επιλέξιμο για υποστήριξη από το Ταμείο Συνοχής βάσει των κριτηρίων που ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2, και

β) σε κράτος μέλος επιλέξιμο για υποστήριξη από το Ταμείο Σύγκλισης σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 8 παράγραφος 3.

3. Τα Ταμεία συνεισφέρουν στη χρηματοδότηση της τεχνικής βοήθειας με βάση πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη και η Επιτροπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Γεωγραφική επιλεξιμότητα

Άρθρο 5

Σύγκλιση

1. Οι περιφέρειες που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από τα διαρθρωτικά ταμεία δυνάμει του στόχου «Σύγκλιση» είναι οι περιφέρειες που αντιστοιχούν στο επίπεδο 2 της ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (εφεξής «NUTS επίπεδο 2») κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1059/2003, των οποίων το κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕγχΠ), μετρούμενο σε ισοτιμίες αγοραστικής δύναμης και υπολογιζόμενο με βάση τα κοινοτικά στοιχεία για την περίοδο 2000-2002, είναι μικρότερο του 75 % του μέσου ΑΕγχΠ της ΕΕ των 25 για την ίδια περίοδο αναφοράς.

2. Τα κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής είναι εκείνα των οποίων το κατά κεφαλή ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ), μετρούμενο σε ισοτιμίες αγοραστικής δύναμης και υπολογιζόμενο με βάση τα κοινοτικά στοιχεία για την περίοδο 2001-2003, είναι μικρότερο από το 90 % του ΑΕΕ των 25 και τα οποία διαθέτουν πρόγραμμα για την τήρηση των όρων οικονομικής σύγκλισης που παρατίθενται στο άρθρο 104 της συνθήκης.

3. Αμέσως μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή καταρτίζει τον κατάλογο των περιφερειών που πληρούν τα κριτήρια της παραγράφου 1 και των κρατών μελών που πληρούν τα κριτήρια της παραγράφου 2. Ο κατάλογος αυτός ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2007 ως την 31η Δεκεμβρίου 2013.

Η επιλεξιμότητα των κρατών μελών στο Ταμείο Συνοχής αναθεωρείται το 2010 βάσει των κοινοτικών αριθμητικών στοιχείων για το ΑΕΕ της ΕΕ των 25.

Άρθρο 6

Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση

Οι περιφέρειες που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από τα διαρθρωτικά ταμεία στα πλαίσια του στόχου «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» είναι εκείνες που δεν εμπίπτουν στο άρθρο 5 παράγραφος 1 και στο άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 2.

Όταν υποβάλει το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς του άρθρου 27, κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος προσδιορίζει τις περιφέρειες NUTS επίπεδο 1 ή NUTS επίπεδο 2 για τις οποίες πρόκειται να υποβάλει πρόγραμμα για χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ.

Άρθρο 7

Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία

1. Για τους σκοπούς της διασυνοριακής συνεργασίας, οι περιφέρειες NUTS επίπεδο 3 της Κοινότητας κατά μήκος όλων των εσωτερικών και ορισμένων εξωτερικών χερσαίων συνόρων και όλες οι περιφέρειες NUTS επίπεδο 3 της Κοινότητας κατά μήκος των θαλάσσιων συνόρων που χωρίζονται, κατά κανόνα, από μέγιστη απόσταση 150 χιλιομέτρων, είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση, λαμβανομένων υπόψη των ενδεχόμενων προσαρμογών που απαιτούνται για να εξασφαλιστεί η συνέπεια και η συνέχεια της δράσης συνεργασίας.

Αμέσως μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή καταρτίζει, με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 2, τον κατάλογο των επιλέξιμων περιφερειών. Ο κατάλογος αυτός ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2007 ως την 31η Δεκεμβρίου 2013.

2. Για τους σκοπούς της διακρατικής συνεργασίας η Επιτροπή καταρτίζει, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 2, τον κατάλογο των επιλέξιμων διακρατικών περιοχών αναλυόμενων κατά πρόγραμμα. Ο κατάλογος αυτός ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2007 ως την 31η Δεκεμβρίου 2013.

3. Για τους σκοπούς της διαπεριφερειακής συνεργασίας, των δικτύων συνεργασίας και της ανταλλαγής εμπειρίας, επιλέξιμη είναι ολόκληρη η επικράτεια της Κοινότητας.

Άρθρο 8

Μεταβατική στήριξη

1. Οι περιφέρειες NUTS επιπέδου 2 που θα ήταν επιλέξιμες για καθεστώς στόχου «Σύγκλιση» δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 1, εάν το κατώτατο όριο επιλεξιμότητας είχε παραμείνει στο 75 % του μέσου όρου του ΑΕγχΠ της ΕΕ των 15, οι οποίες όμως χάνουν την επιλεξιμότητα επειδή το ονομαστικό τους κατά κεφαλήν επίπεδο ΑΕγχΠ θα υπερβεί το 75 % του μέσου ΑΕγχΠ της ΕΕ 25, μετρούμενο και υπολογιζόμενο σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1, είναι επιλέξιμες, σε μεταβατική και συγκεκριμένη βάση, για χρηματοδότηση από τα διαρθρωτικά ταμεία στο πλαίσιο του στόχου «Σύγκλιση».

2. Οι περιφέρειες NUTS επιπέδου 2 που καλύπτονται πλήρως από τον στόχο 1 το 2006 δυνάμει του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. το 1260/1999, των οποίων το ονομαστικό κατά κεφαλήν επίπεδο ΑΕγχΠ, μετρούμενο και υπολογιζόμενο σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1, θα υπερβεί το 75 % του μέσου ΑΕγχΠ της ΕΕ των 15 είναι επιλέξιμες, σε μεταβατική και συγκεκρι-

κριμένη βάση, για χρηματοδότηση από τα διαρθρωτικά ταμεία στο πλαίσιο του στόχου «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση».

Αναγνωρίζοντας ότι με βάση αναθεωρημένα αριθμητικά στοιχεία για την περίοδο 1997-1999 η Κύπρος θα έπρεπε να ήταν επιλέξιμη για το στόχο 1 το 2004-2006, η Κύπρος επωφελείται από τη μεταβατική χρηματοδότηση για την περίοδο 2007-2013 που θα ισχύσει για τις περιφέρειες στις οποίες γίνεται μεία στο πρώτο εδάφιο.

3. Τα κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής το 2006 και τα οποία θα συνέχισαν να είναι επιλέξιμα αν το κατώτατο όριο επιλεξιμότητας παρέμενε στο 90 % του μέσου ΑΕΕ της ΕΕ των 15, αλλά χάνουν την επιλεξιμότητα διότι το μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΕ τους υπερβαίνει το 90 % του μέσου ΑΕΕ της ΕΕ των 25 μετρούμενου και υπολογιζόμενου σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2, είναι επιλέξιμα, σε μεταβατική και συγκεκριμένη βάση, για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής δυνάμει του στόχου «Σύγκλιση».

4. Αμέσως μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή καταρτίζει τον κατάλογο των περιφερειών που πληρούν τα κριτήρια των παραγράφων 1 και 2 καθώς και των κρατών μελών που πληρούν τα κριτήρια της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. Ο κατάλογος αυτός ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2007 ως την 31η Δεκεμβρίου 2013.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Αρχές της συνδρομής

Άρθρο 9

Συμπληρωματικότητα, συνεκτικότητα, συντονισμός και συμμόρφωση

1. Τα Ταμεία παρέχουν συνδρομή η οποία συμπληρώνει τις εθνικές δράσεις, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ενσωματώνοντας τις προτεραιότητες της Κοινότητας στις εν λόγω δράσεις.

2. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη συνέπεια της συνδρομής των Ταμείων προς τις δραστηριότητες, τις πολιτικές και τις προτεραιότητες της Κοινότητας και τη συμπληρωματικότητα με άλλα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα. Η συνέπεια και η συμπληρωματικότητα αυτή εμφανίζονται ιδίως στις κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνοχή, στο εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς και στα επιχειρησιακά προγράμματα.

3. Στόχος της συγχρηματοδοτούμενης από τα Ταμεία συνδρομής είναι οι προτεραιότητες της ΕΕ για την προαγωγή της ανταγωνιστικότητας και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, καθώς και η επίτευξη των στόχων των Ολοκληρωμένων Κατευθυντήριων Γραμμών για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση (2005 έως 2008), όπως καθορίζονται με την απόφαση 2005/600/ΕΚ του Συμβουλίου (*). Για το σκοπό αυτόν, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, ότι το 60 % των δαπανών για το στόχο «Σύγκλιση» και 75 % των δαπανών για τον στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» για όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη σύνθεσή της πριν από την 1η Μαΐου 2004 διατίθενται για τις προαναφερθείσες προτεραιότητες. Οι στόχοι αυτοί, βασιζόμενοι στις κατηγορίες δαπανών του παραρτήματος IV, θα εφαρμοστούν ως μέσος όρος για το σύνολο της περιόδου προγραμματισμού.

(*) ΕΕ L 205 της 6.8.2005, σ. 21.

Με σκοπό να διασφαλισθεί ότι λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες εθνικές συνθήκες, καθώς και οι προτεραιότητες που προσδιορίζονται στο εθνικό πρόγραμμα μεταρρύθμισης, η Επιτροπή και έκαστο των ενδιαφερομένων κρατών μελών δύναται να αποφασίζει τη συμπλήρωση, με ενδεδειγμένο τρόπο, τον κατάλογο των κατηγοριών του παραρτήματος IV.

Κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος συμβάλλει στην υλοποίηση αυτών των στόχων.

Τα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2004 ή αργότερα μπορούν να αποφασίσουν να εφαρμόσουν τις εν λόγω διατάξεις.

4. Σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν το συντονισμό μεταξύ της συνδρομής των διαφόρων Ταμείων, του ΕΓΤΑΑ, του ΕΑΤ και των παρεμβάσεων της ΕΤΕπ και άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων.

5. Οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία συμμορφώνονται με τις διατάξεις της συνθήκης και τις νομικές πράξεις που απορρέουν από αυτήν.

Άρθρο 10

Προγραμματισμός

Η επίτευξη των στόχων των Ταμείων επιδιώκεται στα πλαίσια ενός συστήματος πολυετούς προγραμματισμού οργανωμένο σε στάδια τα οποία περιλαμβάνουν τον προσδιορισμό των προτεραιοτήτων, τη χρηματοδότηση και σύστημα διαχείρισης και ελέγχου.

Άρθρο 11

Εταιρική σχέση

1. Η επίτευξη των στόχων των Ταμείων επιδιώκεται στο πλαίσιο της στενής συνεργασίας (εφεξής «εταιρική σχέση») μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους. Το κράτος μέλος διοργανώνει, εφόσον συντρέχει λόγος και σύμφωνα με τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες και πρακτικές, εταιρική σχέση με τις αρχές και τους φορείς όπως:

- α) τις αρμόδιες περιφερειακές και τοπικές αρχές, τις αρχές αστικών περιοχών και άλλες δημόσιες αρχές·
- β) τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους·
- γ) οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο φορέα που εκπροσωπεί την κοινωνία των πολιτών, περιβαλλοντικούς εταίρους, μη κυβερνητικές οργανώσεις, και φορείς αρμόδιους για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Κάθε κράτος μέλος ορίζει τους πιο αντιπροσωπευτικούς εταίρους σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο καθώς και στον οικονομικό, κοινωνικό, περιβαλλοντικό ή άλλο τομέα (εφεξής «εταίροι»), σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες και πρακτικές, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη προαγωγής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της βιώσιμης ανάπτυξης μέσω της ενσωμάτωσης των απαιτήσεων για την προστασία και τη βελτίωση του περιβάλλοντος.

2. Η εταιρική σχέση υλοποιείται σε πλήρη συμφωνία με τις αντίστοιχες θεσμικές, νομικές και δημοσιονομικές εξουσίες κάθε κατηγορίας εταίρων όπως ορίζεται στην παράγραφο 1.

Η εταιρική σχέση καλύπτει την εκπόνηση, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Τα κράτη μέλη εμπλέκουν, εφόσον ενδείκνυται, καθέναν από τους συναφείς εταίρους, και ιδίως τις περιφέρειες, στα διάφορα στάδια προγραμματισμού εντός των χρονικών ορίων που καθορίζονται για κάθε στάδιο.

3. Κάθε χρόνο, η Επιτροπή διαβουλεύεται με τις οργανώσεις που εκπροσωπούν τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με τη συνδρομή των Ταμείων.

Άρθρο 12

Εδαφικό επίπεδο εφαρμογής

Η υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων του άρθρου 32 αποτελεί ευθύνη των κρατών μελών στο ενδεικνυόμενο εδαφικό επίπεδο, σύμφωνα με το ιδιαίτερο θεσμικό σύστημα που ισχύει σε κάθε κράτος μέλος. Η ευθύνη αυτή ασκείται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 13

Αναλογική παρέμβαση

1. Οι οικονομικοί και διοικητικοί πόροι που χρησιμοποιούν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη για την εφαρμογή των Ταμείων σε σχέση με:

- α) την επιλογή των δεικτών που προβλέπονται στο άρθρο 37, παράγραφος 1 στοιχείο γ)·
- β) την αξιολόγηση στο πλαίσιο των άρθρων 47 και 48·
- γ) τις γενικές αρχές για τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου του άρθρου 58 στοιχεία ε) και στ)·
- δ) την υποβολή εκθέσεων του άρθρου 67,

είναι ανάλογοι με το συνολικό ποσό των δαπανών που χορηγούνται σε ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα.

2. Επιπλέον, στο άρθρο 74 του παρόντος κανονισμού ορίζονται ειδικές διατάξεις σχετικά με την αναλογικότητα όσον αφορά τους ελέγχους.

Άρθρο 14

Επιμερισμένη διαχείριση

1. Ο προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορά τα Ταμεία εκτελείται στα πλαίσια επιμερισμένης διαχείρισης μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων⁽¹⁾, εξαιρουμένης της τεχνικής βοήθειας του άρθρου 45 του παρόντος κανονισμού.

Η αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης εφαρμόζεται σύμφωνα με το άρθρο 48 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002.

⁽¹⁾ ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1.

2. Η Επιτροπή ασκεί τις αρμοδιότητές της για την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως εξής:

- α) η Επιτροπή ελέγχει την ύπαρξη και την ορθή λειτουργία συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις διαδικασίες που περιγράφονται στα άρθρα 71, 72 και 73·
- β) η Επιτροπή διακόπτει την προθεσμία πληρωμής ή αναστέλλει το σύνολο ή μέρος των πληρωμών σύμφωνα με τα άρθρα 91 και 92 στην περίπτωση που τα εθνικά συστήματα διαχείρισης και ελέγχου παρουσιάζουν ελλείψεις, και εφαρμόζει οποιαδήποτε άλλη αναγκαία δημοσιονομική δόμηση σύμφωνα με τις διαδικασίες που περιγράφονται στα άρθρα 100 και 101·
- γ) η Επιτροπή ελέγχει την επιστροφή της προκαταβολής και αποδεσμεύει αυτομάτως τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο άρθρο 82 παράγραφος 2 και στα άρθρα 93 έως 97.

Άρθρο 15

Προσθετικότητα

1. Οι συνεισφορές των διαρθρωτικών ταμείων δεν αντικαθιστούν τις δημόσιες ή ισοδύναμες διαρθρωτικές δαπάνες των κρατών μελών.

2. Για τις περιφέρειες που καλύπτονται από το στόχο «Σύγκλιση» η Επιτροπή και το κράτος μέλος καθορίζουν το ύψος της δημόσιας ή ισοδύναμης διαρθρωτικής δαπάνης το οποίο πρέπει να διατηρεί το κράτος μέλος σε όλες τις οικείες περιφέρειες κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

Το επίπεδο των δαπανών ενός κράτους μέλους αποτελεί ένα από τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην απόφαση της Επιτροπής σχετικά με το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς του άρθρου 28 παράγραφος 3. Το έγγραφο μεθοδολογίας της Επιτροπής, το οποίο θεσπίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 103 παράγραφος 3, παρέχει κατευθύνσεις.

3. Κατά κανόνα, το ύψος της δαπάνης που μνημονεύεται στην παράγραφο 2 είναι τουλάχιστον ίσο προς το ύψος του πραγματικού ποσού της μέσης ετήσιας δαπάνης κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού.

Επιπλέον, το ύψος της δαπάνης καθορίζεται με βάση τις γενικές μακροοικονομικές συνθήκες στα πλαίσια των οποίων πραγματοποιείται η χρηματοδότηση και λαμβάνοντας υπόψη ορισμένες ειδικές ή εξαιρετικές οικονομικές καταστάσεις, όπως τις ιδιωτικοποιήσεις καθώς και ένα εξαιρετικό ύψος δημόσιας ή ισοδύναμης ιδιωτικής διαρθρωτικής δαπάνης από το κράτος μέλος κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού.

4. Για το στόχο «Σύγκλιση», η Επιτροπή, σε συνεργασία με κάθε κράτος μέλος, προβαίνει σε ενδιάμεση επαλήθευση της προσθετικότητας το 2011. Ως τμήμα αυτής της ενδιάμεσης επαλήθευσης, η Επιτροπή, κατόπιν διαβουλεύσεων με το κράτος μέλος, μπορεί να αποφασίσει να τροποποιήσει το απαιτούμενο ύψος διαρθρωτικής δαπάνης εάν η οικονομική κατάσταση στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος έχει μεταβληθεί σημαντικά από την κατάσταση που υφίστατο κατά το χρόνο του προσδιορισμού του ύψους της δημόσιας ή ισοδύναμης διαρθρωτικής δαπάνης που μνημονεύεται στην παράγραφο 2. Η απόφαση της Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 3, τροποποιείται προκειμένου να αντανakλάται η εν λόγω προσαρμογή.

Για το στόχο «Σύγκλιση», η Επιτροπή, σε συνεργασία με κάθε κράτος μέλος, προβαίνει σε εκ των υστέρων επαλήθευση της προσθετικότητας στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Το κράτος μέλος διαβιβάζει στην Επιτροπή τις πληροφορίες που απαιτούνται για την επαλήθευση της τήρησης της δημόσιας ή ισοδύναμης διαρθρωτικής δαπάνης που καθορίζεται εκ των προτέρων. Όπου κρίνεται σκόπιμο, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μέθοδοι στατιστικής εκτίμησης.

Η Επιτροπή δημοσιεύει ανά κράτος μέλος τα αποτελέσματα της επαλήθευσης της προσθετικότητας, καθώς και τη μεθοδολογία και τις πηγές πληροφόρησης, μετά την ολοκλήρωση εκάστου των τριών σταδίων της επαλήθευσης.

Άρθρο 16

Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη διάκριση

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή διασφαλίζουν την προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών καθώς και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου κατά τη διάρκεια των διαφόρων σταδίων υλοποίησης των Ταμείων.

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να αποτρέψουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά τα διάφορα στάδια υλοποίησης των Ταμείων και, ειδικότερα, της πρόσβασης σε αυτά. Ειδικότερα, η δυνατότητα πρόσβασης για τα άτομα με αναπηρίες αποτελεί ένα από τα κριτήρια που πρέπει να τηρούνται κατά τον καθορισμό επιχειρήσεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τις διάφορες φάσεις υλοποίησης.

Άρθρο 17

Βιώσιμη ανάπτυξη

Οι στόχοι των Ταμείων επιδιώκονται στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης και της προώθησης από την Κοινότητα του στόχου της προστασίας και της βελτίωσης του περιβάλλοντος ως έχει στο άρθρο 6 της συνθήκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Δημοσιονομικό πλαίσιο

Άρθρο 18

Γενικοί πόροι

1. Οι πόροι που διατίθενται για ανάληψη υποχρεώσεων από τα Ταμεία για την περίοδο 2007 έως 2013 ανέρχονται σε 308 041 000 000 ευρώ σε τιμές 2004 σύμφωνα με την ετήσια ανάλυση που εμφανίζεται στο παράρτημα I.

Για το σκοπό του προγραμματισμού και της μετέπειτα ενσωμάτωσης στο γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα ποσά του πρώτου εδαφίου υπόκεινται σε τιμαριθμική αναπροσαρμογή ύψους 2 % ετησίως.

Η κατανομή των πόρων του προϋπολογισμού μεταξύ των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2, είναι τέτοια ώστε να επιτυγχάνεται σημαντική συγκέντρωση στις περιφέρειες του στόχου «Σύγκλιση».

2. Η Επιτροπή πραγματοποιεί ενδεικτικές ετήσιες κατανομές ανά κράτος μέλος σύμφωνα με τα κριτήρια και τη μεθοδολογία που ορίζονται στο παράρτημα II, με την επιφύλαξη των διατάξεων που παρατίθενται στα άρθρα 23 και 24.

3. Τα ποσά που μνημονεύονται στα σημεία 12 έως 30 του παραρτήματος II περιλαμβάνονται στα ποσά που μνημονεύονται στα άρθρα 19, 20 και 21 και προσδιορίζονται επακριβώς στα έγγραφα προγραμματισμού.

Άρθρο 19

Πόροι για το στόχο «Σύγκλιση»

Οι συνολικοί πόροι για το στόχο «Σύγκλιση» ανέρχονται στο 81,54 % των πόρων που μνημονεύονται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 15 (δηλ. σύνολο 251 163 134 221 ευρώ) και κατανομούνται μεταξύ των διαφόρων συνιστωσών ως εξής:

- α) 70,51 % (δηλ. σύνολο 177 083 601 004 ευρώ) για τη χρηματοδότηση που μνημονεύεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, με χρήση, ως κριτηρίων για τον υπολογισμό των ενδεικτικών κατανομών ανά κράτος μέλος, του επιλέξιμου πληθυσμού, της περιφερειακής ευημερίας, της εθνικής ευημερίας και του ποσοστού ανεργίας·
- β) 4,99 % (δηλ. σύνολο 12 521 289 405 ευρώ) για τη μεταβατική και ειδική στήριξη που μνημονεύεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1, με χρήση, ως κριτηρίων για τον υπολογισμό των ενδεικτικών κατανομών ανά κράτος μέλος, του επιλέξιμου πληθυσμού, της περιφερειακής ευημερίας, της εθνικής ευημερίας και του ποσοστού ανεργίας·
- γ) 23,22 % (δηλ. σύνολο 58 308 243 811 ευρώ) για τη χρηματοδότηση που μνημονεύεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2, με χρήση, ως κριτηρίων για τον υπολογισμό των ενδεικτικών κατανομών ανά κράτος μέλος, του πληθυσμού, της εθνικής ευημερίας και της έκτασης·
- δ) 1,29 % (δηλ. σύνολο 3 250 000 000 ευρώ) για τη μεταβατική και ειδική στήριξη που μνημονεύεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3.

Άρθρο 20

Πόροι για το στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»

Οι συνολικοί πόροι για το στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» ανέρχονται στο 15,95 % των πόρων που μνημονεύονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 (δηλ. συνολικά σε 49 127 784 318 ευρώ) και κατανομούνται μεταξύ των διαφόρων συνιστωσών ως εξής:

- α) 78,86 % (δηλ. σύνολο 38 742 477 688 ευρώ) για τη χρηματοδότηση που μνημονεύεται στο άρθρο 6, με χρήση, ως κριτηρίων για τον υπολογισμό των ενδεικτικών κατανομών ανά κράτος μέλος, του επιλέξιμου πληθυσμού, της περιφερειακής ευημερίας,

του ποσοστού ανεργίας, του ποσοστού απασχόλησης και της πυκνότητας του πληθυσμού, και

- β) 21,14 % (δηλ. σύνολο 10 385 306 630 ευρώ) για τη μεταβατική και ειδική στήριξη που μνημονεύεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2, με χρήση, ως κριτηρίων για τον υπολογισμό των ενδεικτικών κατανομών ανά κράτος μέλος, του επιλέξιμου πληθυσμού, της περιφερειακής ευημερίας, της εθνικής ευημερίας και του ποσοστού ανεργίας.

Άρθρο 21

Πόροι για το στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία»

1. Το σύνολο των πόρων για το στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» ανέρχεται στο 2,52 % των πόρων που μνημονεύονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 (ήτοι 7 750 081 461 ευρώ). Οι πόροι αυτοί, εξαιρουμένου του ποσού που μνημονεύεται στο σημείο 22 του παραρτήματος II, κατανομούνται μεταξύ των διαφόρων συνιστωσών ως εξής:

- α) 73,86 % (δηλ. σύνολο 5 576 358 149 ευρώ) για τη χρηματοδότηση της διασυνοριακής συνεργασίας του άρθρου 7 παράγραφος 1, με τη χρήση, ως κριτηρίου για τον υπολογισμό των ενδεικτικών κατανομών ανά κράτος μέλος, του επιλέξιμου πληθυσμού·
- β) 20,95 % (δηλ. σύνολο 1 581 720 322 ευρώ) για τη χρηματοδότηση της διακρατικής συνεργασίας του άρθρου 7 παράγραφος 2, με τη χρήση, ως κριτηρίου για τον υπολογισμό των ενδεικτικών κατανομών ανά κράτος μέλος, του επιλέξιμου πληθυσμού·
- γ) 5,19 % (δηλ. σύνολο 392 002 991 ευρώ) για τη χρηματοδότηση της διαπεριφερειακής συνεργασίας, των δικτύων συνεργασίας και της ανταλλαγής εμπειριών του άρθρου 7 παράγραφος 3.

2. Η συνεισφορά του ΕΤΠΑ για τα διασυνοριακά προγράμματα και τα προγράμματα για θαλάσσιες λεκάνες στα πλαίσια ενός Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Γειτονίας καθώς και του μηχανισμού για την προενταξιακή συνδρομή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1085/2006 ανέρχεται σε 813 966 000 ευρώ, κατόπιν ενδείξεως εκάστου κράτους μέλους, που θα αφαιρείται από τις πιστώσεις τους στο πλαίσιο της παραγράφου 1 στοιχείο α). Αυτές οι συνεισφορές του ΕΤΠΑ δεν υπόκεινται σε ανακατανομή μεταξύ των οικείων κρατών μελών.

3. Η συνεισφορά του ΕΤΠΑ σε έκαστο διασυνοριακό πρόγραμμα ή πρόγραμμα για θαλάσσιες λεκάνες στα πλαίσια των μηχανισμών της παραγράφου 2 χορηγείται εφόσον η συνεισφορά από τους μηχανισμούς αυτούς σε κάθε τέτοιο πρόγραμμα είναι τουλάχιστον ισοδύναμη με τη συνεισφορά του ΕΤΠΑ. Ωστόσο, η ισοδυναμία αυτή υπόκειται σε ανώτατο όριο ύψους 465 690 000 ευρώ στα πλαίσια του μηχανισμού παροχής κοινοτικής συνδρομής προς γειτονικές χώρες και σε ανώτατο όριο ύψους 243 782 000 ευρώ στα πλαίσια του μηχανισμού για την προενταξιακή περίοδο.

4. Οι ετήσιες πιστώσεις που αντιστοιχούν στη συνεισφορά του ΕΤΠΑ της παραγράφου 2 καταχωρίζονται στις σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού για τη διασυνοριακή συνιστώσα των μηχανισμών που μνημονεύονται στην παράγραφο 2, αρχής γενομένης από το οικονομικό έτος 2007.

5. Το 2008 και το 2009, η ετήσια συνεισφορά του ΕΤΠΑ που μνημονεύεται στην παράγραφο 2, για την οποία, έως τις 30 Ιουνίου το αργότερο, δεν έχει υποβληθεί επιχειρησιακό πρόγραμμα στην Επιτροπή στο πλαίσιο των διασυνοριακών συνιστωσών των μηχανισμών της παραγράφου 2 διατίθεται τότε στο κράτος μέλος το οποίο αφορά η χρηματοδότηση διασυνοριακής συνεργασίας της παραγράφου 1 στοιχείο α), συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα.

Εάν, έως την 30ή Ιουνίου 2010, το αργότερο, εξακολουθούν να υπάρχουν επιχειρησιακά προγράμματα στο πλαίσιο των διασυνοριακών συνιστωσών των μέσων της παραγράφου 2 που δεν έχουν υποβληθεί στην Επιτροπή, το σύνολο της συνεισφοράς από το ΕΤΠΑ που μνημονεύεται στην παράγραφο 2 για τα έτη που απομένουν έως το 2013 διατίθεται στα κράτη μέλη τα οποία αφορά η χρηματοδότηση διασυνοριακής συνεργασίας της παραγράφου 1 στοιχείο α), συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα.

6. Στην περίπτωση που τα διασυνοριακά προγράμματα και τα προγράμματα για τις θαλάσσιες λεκάνες της παραγράφου 2 πρέπει να διακοπούν μετά την έγκρισή τους από την Επιτροπή διότι:

α) η χώρα-εταίρος δεν υπογράφει τη χρηματοδοτική συμφωνία έως το τέλος του έτους που έπεται της έγκρισης του προγράμματος, ή

β) το πρόγραμμα δεν μπορεί να εφαρμοσθεί λόγω προβλημάτων που ανακύπτουν στις σχέσεις μεταξύ των χωρών που συμμετέχουν,

η συνεισφορά του ΕΤΠΑ που μνημονεύεται στην παράγραφο 2 και αντιστοιχεί στις ετήσιες δόσεις που δεν έχουν ακόμη αναληφθεί, διατίθεται, κατόπιν αιτήσεώς τους, στα κράτη μέλη τα οποία αφορά η χρηματοδότηση διασυνοριακής συνεργασίας της παραγράφου 1 στοιχείο α), συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα.

Άρθρο 22

Μη δυνατότητα μεταφοράς των πόρων

Οι συνολικές πιστώσεις που διατίθενται ανά κράτος μέλος για καθέναν από τους στόχους των Ταμείων και τις συνιστώσες τους δεν είναι δυνατόν να μεταφερθούν από τον ένα στόχο στον άλλο.

Κατά παρέκκλιση, κάθε κράτος μέλος στο πλαίσιο του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» μπορεί να μεταφέρει μέχρι και 15 % των κατανεμόμενων ποσών από μία από τις συνιστώσες του άρθρου 21 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) στην άλλη.

Άρθρο 23

Πόροι για το αποθεματικό επίδοσης

Το 3,0 % των πόρων που αναφέρονται στο άρθρο 19 στοιχεία α) και β) και στο άρθρο 20 μπορεί να διατίθεται σύμφωνα με το άρθρο 50.

Άρθρο 24

Πόροι για τεχνική βοήθεια

Το 0,25 % των πόρων που μνημονεύονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1, διατίθεται για τεχνική βοήθεια της Επιτροπής, όπως ορίζεται στο άρθρο 45.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνοχή

Άρθρο 25

Περιεχόμενο

Το Συμβούλιο θεσπίζει, σε κοινοτικό επίπεδο, συνοπτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή με τις οποίες καθορίζεται ενδεικτικό πλαίσιο για την παρέμβαση των Ταμείων, συνεκτιμώντας άλλες συναφείς κοινοτικές πολιτικές.

Για καθέναν από τους στόχους των Ταμείων, οι κατευθυντήριες αυτές γραμμές αποτελούν ιδίως την έκφραση των προτεραιοτήτων της Κοινότητας με στόχο την προώθηση της εναρμονισμένης, ισόρροπης, και βιώσιμης ανάπτυξης της Κοινότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1.

Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θεσπίζονται λαμβάνοντας υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές που περιλαμβάνουν τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών και τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση που θέσπισε το Συμβούλιο σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στα άρθρα 99 και 128 της συνθήκης.

Άρθρο 26

Έγκριση και επανεξέταση

Η Επιτροπή προτείνει, κατόπιν στενής συνεργασίας με τα κράτη μέλη, τις κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνοχή του άρθρου 25 του παρόντος κανονισμού. Έως την 1η Φεβρουαρίου 2007, οι κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνοχή εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 161 της συνθήκης. Οι κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνοχή δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Οι κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνοχή είναι δυνατόν να υπόκεινται, κατόπιν στενής συνεργασίας με τα κράτη μέλη, σε ενδιάμεση επανεξέταση με τη διαδικασία της παραγράφου 1, εφόσον είναι αναγκαίο προκειμένου να ληφθούν υπόψη τυχόν σημαντικές μεταβολές στις προτεραιότητες της Κοινότητας.

Η ενδιάμεση επανεξέταση των κοινοτικών στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών για τη συνοχή δεν επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να αναθεωρούν τα επιχειρησιακά τους προγράμματα ή το εθνικό τους στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς

Άρθρο 27

Περιεχόμενο

1. Το κράτος μέλος υποβάλλει εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς το οποίο εξασφαλίζει ότι η συνδρομή από τα Ταμεία συμβαδίζει με τις κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές και τη συνοχή και το οποίο προσδιορίζει το σύνδεσμο μεταξύ των κοινοτικών προτεραιοτήτων, αφενός, και του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων, αφετέρου.

2. Κάθε εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς αποτελεί μέσο αναφοράς για την εκπόνηση του προγραμματισμού των Ταμείων.

3. Το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς εφαρμόζεται στο στόχο «Σύγκλιση» και στο στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση». Μπορεί επίσης, εάν το αποφασίσει ένα κράτος μέλος, να εφαρμόζεται στο στόχο της «Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας», με την επιφύλαξη των μελλοντικών επιλογών άλλων ενδιαφερόμενων κρατών μελών.

4. Το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) ανάλυση των αναπτυξιακών ανισοτήτων, αδυναμιών και δυνατοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη τις τάσεις στην ευρωπαϊκή και την παγκόσμια οικονομία·
- β) στρατηγική που επιλέγεται βάσει της ανωτέρω ανάλυσης, και συμπεριλαμβάνει τις θεματικές και εδαφικές προτεραιότητες. Όπου ενδείκνυται, οι προτεραιότητες αυτές περιλαμβάνουν δράσεις που σχετίζονται με τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, τη διαφοροποίηση των αγροτικών οικονομιών και των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία·
- γ) τον κατάλογο επιχειρησιακών προγραμμάτων για τους στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»·
- δ) περιγραφή του τρόπου με τον οποίο οι δαπάνες για τους στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» θα συμβάλλουν στις προτεραιότητες της ΕΕ για την προαγωγή της ανταγωνιστικότητας και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, καθώς και στην επίτευξη των στόχων των ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών για την ανάπτυξη και την απασχόληση 2005-2008, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 9 παράγραφος 3·
- ε) την ενδεικτική ετήσια κατανομή πιστώσεων από κάθε Ταμείο ανά πρόγραμμα·
- στ) μόνο για περιοχές του στόχου «Σύγκλιση»:
 - ii) τη δράση που προβλέπεται για την ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας του κράτους μέλους,
 - ii) το ποσό των συνολικών ετήσιων πιστώσεων που προβλέπονται δυνάμει του ΕΓΤΑΑ και του ΕΑΤ,

iii) τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εκ των προτέρων εξακρίβωση της συμμόρφωσης προς την αρχή της προσθετικότητας του άρθρου 15·

ζ) για κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για το Ταμείο Συνοχής στο πλαίσιο των άρθρων 5 παράγραφος 2 και του άρθρου 8 παράγραφος 3, πληροφορίες σχετικά με τους μηχανισμούς συντονισμού μεταξύ επιχειρησιακών προγραμμάτων καθώς και μεταξύ των προγραμμάτων αυτών και του ΕΓΤΑΑ, του ΕΑΤ και, ανάλογα με την περίπτωση, των παρεμβάσεων της ΕΤΕπ και άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων.

5. Επιπλέον, το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς μπορεί επίσης να περιλαμβάνει, ανάλογα με την περίπτωση, τα εξής στοιχεία:

α) τη διαδικασία για το συντονισμό μεταξύ της κοινοτικής πολιτικής για τη συνοχή και των σχετικών εθνικών, τομεακών και περιφερειακών πολιτικών του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους·

β) για κράτη μέλη διάφορα αυτών που μνημονεύονται στην παράγραφο 4 στοιχείο ζ), πληροφορίες σχετικά με τους μηχανισμούς συντονισμού μεταξύ επιχειρησιακών προγραμμάτων καθώς και μεταξύ των προγραμμάτων αυτών και του ΕΓΤΑΑ, του ΕΑΤ και των παρεμβάσεων της ΕΤΕπ και άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων.

6. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες θεσμικές ρυθμίσεις που ισχύουν σε κάθε κράτος μέλος.

Άρθρο 28

Εκπόνηση και έγκριση

1. Το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς εκπονείται από το κράτος μέλος, αφού συμβουλευθεί τους οικείους εταίρους κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 11, σύμφωνα με τη διαδικασία που κρίνει προσφορότερη και σύμφωνα με τη θεσμική δομή του. Καλύπτει την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2007 έως 31 Δεκεμβρίου 2013.

Το κράτος μέλος εκπονεί το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς σε διάλογο με την Επιτροπή, με στόχο την εξασφάλιση κοινής προσέγγισης.

2. Κάθε κράτος μέλος διαβιβάζει το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς στην Επιτροπή εντός πέντε μηνών μετά την έγκριση των κοινοτικών στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών για τη συνοχή. Η Επιτροπή λαμβάνει υπό σημείωση την εθνική στρατηγική και τα θέματα προτεραιότητας που επιλέγονται για συνδρομή από τα Ταμεία, και διατυπώνει τις κατάλληλες, κατά τη γνώμη της, παρατηρήσεις εντός τριών μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του εν λόγω πλαισίου.

Το κράτος μέλος μπορεί να υποβάλλει ταυτόχρονα το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς και τα επιχειρησιακά προγράμματα που μνημονεύονται στο άρθρο 32.

3. Πριν ή ταυτόχρονα με την έγκριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων περί των οποίων το άρθρο 32 παράγραφος 5, η Επιτροπή, κατόπιν διαβουλεύσεων με το κράτος μέλος, λαμβάνει απόφαση η οποία καλύπτει:

- α) τον κατάλογο των επιχειρησιακών προγραμμάτων του άρθρου 27 παράγραφος 4 στοιχείο γ)·
- β) την ενδεικτική ετήσια κατανομή πιστώσεων από κάθε Ταμείο ανά πρόγραμμα που μνημονεύεται στο άρθρο 27 παράγραφος 4 στοιχείο ε)·
- γ) και, για το στόχο «Σύγκλιση» μόνον, το ύψος των δαπανών που εξασφαλίζουν συμμόρφωση προς την αρχή της προσθετικότητας του άρθρου 15, και τη δράση που προβλέπεται για την ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 27 παράγραφος 4 στοιχείο στ) σημείο ι).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Στρατηγική παρακολούθηση

Άρθρο 29

Στρατηγική υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη

1. Για πρώτη φορά το 2007, κάθε κράτος μέλος περιλαμβάνει στην ετήσια έκθεση υλοποίησης που συντάσσει σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων ένα συνοπτικό τμήμα σχετικά με τη συμβολή των επιχειρησιακών προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία στην εφαρμογή του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων.
2. Το αργότερο έως το τέλος του 2009 και του 2012, τα κράτη μέλη υποβάλλουν συνοπτική έκθεση η οποία περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη συμβολή των προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία
 - α) όσον αφορά την υλοποίηση των στόχων της πολιτικής για τη συνοχή, όπως ορίζεται στη συνθήκη·
 - β) όσον αφορά την εκπλήρωση των καθηκόντων των Ταμείων, όπως ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, και
 - γ) όσον αφορά την υλοποίηση των προτεραιοτήτων που αναλύονται στις κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνοχή οι οποίες μνημονεύονται στο άρθρο 25 και προσδιορίζονται στις προτεραιότητες που θέτει το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς περί του οποίου το άρθρο 27, και
 - δ) όσον αφορά την υλοποίηση του στόχου για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης με σκοπό την επίτευξη των στόχων των ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών για την ανάπτυξη και την απασχόληση (2005 έως 2008), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 9 παράγραφος 3.
3. Κάθε κράτος μέλος ορίζει το περιεχόμενο των εκθέσεων περί των οποίων η ανωτέρω παράγραφος 2, το οποίο αποσκοπεί στον προσδιορισμό:
 - α) της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης και των τάσεων·
 - β) των επιτευγμάτων, των προκλήσεων και των μελλοντικών προοπτικών σε σχέση με την εφαρμογή της συμφωνηθείσας στρατηγικής, και

γ) παραδειγμάτων ορθής πρακτικής.

4. Οι παραπομπές του παρόντος άρθρου στο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων συνδέονται με τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη και την απασχόληση (2005 έως 2008) και ισχύουν εξίσου σε οποιοδήποτε ισοδύναμες κατευθυντήριες γραμμές θα καθορίσει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Άρθρο 30

Στρατηγική υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή και συζήτηση για την πολιτική συνοχής

1. Για πρώτη φορά το 2008 και στη συνέχεια κατ' έτος, η Επιτροπή περιλαμβάνει στην ετήσια έκθεση προόδου της προς το Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τμήμα στο οποίο συνοψίζονται οι εκθέσεις των κρατών μελών περί των οποίων το άρθρο 29 παράγραφος 1, ιδίως δε η πρόοδος υλοποίησης των προτεραιοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προαγωγή της ανταγωνιστικότητας και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, καθώς και της επίτευξης των στόχων των ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών για την ανάπτυξη και την απασχόληση (2005 έως 2008), όπως ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 3.

2. Τα έτη 2010 και 2013, το αργότερο δε την 1η Απριλίου, η Επιτροπή εκπονεί στρατηγική έκθεση στην οποία συνοψίζονται οι εκθέσεις των κρατών μελών περί των οποίων το άρθρο 29 παράγραφος 2. Ανάλογα με την περίπτωση, η εν λόγω έκθεση ενσωματώνεται ως ειδικό τμήμα στην έκθεση που συντάσσεται δυνάμει του άρθρου 159 της συνθήκης.

3. Το Συμβούλιο εξετάζει τη στρατηγική έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 το συντομότερο δυνατό μετά τη δημοσίευσή της. Η εν λόγω έκθεση υποβάλλεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, τα δε θεσμικά αυτά όργανα καλούνται να συμμετάσχουν σε σχετική συζήτηση.

Άρθρο 31

Έκθεση για τη συνοχή

1. Η έκθεση της Επιτροπής που μνημονεύεται στο άρθρο 159 της συνθήκης περιλαμβάνει ιδίως τα ακόλουθα:
 - α) καταγραφή της προόδου όσον αφορά την οικονομική και κοινωνική συνοχή, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης και ανάπτυξης των περιφερειών, καθώς και την ενσωμάτωση κοινοτικών προτεραιοτήτων·
 - β) καταγραφή του ρόλου των Ταμείων, της ΕΤΕπ και των άλλων χρηματοδοτικών μέσων, καθώς και τις επιπτώσεις άλλων κοινοτικών και εθνικών πολιτικών στην πραγματοποιηθείσα πρόοδο.
2. Η έκθεση προτείνει επίσης, εφόσον απαιτείται:
 - α) τυχόν προτάσεις για κοινοτικά μέτρα και πολιτικές που θα πρέπει να θεσπισθούν προκειμένου να ενισχυθεί η οικονομική και κοινωνική συνοχή·
 - β) ενδεχόμενες προτεινόμενες προσαρμογές των κοινοτικών στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών για τη συνοχή, οι οποίες απαιτούνται ώστε να αντικατοπτρίζονται μεταβολές της κοινοτικής πολιτικής.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Γενικές διατάξεις για τα διαρθρωτικά ταμεία και το Ταμείο Συνοχής

Άρθρο 32

Εκπόνηση και έγκριση επιχειρησιακών προγραμμάτων

1. Οι δραστηριότητες των Ταμείων στα κράτη μέλη λαμβάνουν τη μορφή επιχειρησιακών προγραμμάτων στα πλαίσια του εθνικού στρατηγικού πλαισίου αναφοράς. Κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα καλύπτει περίοδο μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2007 και της 31ης Δεκεμβρίου 2013. Κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα καλύπτει μόνον έναν από τους τρεις στόχους του άρθρου 3, εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους.

2. Κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα εκπονείται από το κράτος μέλος ή μια αρχή που ορίζεται από το κράτος μέλος σε συνεργασία με τους εταίρους του άρθρου 11.

3. Το κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή πρόταση επιχειρησιακού προγράμματος η οποία περιλαμβάνει όλες τις συνιστώσες που ορίζονται στο άρθρο 37, το συντομότερο δυνατόν, αλλά οπωσδήποτε εντός πέντε μηνών από τη θέσπιση των κοινοτικών στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών για τη συνοχή, όπως ορίζεται στο άρθρο 26.

4. Η Επιτροπή αξιολογεί το προτεινόμενο επιχειρησιακό πρόγραμμα προκειμένου να καθορίσει κατά πόσον συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων και των προτεραιοτήτων του εθνικού στρατηγικού πλαισίου αναφοράς και στις κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνοχή. Εάν η Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την παραλαβή του επιχειρησιακού προγράμματος, κρίνει ότι ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα δεν συμβάλλει στην επίτευξη των σκοπών του εθνικού στρατηγικού πλαισίου αναφοράς και των κοινοτικών στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών για τη συνοχή, μπορεί να καλέσει το κράτος μέλος να προσκομίσει κάθε απαραίτητη συμπληρωματική πληροφορία και, εάν απαιτείται, να αναθεωρήσει αναλόγως το προτεινόμενο πρόγραμμα.

5. Η Επιτροπή εγκρίνει κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα το συντομότερο δυνατόν, αλλά οπωσδήποτε εντός τεσσάρων μηνών από την επίσημη υποβολή του από το κράτος μέλος και όχι πριν από την 1η Ιανουαρίου 2007.

Άρθρο 33

Αναθεώρηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων

1. Με πρωτοβουλία του κράτους μέλους ή της Επιτροπής και σε συμφωνία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, τα επιχειρησιακά προγράμματα μπορούν να επανεξετάζονται και, εν ανάγκη, να αναθεωρείται το υπόλοιπο του προγράμματος, σε μια ή περισσότερες από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) ύστερα από σημαντικές κοινωνικοοικονομικές μεταβολές·

β) προκειμένου να ληφθούν περισσότερο ή με διαφορετικό τρόπο υπόψη σημαντικές μεταβολές των κοινοτικών, εθνικών ή περιφερειακών προτεραιοτήτων·

γ) με βάση την αξιολόγηση του άρθρου 48 παράγραφος 3, ή

δ) εάν ανακύψουν δυσκολίες κατά την υλοποίηση.

Τα επιχειρησιακά προγράμματα αναθεωρούνται, εάν απαιτείται, μετά την κατανομή των αποθεματικών των άρθρων 50 και 51.

2. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση σχετικά με τα αιτήματα αναθεώρησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων το συντομότερο δυνατόν, αλλά οπωσδήποτε εντός τριών μηνών από την επίσημη υποβολή σχετικού αιτήματος από το κράτος μέλος.

3. Η αναθεώρηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων δεν απαιτεί αναθεώρηση της απόφασης της Επιτροπής του άρθρου άρθρο 28 παράγραφος 3.

Άρθρο 34

Ειδικός χαρακτήρας των Ταμείων

1. Τα επιχειρησιακά προγράμματα λαμβάνουν χρηματοδότηση μόνον από ένα Ταμείο, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παράγραφο 3.

2. Με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στους ειδικούς κανονισμούς των Ταμείων, το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ μπορούν να χρηματοδοτούν, κατά συμπληρωματικό τρόπο και εντός ορίου 10 % της κοινοτικής χρηματοδότησης του κάθε άξονα προτεραιότητας ενός επιχειρησιακού προγράμματος, δράσεις που εμπίπτουν στο πεδίο συνδρομής του άλλου Ταμείου, εφόσον απαιτούνται για την ικανοποιητική υλοποίηση της πράξης και συνδέονται άμεσα με αυτήν.

3. Στα κράτη μέλη που λαμβάνουν στήριξη από το Ταμείο Συνοχής, το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής παρέχουν από κοινού συνδρομή σε επιχειρησιακά προγράμματα για υποδομές μεταφορών και για το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των μεγάλων έργων.

Άρθρο 35

Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής

1. Τα επιχειρησιακά προγράμματα που υποβάλλονται δυνάμει του στόχου «Σύγκλιση» εκπονούνται για το κατάλληλο γεωγραφικό επίπεδο και τουλάχιστον σε NUTS επίπεδο 2.

Τα επιχειρησιακά προγράμματα που υποβάλλονται δυνάμει του στόχου «Σύγκλιση» με συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής εκπονούνται σε εθνικό επίπεδο.

2. Τα επιχειρησιακά προγράμματα που υποβάλλονται δυνάμει του στόχου «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» εκπονούνται σε NUTS επίπεδο 1 ή NUTS επίπεδο 2, σύμφωνα με το ιδιαίτερο θεσμικό σύστημα του κράτους μέλους, για τις περιφέρειες που λαμβάνουν χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ, εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους. Τα εν λόγω επιχειρησιακά προγράμματα εκπονούνται από το κράτος μέλος στο κατάλληλο επίπεδο, εάν χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ.

3. Τα επιχειρησιακά προγράμματα που υποβάλλονται δυνάμει του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» για διασυνοριακή συνεργασία εκπονούνται, κατά γενικό κανόνα, για κάθε σύνορο ή ομάδα συνόρων από μια κατάλληλη ομάδα σε NUTS επίπεδο 3 συμπεριλαμβανομένων των θυλάκων. Τα επιχειρησιακά προγράμματα που υποβάλλονται δυνάμει του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» για διακρατική συνεργασία, εκπονούνται στο επίπεδο κάθε περιοχής διακρατικής συνεργασίας. Τα προγράμματα διαπεριφερειακής συνεργασίας και ανταλλαγής εμπειρίας αφορούν ολόκληρο το έδαφος της Κοινότητας.

Άρθρο 36

Συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων

1. Η ΕΤΕπ και το ΕΤΕ μπορούν να συμμετέχουν στον προγραμματισμό της συνδρομής από τα Ταμεία σύμφωνα με τον τρόπο που καθορίζεται στα καταστατικά τους.

2. Ύστερα από σχετικό αίτημα κρατών μελών, η ΕΤΕπ και το ΕΤΕ μπορούν να συμμετέχουν στην προετοιμασία εθνικών στρατηγικών πλαισίων αναφοράς και επιχειρησιακών προγραμμάτων, καθώς και σε δραστηριότητες που συνδέονται με την προετοιμασία έργων, ιδίως μεγάλων έργων, τη διευθέτηση της χρηματοδότησης, και των συμπράξεων μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Το κράτος μέλος, σε συμφωνία με την ΕΤΕπ και το ΕΤΕ, μπορεί να συγκεντρώνει τα χορηγούμενα δάνεια σε μία ή περισσότερες προτεραιότητες επιχειρησιακού προγράμματος, ιδίως στους τομείς της καινοτομίας και της οικονομίας της γνώσης, του ανθρώπινου κεφαλαίου, του περιβάλλοντος και σε έργα βασικής υποδομής.

3. Η Επιτροπή μπορεί να διαβουλεύεται με την ΕΤΕπ και το ΕΤΕ πριν εγκρίνει την απόφαση του άρθρου 28 παράγραφος 3, και τα επιχειρησιακά προγράμματα. Η διαβούλευση αφορά ιδίως τα επιχειρησιακά προγράμματα που περιλαμβάνουν ενδεικτικό κατάλογο μεγάλων έργων ή προγραμμάτων τα οποία, λόγω της φύσεως των προτεραιοτήτων τους, ενδείκνυνται για την κινητοποίηση δανείων ή άλλων τύπων χρηματοδότησης που στηρίζονται στην αγορά.

4. Εάν το θεωρεί αναγκαίο για την αξιολόγηση μεγάλων έργων, η Επιτροπή μπορεί να ζητά από την ΕΤΕπ να εξετάσει την τεχνική ποιότητα και την οικονομική και χρηματοοικονομική βιωσιμότητα των έργων αυτών, ιδίως όσον αφορά τις δράσεις χρηματοοικονομικής τεχνικής που θα χρησιμοποιηθούν ή θα αναπτυχθούν.

5. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή μπορεί να χορηγεί επιχορήγηση στην ΕΤΕπ ή το ΕΤΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Περιεχόμενο των προγραμμάτων

Τμήμα 1

Επιχειρησιακά προγράμματα

Άρθρο 37

Επιχειρησιακά προγράμματα για τους στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»

1. Τα επιχειρησιακά προγράμματα για τους στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» περιλαμβάνουν:

- α) ανάλυση της κατάστασης της επιλέξιμης περιοχής ή τομέα από πλευράς ισχυρών και αδύνατων σημείων και τη στρατηγική που επιλέγεται για την αντιμετώπισή τους·
- β) αιτιολόγηση των προτεραιοτήτων που επιλέγονται σε σχέση με τις κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνοχή, το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς, καθώς και τα αποτελέσματα από την εκ των προτέρων αξιολόγηση του άρθρου 48·
- γ) πληροφορίες σχετικά με τους άξονες προτεραιότητας και τους συγκεκριμένους στόχους τους. Οι στόχοι αυτοί εκφράζονται ποσοτικά με τη χρήση περιορισμένου αριθμού δεικτών για τα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας. Οι δείκτες καθιστούν δυνατή τη μέτρηση της προόδου σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση και της επίτευξης των στόχων των αξόνων προτεραιότητας·
- δ) για ενημερωτικούς λόγους, ενδεικτική ανάλυση ανά κατηγορία της προγραμματιζόμενης χρήσης της συνδρομής των Ταμείων στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής του παρόντος κανονισμού που θεσπίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 3·
- ε) σχέδιο χρηματοδότησης, το οποίο περιλαμβάνει δύο πίνακες:
 - i) πίνακα στον οποίο αναλύεται, για κάθε έτος, σύμφωνα με τα άρθρα 52, 53 και 54, το ποσό των συνολικών πιστώσεων που προβλέπεται ότι θα χορηγήσει κάθε Ταμείο. Το σχέδιο χρηματοδότησης αναφέρει χωριστά στα πλαίσια της συνολικής ετήσιας συνεισφοράς των διαρθρωτικών ταμείων τις πιστώσεις που διατίθενται για περιφέρειες οι οποίες λαμβάνουν μεταβατική στήριξη. Η συνολική προβλεπόμενη ετήσια συνεισφορά των Ταμείων είναι συμβατή με το ισχύον δημοσιονομικό πλαίσιο λαμβανομένης υπόψη της σταδιακής μείωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του παραρτήματος II,
 - ii) πίνακα στον οποίον καθορίζεται, για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού, για το επιχειρησιακό πρόγραμμα και για κάθε άξονα προτεραιότητας, το ποσό των συνολικών πιστώσεων της κοινοτικής συνεισφοράς και των εθνικών συμμετοχών καθώς και το ποσοστό της συνεισφοράς από τα Ταμεία. Στις περιπτώσεις όπου, σύμφωνα με το άρθρο 53, η εθνική συμμετοχή αποτελείται από δημόσιες και ιδιωτικές δαπάνες, στον πίνακα εμφανίζεται η ενδεικτική ανάλυση μεταξύ των δημόσιων και των ιδιωτικών δαπανών. Στις περιπτώσεις όπου, σύμφωνα με το άρθρο 53, η εθνική συμμετοχή αποτελείται από δημόσιες δαπάνες, στον πίνακα εμφανίζεται το ποσό της εθνικής δημόσιας συνεισφοράς. Στον πίνακα αυτόν αναφέρεται, για ενημερωτικούς λόγους, η συνεισφορά της ΕΤΕπ και των άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων·
- στ) πληροφορίες όσον αφορά τη συμπληρωματικότητα με μέτρα που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ και με μέτρα που χρηματοδοτούνται από το ΕΑΤ, ανάλογα με την περίπτωση·

- ζ) τις διατάξεις υλοποίησης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένων των εξής:
- i) του ορισμού, από το κράτος μέλος, όλων των οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 59 ή, εάν το κράτος μέλος επιλέγει την εναλλακτική λύση που προβλέπεται στο άρθρο 74, τον ορισμό άλλων φορέων και διαδικασιών σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 74,
 - ii) περιγραφής των συστημάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης,
 - iii) πληροφοριών για το φορέα που είναι αρμόδιος για την είσπραξη των πληρωμών που πραγματοποιούνται από την Επιτροπή καθώς και τον ή τους φορείς που είναι υπεύθυνοι για τη διενέργεια πληρωμών στους δικαιούχους,
 - iv) καθορισμού των διαδικασιών κινητοποίησης και κυκλοφορίας των χρηματοδοτικών ροών ώστε να εξασφαλίζεται η διαφάνειά τους,
 - v) των στοιχείων που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της δημοσιότητας και της πληροφόρησης σχετικά με το επιχειρησιακό πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 69,
 - vi) περιγραφής των διαδικασιών που συμφωνούνται μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους για την ανταλλαγή ηλεκτρονικών δεδομένων με στόχο την τήρηση των απαιτήσεων πληρωμής, παρακολούθησης και αξιολόγησης που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό·
- η) ενδεικτικό κατάλογο των μεγάλων έργων κατά την έννοια του άρθρου 39 που αναμένεται να υποβληθούν στην Επιτροπή προς έγκριση εντός της περιόδου προγραμματισμού.

2. Τα επιχειρησιακά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από κοινού από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής στους τομείς των μεταφορών και του περιβάλλοντος περιλαμβάνουν έναν άξονα προτεραιότητας που είναι ειδικός για κάθε Ταμείο και ειδική ανάλυση υποχρεώσεων ανά Ταμείο.

3. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006, κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα δύναμει του στόχου «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» περιλαμβάνει αιτιολόγηση για τη θεματική, γεωγραφική και οικονομική συγκέντρωση στις προτεραιότητες, όπως ορίζεται αντιστοίχως στο άρθρο 5 του εν λόγω κανονισμού και στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006.

4. Τα επιχειρησιακά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ περιέχουν επιπλέον, για τους στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», τα ακόλουθα:

- a) πληροφορίες σχετικά με την προσέγγιση όσον αφορά τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, εφόσον απαιτείται·
 - β) ειδικό άξονα προτεραιότητας για τα μέτρα που χρηματοδοτούνται με τις πρόσθετες πιστώσεις της παραγράφου 20 του παραρτήματος II σε επιχειρησιακά προγράμματα τα οποία παρέχουν συνδρομή στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες,
5. Τα επιχειρησιακά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από μία ή περισσότερες ειδικές πιστώσεις που μνημονεύονται στις συμπληρωματικές διατάξεις του παραρτήματος II περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες που προβλέπονται για την

κατανομή και για την εξασφάλιση της παρακολούθησης των ειδικών αυτών πιστώσεων.

6. Με πρωτοβουλία του κράτους μέλους, τα επιχειρησιακά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ μπορούν να περιέχουν επιπλέον, για τους στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», τα ακόλουθα:

- a) τον κατάλογο των πόλεων που επιλέγονται για την αντιμετώπιση θεμάτων σχετικά με τις αστικές περιοχές, και τις διαδικασίες για μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σε αρχές αστικών περιοχών, ενδεχομένως μέσω συνολικής επιχορήγησης·
- β) δράσεις για διαπεριφερειακή συνεργασία με τουλάχιστον μία περιφέρεια ή τοπικές αρχές άλλων κρατών μελών.

7. Με πρωτοβουλία του ενδιαφερομένου κράτους μέλους, τα επιχειρησιακά προγράμματα για το ΕΚΤ μπορούν επίσης να περιέχουν, για τους στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», ορίζοντα προσέγγιση ή άξονα ειδικής προτεραιότητας για διαπεριφερειακές και διακρατικές δράσεις με τη συμμετοχή εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών αρχών τουλάχιστον ενός άλλου κράτους μέλους.

Άρθρο 38

Επιχειρησιακά προγράμματα για το στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία»

Για τα επιχειρησιακά προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» προβλέπονται ειδικοί κανόνες στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1080/2006.

Τμήμα 2

Μεγάλα έργα

Άρθρο 39

Περιεχόμενο

Στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού προγράμματος, το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής μπορούν να χρηματοδοτούν δαπάνες που αφορούν πράξεις (εφεξής «μεγάλα έργα»), οι οποίες περιλαμβάνουν σειρές εργασιών, δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών που έχουν ως στόχο να ολοκληρώσουν μια αδιαίρετη εργασία συγκεκριμένης οικονομικής ή τεχνικής φύσης με σαφώς προσδιορισμένους στόχους και με συνολικό κόστος άνω των 25 εκατ. ευρώ στην περίπτωση του περιβάλλοντος και άνω των 50 εκατ. ευρώ σε άλλους τομείς.

Άρθρο 40

Πληροφορίες που υποβάλλονται στην Επιτροπή

Το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή υποβάλλει στην Επιτροπή τις εξής πληροφορίες σχετικά με τα μεγάλα έργα:

- a) πληροφορίες σχετικά με τον φορέα που φέρει την ευθύνη για την υλοποίηση·
- β) πληροφορίες σχετικά με τη φύση της επένδυσης και περιγραφή της επένδυσης, του δημοσιονομικού της μεγέθους και της γεωγραφικής της θέσης·
- γ) τα αποτελέσματα των μελετών σκοπιμότητας·

- δ) χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου και, στην περίπτωση που η περίοδος υλοποίησης για τη σχετική πράξη αναμένεται να υπερβεί την περίοδο προγραμματισμού, τις φάσεις για τις οποίες ζητείται κοινοτική συγχρηματοδότηση κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007–2013·
- ε) ανάλυση κόστους-οφέλους, που περιλαμβάνει εκτίμηση των κινδύνων και τις προβλεπόμενες επιπτώσεις στον οικείο τομέα και στην κοινωνικοοικονομική κατάσταση του κράτους μέλους ή/και της περιφέρειας και, όταν αυτό είναι δυνατόν και ανάλογα με την περίπτωση, άλλων περιφερειών της Κοινότητας·
- στ) ανάλυση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων·
- ζ) αιτιολόγηση της δημόσιας συνεισφοράς·
- η) το χρηματοδοτικό σχέδιο που περιλαμβάνει τους συνολικούς προγραμματισμένους πόρους και την προγραμματισμένη συνεισφορά των Ταμείων, της ΕΤΕπ και του ΕΤΕ και όλων των άλλων πηγών κοινοτικής χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένου του ενδεικτικού ετήσιου σχεδίου για τη χρηματοδοτική συνεισφορά από το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής όσον αφορά το μεγάλο έργο.

Η Επιτροπή παρέχει ενδεικτικές κατευθύνσεις σχετικά με τη μεθοδολογία που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τη διενέργεια της ανάλυσης κόστους-οφέλους που προβλέπεται στο στοιχείο ε) σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 2.

Άρθρο 41

Απόφαση της Επιτροπής

1. Η Επιτροπή αξιολογεί το μεγάλο έργο διαβουλευόμενη, εν ανάγκη, με εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, συμπεριλαμβανομένης της ΕΤΕπ, με βάση τους παράγοντες που αναφέρονται στο άρθρο 39, τη συνέπειά του με τις προτεραιότητες του επιχειρησιακού προγράμματος, τη συμβολή του στην επίτευξη των στόχων των προτεραιοτήτων αυτών και τη συνέπειά του με άλλες κοινοτικές πολιτικές.

2. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση το συντομότερο δυνατόν, αλλά οπωσδήποτε εντός τριών μηνών από την υποβολή μεγάλου έργου από το κράτος μέλος ή τη διαχειριστική αρχή, υπό τον όρο ότι η υποβολή είναι σύμφωνη προς το άρθρο 40. Η απόφαση αυτή καθορίζει το φυσικό αντικείμενο, το ποσό στο οποίο εφαρμόζεται το ποσοστό συγχρηματοδότησης του άξονα προτεραιότητας, και το ετήσιο σχέδιο χρηματοδοτικής συνεισφοράς από το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής.

3. Στην περίπτωση που η Επιτροπή αρνηθεί χρηματοδοτική συνεισφορά των Ταμείων σε μεγάλο έργο, κοινοποιεί στο κράτος μέλος τους σχετικούς λόγους εντός της προθεσμίας και σύμφωνα με τις σχετικές προϋποθέσεις της παραγράφου 2.

Τμήμα 3

Συνολικές επιχορηγήσεις

Άρθρο 42

Γενικές διατάξεις

1. Το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή μπορεί να αναθέτει τη διαχείριση και την υλοποίηση μέρους επιχειρησιακού προγράμ-

ματος σε έναν ή περισσότερους ενδιάμεσους φορείς που ορίζονται από το κράτος μέλος ή τη διαχειριστική αρχή, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αρχών, των περιφερειακών αναπτυξιακών φορέων ή των μη κυβερνητικών οργανώσεων σύμφωνα με τους όρους συμφωνίας που συνάπτεται μεταξύ του κράτους μέλους ή της διαχειριστικής αρχής και του εν λόγω φορέα.

Η ανάθεση αυτή πραγματοποιείται με την επιφύλαξη της οικονομικής ευθύνης της διαχειριστικής αρχής και των κρατών μελών.

2. Ο ενδιάμεσος φορέας που ευθύνεται για τη διαχείριση της συνολικής επιχορήγησης παρέχει εγγυήσεις για τη φερεγγυότητα και την ικανότητα του στο σχετικό πεδίο καθώς επίσης όσον αφορά τη διοικητική και την οικονομική διαχείριση. Ο φορέας αυτός, κατά κανόνα, εδρεύει ή εκπροσωπείται στην ή στις περιφέρειες που καλύπτονται από το επιχειρησιακό πρόγραμμα κατά τη στιγμή του ορισμού του.

Άρθρο 43

Κανόνες εφαρμογής

Η συμφωνία του πρώτου εδαφίου του άρθρου 42 παράγραφος 1, περιλαμβάνει ιδίως τα εξής:

- α) τα είδη πράξεων που πρόκειται να καλυφθούν από τη συνολική επιχορήγηση·
- β) τα κριτήρια επιλογής των δικαιούχων·
- γ) τα ποσοστά συνδρομής από τα Ταμεία και τους κανόνες που διέπουν τη συνδρομή αυτή, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν τόκων·
- δ) τις ρυθμίσεις για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την εξασφάλιση του δημοσιονομικού ελέγχου της συνολικής επιχορήγησης του άρθρου 59 παράγραφος 1, έναντι της διαχειριστικής αρχής, συμπεριλαμβανομένων των διευθετήσεων για την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και την παρουσίαση των λογαριασμών·
- ε) ενδεχομένως, τυχόν χρήση οικονομικής εγγύησης ή ισοδύναμου μέτρου, εκτός εάν το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή παρέχει την εγγύηση αυτή σύμφωνα με τις θεσμικές ρυθμίσεις κάθε κράτους μέλους.

Τμήμα 4

Χρηματοοικονομική τεχνική

Άρθρο 44

Μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής

Στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού προγράμματος, τα διαρθρωτικά ταμεία μπορούν να χρηματοδοτούν δαπάνες για πράξη που περιλαμβάνει συνεισφορές προς υποστήριξη μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής για επιχειρήσεις, κυρίως μικρομεσαίες, όπως ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων, ταμεία εγγυήσεων και δανειοδοτήσεων, και για ταμεία αστικής ανάπτυξης, δηλαδή ταμεία που επενδύουν σε συμπράξεις μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και άλλα έργα που περιλαμβάνονται σε ολοκληρωμένο σχέδιο για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη.

Όταν οι πράξεις αυτές οργανώνονται μέσω ταμείων χαρτοφυλακίου, δηλαδή ταμείων που συγκροτούνται για να επενδύουν σε περισσότερα από ένα ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων, ταμεία εγγυήσεων και δανειοδοτήσεων και ταμεία αστικής ανάπτυξης, το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή τις υλοποιούν με μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες μορφές:

- α) την ανάθεση δημόσιας σύμβασης σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο περί δημοσίων συμβάσεων·
- β) σε άλλες περιπτώσεις, όταν η συμφωνία δεν είναι σύμβαση δημοσίων υπηρεσιών κατά την έννοια του δικαίου περί δημοσίων συμβάσεων, τη χορήγηση επιχορήγησης η οποία ορίζεται, για το σκοπό αυτόν, ως άμεση χρηματοδοτική συνεισφορά μέσω δωρεάς:
 - i) προς την ΕΤΕπ ή το ΕΤΕ, ή
 - ii) προς χρηματοπιστωτικό ίδρυμα χωρίς πρόσκληση υποβολής προτάσεων, εάν αυτό γίνεται σύμφωνα με εθνικό νόμο που είναι συμβατός με τη συνθήκη.

Οι κανόνες εφαρμογής του παρόντος άρθρου θεσπίζονται από την Επιτροπή με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 3.

Τμήμα 5

Τεχνική βοήθεια

Άρθρο 45

Τεχνική βοήθεια με πρωτοβουλία της Επιτροπής

1. Κατόπιν πρωτοβουλίας ή/και για λογαριασμό της Επιτροπής, τα Ταμεία μπορούν να χρηματοδοτούν, μέχρι ανώτατου ποσοστού 0,25 % της ετήσιας χρηματοδότησής τους, μέτρα προπαρασκευαστικά, παρακολούθησης, διοικητικής και τεχνικής στήριξης, αξιολόγησης, ελέγχου και επιθεώρησης που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Στις δράσεις αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα:

- α) συνδρομή για την εκπόνηση και την αξιολόγηση έργων, μεταξύ άλλων από κοινού με την ΕΤΕπ, μέσω επιχορήγησης ή άλλων μορφών συνεργασίας, ανάλογα με την περίπτωση·
- β) μελέτες που συνδέονται με την εκπόνηση των κοινοτικών στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών για τη συνοχή, τις εκθέσεις της Επιτροπής για την πολιτική συνοχής και την τριετή έκθεση για τη συνοχή·
- γ) αξιολογήσεις, εκθέσεις εμπειρογνομόνων, στατιστικές και μελέτες, στις οποίες περιλαμβάνονται και μελέτες γενικής φύσεως που αφορούν τη λειτουργία των Ταμείων, οι οποίες μπορούν να πραγματοποιούνται, ανάλογα με την περίπτωση, από την ΕΤΕπ ή το ΕΤΕ μέσω επιχορήγησης ή άλλων μορφών συνεργασίας·
- δ) μέτρα που έχουν ως στόχο τους εταίρους, τους δικαιούχους συνδρομής των Ταμείων και το κοινό γενικά, συμπεριλαμβανομένων μέτρων πληροφόρησης·

- ε) μέτρα για τη διάδοση πληροφοριών, τη δικτύωση, την ευαισθητοποίηση, την προαγωγή της συνεργασίας και την ανταλλαγή εμπειριών σε ολόκληρη την Κοινότητα·
- στ) την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη διασύνδεση μηχανογραφημένων συστημάτων διαχείρισης, παρακολούθησης, επιθεώρησης και αξιολόγησης·
- ζ) βελτιώσεις των μεθόδων αξιολόγησης και της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις πρακτικές που ακολουθούνται στον τομέα αυτόν.

2. Όταν προβλέπεται συνεισφορά από το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση σχετικά με τα είδη δράσεων που μνημονεύονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 2.

3. Όταν προβλέπεται συνεισφορά από το ΕΚΤ, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση σχετικά με τα είδη δράσεων που ορίζονται στην πρώτη παράγραφο, ύστερα από διαβουλεύσεις με την επιτροπή του άρθρου 104, με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 2.

Άρθρο 46

Τεχνική βοήθεια των κρατών μελών

1. Με πρωτοβουλία του κράτους μέλους, τα Ταμεία μπορούν να χρηματοδοτούν τις δραστηριότητες προπαρασκευής, διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης, πληροφόρησης και ελέγχου των επιχειρησιακών προγραμμάτων καθώς και δραστηριότητες για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση των Ταμείων εντός των εξής ορίων:

- α) 4 % του συνολικού ποσού που διατίθεται δυνάμει των στόχων «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»·
- β) 6 % του συνολικού ποσού που διατίθεται δυνάμει του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία».

2. Για τον καθέναν από τους τρεις στόχους, οι δράσεις τεχνικής βοήθειας, εντός των ορίων που θέτει η παράγραφος 1, αναλαμβάνονται, εν γένει, στα πλαίσια κάθε επιχειρησιακού προγράμματος. Ωστόσο, συμπληρωματικά, οι δράσεις αυτές μπορούν να αναλαμβάνονται μερικώς και με την επιφύλαξη των γενικών ορίων τεχνικής βοήθειας που θέτει η παράγραφος 1, υπό μορφή ειδικού επιχειρησιακού προγράμματος.

3. Εάν το κράτος μέλος αποφασίσει να αναλάβει δράσεις τεχνικής βοήθειας στα πλαίσια κάθε επιχειρησιακού προγράμματος, η αναλογία του συνολικού ύψους της δαπάνης τεχνικής βοήθειας προς κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα δεν υπερβαίνει τα όρια που θέτει η παράγραφος 1.

Σε αυτή την περίπτωση, δράσεις τεχνικής βοήθειας μπορούν επίσης να αναληφθούν υπό μορφή ειδικού επιχειρησιακού προγράμματος υπό τον όρο ότι το συνολικό ύψος της δαπάνης τεχνικής βοήθειας προς αυτό το ειδικό πρόγραμμα δεν έχει ως αποτέλεσμα η συνολική αναλογία των κεφαλαίων που διατίθενται για τεχνική βοήθεια να υπερβαίνει τα όρια που θέτει η παράγραφος 1.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Αξιολόγηση

Άρθρο 47

Γενικές διατάξεις

1. Οι αξιολογήσεις αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της λογικής συνέπειας της συνδρομής των Ταμείων, καθώς και της στρατηγικής και της υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων όσον αφορά τα ειδικά διαρθρωτικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και οι ενδιαφερόμενες περιφέρειες, λαμβάνοντας επίσης υπόψη το στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης και τη σχετική κοινοτική νομοθεσία όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τη στρατηγική περιβαλλοντική αξιολόγηση.

2. Η αξιολόγηση μπορεί να είναι στρατηγικής φύσης προκειμένου να εξετάζεται η εξέλιξη ενός προγράμματος ή μιας ομάδας προγραμμάτων σε σχέση με τις κοινοτικές και εθνικές προτεραιότητες. Η αξιολόγηση μπορεί να είναι επιχειρησιακής φύσης προκειμένου να υποστηρίζεται η παρακολούθηση ενός επιχειρησιακού προγράμματος. Αξιολογήσεις πραγματοποιούνται πριν, κατά και μετά την περίοδο προγραμματισμού.

3. Οι αξιολογήσεις διεξάγονται με ευθύνη των κρατών μελών ή της Επιτροπής, ανάλογα με την περίπτωση, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας που ορίζεται στο άρθρο 13.

Οι αξιολογήσεις πραγματοποιούνται από εσωτερικούς ή εξωτερικούς εμπειρογνώμονες ή φορείς, λειτουργικά ανεξάρτητους από τις αρχές που ορίζονται στο άρθρο 59 στοιχεία β) και γ). Τα αποτελέσματα δημοσιεύονται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες για την πρόσβαση στα έγγραφα.

4. Οι αξιολογήσεις χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό για τεχνική βοήθεια.

5. Η Επιτροπή παρέχει ενδεικτικές κατευθύνσεις όσον αφορά τις μεθόδους αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των προτύπων ποιότητας, με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 2.

Άρθρο 48

Ευθύνη των κρατών μελών

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν τους πόρους που απαιτούνται για την πραγματοποίηση των αξιολογήσεων, διοργανώνουν την παραγωγή και τη συγκέντρωση των απαιτούμενων δεδομένων και χρησιμοποιούν τους διάφορους τύπους πληροφοριών που προβλέπονται από το σύστημα παρακολούθησης.

Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να συντάσσουν, εφόσον απαιτείται, δυνάμει του στόχου «Σύγκλιση», σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας που καθορίζεται στο άρθρο 13, σχέδιο αξιολόγησης που περιλαμβάνει τις ενδεικτικές δραστηριότητες αξιολόγησης που σκοπεύει να πραγματοποιήσει το κράτος μέλος κατά τις διάφορες φάσεις της υλοποίησης.

2. Τα κράτη μέλη πραγματοποιούν εκ των προτέρων αξιολόγηση για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα δυνάμει του στόχου «Σύγκλιση». Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας που καθορίζεται στο άρθρο 13, και βάσει των συμφωνηθέντων μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους, τα κράτη μέλη μπορούν να πραγματοποιούν μία εκ των προτέρων αξιολόγηση που καλύπτει περισσότερα του ενός επιχειρησιακά προγράμματα.

Για το στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», τα κράτη μέλη πραγματοποιούν είτε εκ των προτέρων αξιολόγηση που καλύπτει όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα είτε αξιολόγηση για κάθε Ταμείο είτε αξιολόγηση για κάθε προτεραιότητα είτε αξιολόγηση για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Για το στόχο «Εδαφική συνεργασία», τα κράτη μέλη πραγματοποιούν από κοινού εκ των προτέρων αξιολόγηση που καλύπτει είτε καθένα επιχειρησιακό πρόγραμμα είτε περισσότερα επιχειρησιακά προγράμματα.

Οι εκ των προτέρων αξιολογήσεις πραγματοποιούνται υπό την ευθύνη της αρχής που είναι υπεύθυνη για την εκπόνηση των εγγράφων προγραμματισμού.

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση έχει ως στόχο τη βελτιστοποίηση της κατανομής των πόρων του προϋπολογισμού στα επιχειρησιακά προγράμματα και τη βελτίωση της ποιότητας του προγραμματισμού. Προσδιορίζει και εκτιμά τις ανισότητες, τα κενά και τις δυνατότητες ανάπτυξης, τους προς επίτευξη στόχους, τα αναμενόμενα αποτελέσματα, τους ποσοτικοποιημένους στόχους, τη συνέπεια, εάν απαιτείται, της προτεινόμενης στρατηγικής για την περιφέρεια, την κοινοτική προστιθέμενη αξία, το βαθμό κατά τον οποίο έχουν ληφθεί υπόψη οι κοινοτικές προτεραιότητες, τα διδάγματα που αποκομίστηκαν από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού και την ποιότητα των διαδικασιών για την υλοποίηση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την οικονομική διαχείριση.

3. Κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, τα κράτη μέλη πραγματοποιούν αξιολογήσεις που συνδέονται με την παρακολούθηση επιχειρησιακών προγραμμάτων, ιδίως όταν, κατά την εν λόγω παρακολούθηση, διαπιστωθεί σημαντική απόκλιση από τους στόχους που τέθηκαν αρχικά, ή όταν υποβάλλονται προτάσεις για την αναθεώρηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων, όπως ορίζεται στο άρθρο 33. Τα αποτελέσματα υποβάλλονται στην επιτροπή παρακολούθησης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα και στην Επιτροπή.

Άρθρο 49

Ευθύνη της Επιτροπής

1. Η Επιτροπή μπορεί να πραγματοποιεί στρατηγικές αξιολογήσεις.

2. Η Επιτροπή μπορεί να πραγματοποιεί, με δική της πρωτοβουλία και από κοινού με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, αξιολογήσεις που συνδέονται με την παρακολούθηση επιχειρησιακών προγραμμάτων, όταν, κατά την παρακολούθηση των προγραμμάτων, διαπιστωθεί σημαντική απόκλιση από τους στόχους που τέθηκαν αρχικά. Τα αποτελέσματα υποβάλλονται στην επιτροπή παρακολούθησης για το επιχειρησιακό σχέδιο.

3. Η Επιτροπή πραγματοποιεί εκ των υστέρων αξιολόγηση για κάθε στόχο σε στενή συνεργασία με το κράτος μέλος και τις διαχειριστικές αρχές.

Η εκ των υστέρων αξιολόγηση καλύπτει όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα δυνάμει κάθε στόχου και εξετάζει την έκταση χρήσης των πόρων, την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του προγραμματισμού των Ταμείων και τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις.

Πραγματοποιείται για καθέναν από τους στόχους και αποβλέπει στη συναγωγή συμπερασμάτων για την πολιτική στους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής.

Προσδιορίζει τους παράγοντες που συνέβαλαν στην επιτυχία ή την αποτυχία της υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων και εντοπίζει τις ορθές πρακτικές.

Η εκ των υστέρων αξιολόγηση πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Αποθεματικά

Άρθρο 50

Εθνικό αποθεματικό επίδοσης

1. Με πρωτοβουλία του, κάθε κράτος μέλος μπορεί να αποφασίζει να συστήσει εθνικό αποθεματικό επίδοσης για το στόχο «Σύγκλιση» ή/και τον στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», που να συνιστά το 3 % της συνολικής πίστωσής του για κάθε στόχο.

2. Όταν κράτος μέλος έχει αποφασίσει να συστήσει το εν λόγω αποθεματικό, αξιολογεί στο πλαίσιο καθενός από τους στόχους, το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου 2011, τις επιδόσεις των επιχειρησιακών του προγραμμάτων.

3. Το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2011, βάσει προτάσεων από κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και σε στενή διαβούλευση με το καθένα, η Επιτροπή κατανέμει το εθνικό αποθεματικό επίδοσης.

Άρθρο 51

Εθνικό αποθεματικό για απρόβλεπτα

Με ίδια πρωτοβουλία, ένα κράτος μέλος μπορεί να διατηρεί αποθεματικό ύψους ίσου προς το 1 % της ετήσιας συνεισφοράς των διαρθρωτικών ταμείων για το στόχο «Σύγκλιση» και προς το 3 % της ετήσιας συνεισφοράς των διαρθρωτικών ταμείων για το στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» για να καλύπτει απρόβλεπτες τοπικές ή τομακές κρίσεις που συνδέονται με την οικονομική και κοινωνική αναδιάρθρωση ή με τις συνέπειες της απελευθέρωσης του εμπορίου.

Το κράτος μέλος μπορεί να κατανέμει το αποθεματικό για κάθε στόχο σε ειδικό εθνικό πρόγραμμα ή στο πλαίσιο επιχειρησιακών προγραμμάτων.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Συνεισφορά των Ταμείων

Άρθρο 52

Διαφοροποίηση των ποσοστών συνεισφοράς

Η συνεισφορά των Ταμείων μπορεί να διαφοροποιείται βάσει των ακόλουθων στοιχείων:

- α) της σοβαρότητας των ειδικών προβλημάτων, ιδίως οικονομικής, κοινωνικής ή εδαφικής φύσης·
- β) της σημασίας κάθε άξονα προτεραιότητας για τις κοινοτικές προτεραιότητες όπως καθορίζονται στις κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνοχή, καθώς επίσης για τις εθνικές και περιφερειακές προτεραιότητες·
- γ) της προστασίας και της βελτίωσης του περιβάλλοντος, κυρίως μέσω της εφαρμογής της αρχής της προφύλαξης, της αρχής της προληπτικής δράσης και της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει»·
- δ) του ποσοστού κινητοποίησης της ιδιωτικής χρηματοδότησης, ιδίως στα πλαίσια συμπράξεων μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα στους οικείους τομείς·
- ε) της ενσωμάτωσης της διαπεριφερειακής συνεργασίας όπως ορίζεται στο άρθρο 37 παράγραφος 6 στοιχείο β), δυνάμει των στόχων «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»·
- στ) δυνάμει του στόχου «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», της κάλυψης περιοχών με γεωγραφικά ή φυσικά μειονεκτήματα οι οποίες καθορίζονται ως εξής:
 - i) νησιωτικά κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα δυνάμει του Ταμείου Συνοχής, και άλλα νησιά, εκτός από εκείνα στα οποία βρίσκεται η πρωτεύουσα κράτους μέλους ή τα οποία έχουν σταθερή ζεύξη με την ηπειρωτική χώρα,
 - ii) ορεινές περιοχές όπως αυτές ορίζονται από την εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους,
 - iii) αραιοκατοικημένες (λιγότερο από 50 κάτοικοι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο) και εξαιρετικά αραιοκατοικημένες (λιγότερο από 8 κάτοικοι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο) περιοχές,
 - iv) οι περιοχές που αποτελούσαν εξωτερικά σύνορα της Κοινότητας στις 30 Απριλίου 2004 και που έπαυσαν να αποτελούν εξωτερικά σύνορα μία ημέρα μετά την ημερομηνία αυτή.

Άρθρο 53

Συνεισφορά των Ταμείων

1. Η συνεισφορά των Ταμείων, στο επίπεδο του επιχειρησιακού προγράμματος, υπολογίζεται σε συνάρτηση με:

- α) είτε το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων και των ιδιωτικών δαπανών·
- β) είτε τις δημόσιες επιλέξιμες δαπάνες.

2. Η συνεισφορά από τα Ταμεία σε επίπεδο επιχειρησιακού προγράμματος δυνάμει των στόχων «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» υπόκειται στα ανώτατα όρια που ορίζονται στο παράρτημα III.

3. Για τα επιχειρησιακά προγράμματα δυνάμει του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» στα οποία τουλάχιστον ένας συμμετέχων στο επιχειρησιακό πρόγραμμα περιλαμβάνεται στα κράτη μέλη των οποίων το μέσο κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ για την περίοδο 2001-2003, ήταν κάτω του 85 % του μέσου όρου της ΕΕ 25 κατά την ίδια χρονική περίοδο, η συνεισφορά από το ΕΤΠΑ δεν υπερβαίνει το 75 % της δημόσιας επιλέξιμης δαπάνης που συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ.

4. Η συνεισφορά των Ταμείων στο επίπεδο του άξονα προτεραιότητας δεν υπόκειται στα ανώτατα όρια που καθορίζονται στην παράγραφο 3 και στο παράρτημα ΙΙΙ. Ωστόσο, καθορίζεται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση του μέγιστου ποσού συνεισφοράς των Ταμείων και του μέγιστου ποσοστού συνεισφοράς ανά Ταμείο που καθορίζεται στο επίπεδο του επιχειρησιακού προγράμματος.

5. Για τα επιχειρησιακά προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από:

- α) το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής ή
- β) από τις πρόσθετες πιστώσεις για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές που προβλέπει το παράρτημα ΙΙΙ, από το ΕΤΠΑ ή/και από το Ταμείο Συνοχής,

η απόφαση έγκρισης του επιχειρησιακού προγράμματος καθορίζει το μέγιστο ποσοστό και το μέγιστο ποσό συνεισφοράς για κάθε Ταμείο και πίστωση χωριστά.

6. Η απόφαση της Επιτροπής περί έγκρισης επιχειρησιακού προγράμματος καθορίζει το μέγιστο ποσοστό και το μέγιστο ποσό συνεισφοράς ανά Ταμείο για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα και για κάθε άξονα προτεραιότητας. Η απόφαση αναφέρει χωριστά τις πιστώσεις για τις περιφέρειες που λαμβάνουν μεταβατική στήριξη.

Άρθρο 54

Άλλες διατάξεις

1. Η συνεισφορά των Ταμείων για κάθε άξονα προτεραιότητας δεν είναι μικρότερη από το 20 % της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης.

2. Τα μέτρα τεχνικής βοήθειας που υλοποιούνται κατόπιν πρωτοβουλίας της Επιτροπής ή για λογαριασμό της μπορούν να χρηματοδοτούνται με ποσοστό 100 %.

3. Κατά τη διάρκεια της περιόδου επιλεξιμότητας του άρθρου 56 παράγραφος 1:

- α) ένας άξονας προτεραιότητας μπορεί να λαμβάνει συνδρομή μόνον από ένα Ταμείο και ένα στόχο κάθε φορά·
- β) μια πράξη μπορεί να λαμβάνει συνδρομή από ένα Ταμείο δυνάμει ενός μόνον επιχειρησιακού προγράμματος τη φορά·
- γ) η συνδρομή που λαμβάνουν οι πράξεις από κάποιο Ταμείο δεν μπορούν να υπερβαίνουν το σύνολο της χορηγούμενης δημόσιας δαπάνης.

4. Για τις κρατικές ενισχύσεις στις επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης, οι δημόσιες ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει επιχειρησιακών προγραμμάτων τηρούν τα ανώτατα όρια που ισχύουν για τις κρατικές ενισχύσεις.

5. Δαπάνες που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία δεν λαμβάνουν συνδρομή από άλλα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

Έργα που παράγουν έσοδα

Άρθρο 55

Έργα που παράγουν έσοδα

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως έργο που παράγει έσοδα νοείται κάθε πράξη που περιλαμβάνει επένδυση σε υποδομή της οποίας η χρήση υπόκειται σε τέλη τα οποία βαρύνουν άμεσα τους χρήστες ή κάθε πράξη που περιλαμβάνει την πώληση ή τη μίσθωση γης ή κτιρίων ή οιαδήποτε άλλη παροχή υπηρεσιών έναντι πληρωμής.

2. Η επιλέξιμη δαπάνη για έργα που παράγουν έσοδα δεν υπερβαίνει την τρέχουσα αξία του επενδυτικού κόστους μείον την τρέχουσα αξία των καθαρών εσόδων από την επένδυση για συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς για

- α) επενδύσεις σε υποδομή, ή
- β) άλλα έργα στα οποία είναι δυνατή η εκ των προτέρων αντικειμενική εκτίμηση των εσόδων.

Όταν δεν είναι επιλέξιμο για συγχρηματοδότηση όλο το επενδυτικό κόστος, τα καθαρά έσοδα κατανέμονται κατ' αναλογίαν στα επιλέξιμα και στα μη επιλέξιμα μέρη του επενδυτικού κόστους.

Στον υπολογισμό, η διαχειριστική αρχή λαμβάνει υπόψη την ενδεδειγμένη περίοδο αναφοράς για την εκάστοτε κατηγορία επένδυσης, την κατηγορία του έργου, την κερδοφορία που αναμένεται κανονικά από την εκάστοτε κατηγορία επένδυσης και την εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και, ενδεχομένως, θέματα ισότητας που συνδέονται με την σχετική ευημερία του οικείου κράτους μέλους.

3. Στις περιπτώσεις που δεν είναι αντικειμενικά δυνατή η εκ των προτέρων εκτίμηση των εσόδων, τα παραγόμενα εντός πέντε ετών από την ολοκλήρωση πράξης έσοδα αφαιρούνται από τη δαπάνη που δηλώνεται στην Επιτροπή. Η αφαίρεση γίνεται από την αρχή πιστοποίησης το αργότερο κατά το μερικό ή κατά το τελικό κλείσιμο του επιχειρησιακού προγράμματος. Η αίτηση πληρωμής του τελικού υπολοίπου διορθώνεται αναλόγως.

4. Εφόσον διαπιστωθεί, το αργότερο τρία έτη από το κλείσιμο του επιχειρησιακού προγράμματος, ότι κάποια πράξη έχει παραγάγει έσοδα τα οποία δεν έχουν ληφθεί υπόψη βάσει των παραγράφων 2 και 3, τα έσοδα αυτά επιστρέφονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανάλογα με τη συνεισφορά των Ταμείων.

5. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων τους δυνάμει του άρθρου 70 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν διαδικασίες, ανάλογες με τα σχετικά ποσά, για την παρακολούθηση των εσόδων που αποκομίζονται από πράξεις το συνολικό κόστος των οποίων είναι κάτω των 200 000 ευρώ.

6. Το παρόν άρθρο δεν ισχύει για έργα που υπόκεινται στους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Επιλεξιμότητα δαπανών

Άρθρο 56

Επιλεξιμότητα δαπανών

1. Οι δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μεγάλα έργα, είναι επιλέξιμες για συνεισφορά των Ταμείων εάν έχουν όντως καταβληθεί μεταξύ της ημερομηνίας υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων στην Επιτροπή ή της 1ης Ιανουαρίου 2007, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη, και της 31ης Δεκεμβρίου 2015. Οι πράξεις δεν πρέπει να έχουν περατωθεί πριν από την ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, στις συνεισφορές σε είδος, το κόστος απόσβεσης και τα πάγια έξοδα μπορούν να αντιμετωπίζονται ως δαπάνες που πραγματοποιούνται από τους δικαιούχους κατά την υλοποίηση πράξεων υπό τους εξής όρους:

- α) οι κανόνες επιλεξιμότητας που θεσπίζονται δυνάμει της παραγράφου 4 προβλέπουν την επιλεξιμότητα των δαπανών αυτών·
- β) το ποσό των δαπανών αιτιολογείται με λογιστικά έγγραφα που έχουν αποδεικτική ισχύ ισοδύναμη με τιμολόγια·
- γ) στην περίπτωση των συνεισφορών σε είδος, η συγχρηματοδότηση από τα Ταμεία δεν υπερβαίνει τη συνολική επιλέξιμη δαπάνη μειωμένη κατά την αξία των συνεισφορών αυτών.

3. Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες για συνεισφορά των Ταμείων μόνον εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί για πράξεις που έχουν αποφασιστεί από τη διαχειριστική αρχή του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος ή υπό την ευθύνη της σύμφωνα με κριτήρια που καθορίζονται εκ των προτέρων από την Επιτροπή Παρακολούθησης.

Νέες δαπάνες, οι οποίες προστίθενται κατά τη στιγμή της αναθεώρησης επιχειρησιακού προγράμματος όπως ορίζεται στο άρθρο 33, είναι επιλέξιμες από τη στιγμή της υποβολής στην Επιτροπή, της αίτησης για αναθεώρηση του επιχειρησιακού προγράμματος.

4. Οι κανόνες για την επιλεξιμότητα των δαπανών καθορίζονται σε εθνικό επίπεδο με την επιφύλαξη της εξαίρεσης που προβλέπεται στους ειδικούς κανονισμούς κάθε Ταμείου. Οι κανόνες αυτοί καλύπτουν το σύνολο της δαπάνης που δηλώνεται στα πλαίσια του επιχειρησιακού προγράμματος.

5. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των δαπανών που μνημονεύονται στο άρθρο 45.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Διάρκεια των πράξεων

Άρθρο 57

Διάρκεια των πράξεων

1. Το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή διασφαλίζουν ότι μία πράξη διατηρεί τη συνεισφορά των Ταμείων μόνον εάν, εντός πέντε ετών από την ολοκλήρωση της πράξης ή εντός τριών ετών από την ολοκλήρωση της πράξης στα κράτη μέλη που έχουν επιλέξει να μειώσουν αυτό το χρονικό όριο για τη διατήρηση μιας επένδυσης ή θέσεων απασχόλησης που έχει δημιουργήσει μια ΜΜΕ, η εν λόγω πράξη δεν υποστεί σημαντική τροποποίηση:

- α) η οποία επηρεάζει τη φύση της ή τους όρους υλοποίησής της ή παρέχει αδικαιολόγητο πλεονέκτημα σε επιχείρηση ή δημόσιο φορέα, και
- β) η οποία απορρέει είτε από αλλαγή στη φύση της κυριότητας στοιχείου υποδομής είτε από την παύση παραγωγικής δραστηριότητας.

2. Το κράτος μέλος και η διαχειριστική αρχή ενημερώνουν την Επιτροπή, στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης του άρθρου 67, για κάθε τροποποίηση που μνημονεύεται στην παράγραφο 1. Η Επιτροπή πληροφορεί σχετικά τα άλλα κράτη μέλη.

3. Τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά ανακτώνται σύμφωνα με τα άρθρα 98 ως 102.

4. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή μεριμνούν ώστε οι επιχειρήσεις που υπόκεινται ή είχαν υπαχθεί σε διαδικασία ανάκτησης σύμφωνα με την παράγραφο 3 μετά τη μεταβίβαση παραγωγικής δραστηριότητας εντός κράτους μέλους ή προς κάποιο άλλο κράτος μέλος να μη λαμβάνουν συνεισφορά από τα Ταμεία.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

Άρθρο 58

Γενικές αρχές για τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

Τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των επιχειρησιακών προγραμμάτων που συγκροτούνται από τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τα εξής:

- α) τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων των ενδιαφερόμενων φορέων στους τομείς της διαχείρισης και του ελέγχου και κατανομή αρμοδιοτήτων στα πλαίσια κάθε φορέα·

- β) τη συμμόρφωση προς την αρχή του διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων μεταξύ των φορέων αυτών και στο εσωτερικό των εν λόγω φορέων·
- γ) διαδικασίες που να διασφαλίζουν την ορθότητα και την κανονικότητα των δαπανών που δηλώνονται στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος·
- δ) αξιόπιστα συστήματα λογιστικής, παρακολούθησης και σύνταξης οικονομικών εκθέσεων σε ηλεκτρονική μορφή·
- ε) ένα σύστημα σύνταξης εκθέσεων και παρακολούθησης βάσει του οποίου ο υπεύθυνος φορέας αναθέτει την εκτέλεση καθηκόντων σε άλλο φορέα·
- στ) ρυθμίσεις για το λογιστικό έλεγχο της λειτουργίας των συστημάτων·
- ζ) συστήματα και διαδικασίες για την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου·
- η) διαδικασίες υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης σχετικά με παρατυπίες και με την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Άρθρο 59

Ορισμός αρχών

1. Για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα το κράτος μέλος ορίζει:
 - α) διαχειριστική αρχή: εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που ορίζεται από το κράτος μέλος για τη διαχείριση του επιχειρησιακού προγράμματος·
 - β) αρχή πιστοποίησης: εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή φορέας, που ορίζεται από το κράτος μέλος για την πιστοποίηση καταστάσεων δαπανών και αιτήσεων πληρωμής πριν διαβιβαστούν στην Επιτροπή·
 - γ) αρχή ελέγχου: εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη διαχειριστική αρχή και την αρχή πιστοποίησης, ο οποίος ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα και είναι υπεύθυνος για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
- Η ίδια αρχή είναι δυνατό να ορίζεται για περισσότερα από ένα επιχειρησιακά προγράμματα.
2. Το κράτος μέλος μπορεί να ορίζει έναν ή περισσότερους ενδιάμεσους φορείς που επιτελούν ορισμένα ή και όλα τα καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής ή της αρχής πιστοποίησης, υπό την ευθύνη αυτής της αρχής.
 3. Το κράτος μέλος θεσπίζει κανόνες που διέπουν τις σχέσεις του με τις αρχές που αριθμούνται στην παράγραφο 1 καθώς και τις σχέσεις τους με την Επιτροπή.

Με την επιφύλαξη του παρόντος κανονισμού, το κράτος μέλος καθορίζει τις αμοιβαίες σχέσεις μεταξύ των αρχών που παρατίθενται στην παράγραφο 1, οι οποίες εκτελούν τα καθήκοντά τους σε πλήρη συμφωνία με τα θεσμικά, νομικά και δημοσιονομικά συστήματα του οικείου κράτους μέλους.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 58 στοιχείο β), ορισμένες ή και όλες οι αρχές της παραγράφου 1 μπορούν να αποτελούν τμήματα του ίδιου φορέα.
5. Ειδικοί κανόνες σχετικά με τη διαχείριση και τον έλεγχο ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 για επιχειρησιακά προγράμματα δυνάμει του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία».
6. Η Επιτροπή θεσπίζει κανόνες για την εφαρμογή των άρθρων 60, 61 και 62 με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 3.

Άρθρο 60

Καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής

Η διαχειριστική αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ιδίως με στόχο:

- α) τη διασφάλιση της επιλογής των προς χρηματοδότηση πράξεων σύμφωνα με τα κριτήρια που εφαρμόζονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα καθώς και της συμμόρφωσής τους με τους ισχύοντες κοινοτικούς και εθνικούς κανόνες, καθ' όλη την περίοδο υλοποίησής τους·
- β) την επαλήθευση της παράδοσης των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών και της πραγματικής πραγματοποίησης των δαπανών που δηλώνουν οι δικαιούχοι για τις διάφορες πράξεις καθώς και της συμμόρφωσής τους προς τους κοινοτικούς και τους εθνικούς κανόνες· είναι δυνατό να πραγματοποιούνται δειγματοληπτικά επιτόπου επαληθεύσεις επιμέρους πράξεων, σύμφωνα με τους λεπτομερείς κανόνες που θεσπίζει η Επιτροπή με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 3·
- γ) τη διασφάλιση της ύπαρξης συστήματος καταχώρισης και αποθήκευσης, σε ηλεκτρονική μορφή, λογιστικών εγγράφων για κάθε πράξη στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος καθώς και της συλλογής των δεδομένων υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση, τις επαληθεύσεις, τους λογιστικούς ελέγχους και την αξιολόγηση·
- δ) τη διασφάλιση ότι οι δικαιούχοι και οι άλλοι φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση πράξεων τηρούν είτε χωριστό λογιστικό σύστημα είτε επαρκή λογιστική κωδικοποίηση για όλες τις συναλλαγές που έχουν σχέση με την πράξη με την επιφύλαξη των εθνικών λογιστικών κανόνων·
- ε) τη διασφάλιση ότι οι αξιολογήσεις των επιχειρησιακών προγραμμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 48 παράγραφος 3, εκτελούνται σύμφωνα με το άρθρο 47·
- στ) τον καθορισμό διαδικασιών για τη διασφάλιση της τήρησης όλων των εγγράφων σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους που απαιτούνται για τη διασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 90·

- ζ) τη διασφάλιση ότι η αρχή πιστοποίησης λαμβάνει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες και τις επαληθεύσεις που πραγματοποιούνται σε σχέση με τη δαπάνη για σκοπούς πιστοποίησης·
- η) την καθοδήγηση των εργασιών της αρχής παρακολούθησης και τον εφοδιασμό της με τα απαιτούμενα έγγραφα τα οποία καθιστούν δυνατή την παρακολούθηση της ποιότητας υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος υπό το φως των συγκεκριμένων του στόχων·
- θ) τη σύνταξη και, μετά την έγκριση της επιτροπής παρακολούθησης, την υποβολή στην Επιτροπή των ετήσιων και τελικών εκθέσεων σχετικά με την υλοποίηση·
- ι) τη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις ενήμερωσης και δημοσιότητας που ορίζονται στο άρθρο 69·
- ια) την παροχή, στην Επιτροπή, πληροφοριών προκειμένου να μπορεί να αξιολογεί μεγάλα έργα.

Άρθρο 61

Καθήκοντα της αρχής πιστοποίησης

Η αρχή πιστοποίησης ενός επιχειρησιακού προγράμματος είναι υπεύθυνη ιδίως για:

- α) την κατάρτιση και την υποβολή πιστοποιημένων δηλώσεων δαπανών και αιτήσεων πληρωμών στην Επιτροπή·
- β) την πιστοποίηση ότι:
 - i) η δήλωση δαπανών είναι ακριβής, ότι είναι προϊόν αξιόπιστων λογιστικών συστημάτων και ότι στηρίζεται σε επαληθεύσιμα δικαιολογητικά,
 - ii) οι δηλωθείσες δαπάνες συμμορφούνται προς τους ισχύοντες κοινοτικούς και εθνικούς κανόνες και ότι διενεργήθηκαν για πράξεις που επελέγησαν για χρηματοδότηση σύμφωνα με τα κριτήρια που εφαρμόζονται στο πρόγραμμα και πληρούν τους ισχύοντες κοινοτικούς και εθνικούς κανόνες·
- γ) τη διασφάλιση, για σκοπούς πιστοποίησης, ότι έχει λάβει επαρκείς πληροφορίες από τη διαχειριστική αρχή σχετικά με τις διαδικασίες που εφαρμόστηκαν και τις επαληθεύσεις που πραγματοποιήθηκαν όσον αφορά τις δαπάνες που περιλαμβάνονται στις δηλώσεις δαπανών·
- δ) το συνυπολογισμό, για σκοπούς πιστοποίησης, των αποτελεσμάτων όλων των λογιστικών ελέγχων που διενεργήθηκαν από την ελεγκτική αρχή ή υπό την ευθύνη της·
- ε) την τήρηση, σε ηλεκτρονική μορφή, λογιστικών μητρώων για τις δαπάνες που υποβάλλονται στην Επιτροπή·
- στ) την τήρηση μητρώου των ποσών που μπορούν να ανακτηθούν και των ποσών που αποσύρονται μετά από ακύρωση του συνόλου ή μέρους της συνεισφοράς για μια πράξη. Τα ανακτηθέντα ποσά επιστρέφονται στο γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης πριν από το κλείσιμο του επιχειρησιακού προγράμματος, με αφαίρεσή τους από την επόμενη κατάσταση δαπανών.

Άρθρο 62

Καθήκοντα της αρχής ελέγχου

1. Η αρχή ελέγχου ενός επιχειρησιακού προγράμματος είναι υπεύθυνη ιδίως για:

- α) τη διασφάλιση της εκτέλεσης των λογιστικών ελέγχων για την επαλήθευση της ουσιαστικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του επιχειρησιακού προγράμματος·
- β) τη διασφάλιση ότι οι λογιστικοί έλεγχοι των πράξεων πραγματοποιούνται σε κατάλληλο δείγμα για την επαλήθευση των δηλωόμενων δαπανών·
- γ) την υποβολή στην Επιτροπή, εντός εννέα μηνών από την έγκριση του επιχειρησιακού προγράμματος, στρατηγικής λογιστικού ελέγχου που καλύπτει τους φορείς οι οποίοι θα εκτελέσουν τους λογιστικούς ελέγχους που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β), τη μέθοδο που θα χρησιμοποιηθεί, τη μέθοδο δειγματοληψίας για τους λογιστικούς ελέγχους των πράξεων, καθώς και ενδεικτικό προγραμματισμό των λογιστικών ελέγχων προκειμένου να διασφαλίζεται ο λογιστικός έλεγχος των κυριότερων φορέων καθώς και η ομοιόμορφη κατανομή των λογιστικών ελέγχων καθ' όλη την περίοδο προγραμματισμού.

Στην περίπτωση που ένα κοινό σύστημα εφαρμόζεται σε περισσότερα του ενός επιχειρησιακά προγράμματα, είναι δυνατόν να υποβάλλεται, δυνάμει του στοιχείου γ), μία μόνον στρατηγική λογιστικού ελέγχου·

δ) έως τις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους από το 2008 έως το 2015:

- i) την υποβολή, στην Επιτροπή, ετήσιας έκθεσης ελέγχου στην οποία παρατίθενται τα πορίσματα των λογιστικών ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο που λήγει στις 30 Ιουνίου του συγκεκριμένου έτους σύμφωνα με τη στρατηγική λογιστικού ελέγχου του επιχειρησιακού προγράμματος, και αναφέρονται οι τυχόν ελλείψεις που διαπιστώθηκαν στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου του προγράμματος. Η πρώτη έκθεση, που θα υποβληθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2008 το αργότερο, καλύπτει την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2007 έως τις 30 Ιουνίου 2008. Οι πληροφορίες που αφορούν τους λογιστικούς ελέγχους που διεξάγονται μετά την 1η Ιουλίου 2015 περιλαμβάνονται στην τελική έκθεση ελέγχου η οποία υποστηρίζει τη δήλωση κλεισίματος περί της οποίας το στοιχείο ε),
- ii) γνωμοδότηση, βάσει των λογιστικών και άλλων ελέγχων που έχουν πραγματοποιηθεί με ευθύνη της, ως προς το κατά πόσον το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου λειτουργεί ουσιαστικά ώστε να διασφαλίζει επαρκώς το γεγονός ότι οι καταστάσεις δαπανών που υποβάλλονται στην Επιτροπή είναι ορθές και, συνεπώς, ότι οι σχετικές συναλλαγές είναι νόμιμες και κανονικές,
- iii) την υποβολή, ανάλογα με την περίπτωση δυνάμει του άρθρου 86α, δήλωσης μερικού κλεισίματος η οποία αξιολογεί τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών δαπανών.

Στις περιπτώσεις που ισχύει κοινό σύστημα για περισσότερα του ενός επιχειρησιακά προγράμματα, οι πληροφορίες που αναφέρονται στο σημείο i) είναι δυνατό να συγκεντρώνονται σε ενιαία έκθεση, η δε γνώμη και η δήλωση που εκδίδονται δυνάμει των σημείων ii) και iii) είναι δυνατό να καλύπτουν όλα τα σχετικά επιχειρησιακά προγράμματα·

ε) την υποβολή στην Επιτροπή, το αργότερο έως την 31η Μαρτίου 2017, δήλωσης κλεισίματος του προγράμματος, στην οποία αξιολογείται η εγκυρότητα της αίτησης πληρωμής του τελικού υπολοίπου καθώς και η νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών συναλλαγών που καλύπτονται από την τελική κατάσταση δαπανών η οποία υποστηρίζεται από έκθεση τελικού ελέγχου.

2. Η αρχή ελέγχου διασφαλίζει ότι το έργο του λογιστικού ελέγχου λαμβάνει υπόψη διεθνώς αποδεκτά πρότυπα λογιστικού ελέγχου.

3. Εάν οι λογιστικοί και οι λοιποί έλεγχοι που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β), διενεργούνται από φορέα διαφορετικό από την αρχή ελέγχου, η αρχή ελέγχου διασφαλίζει ότι οι φορείς αυτοί διαθέτουν την αναγκαία λειτουργική ανεξαρτησία.

4. Η Επιτροπή διατυπώνει τα σχόλια της σχετικά με την στρατηγική λογιστικού ελέγχου που υποβάλλεται δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο γ), το αργότερο τρεις μήνες από την παραλαβή της. Εάν δεν υπάρξουν σχόλια σε αυτό το διάστημα, η στρατηγική θεωρείται ότι γίνεται αποδεκτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Παρακολούθηση

Άρθρο 63

Επιτροπή παρακολούθησης

1. Το κράτος μέλος συνιστά επιτροπή παρακολούθησης για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της κοινοποίησης της απόφασης έγκρισης του επιχειρησιακού προγράμματος στο κράτος μέλος. Είναι δυνατό να συστήνεται μία και μόνη επιτροπή παρακολούθησης για πολλά επιχειρησιακά προγράμματα.

2. Κάθε επιτροπή παρακολούθησης καταρτίζει τον εσωτερικό της κανονισμό εντός του θεσμικού, νομικού και δημοσιονομικού πλαισίου του οικείου κράτους μέλους και τον εγκρίνει σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή προκειμένου να εκπληρώνει τα καθήκοντά της σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 64

Σύνθεση

1. Η επιτροπή παρακολούθησης προεδρεύεται από αντιπρόσωπο του κράτους μέλους ή της διαχειριστικής αρχής.

Η σύνθεσή της αποφασίζεται από το κράτος μέλος σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή.

2. Με δική του πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος της επιτροπής παρακολούθησης, εκπρόσωπος της Επιτροπής συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής παρακολούθησης με συμβουλευτικό ρόλο. Είναι δυνατή η συμμετοχή εκπροσώπου της ΕΤΕπ και του ΕΤΕ, με συμβουλευτικό ρόλο, για τα επιχειρησιακά προγράμματα στα οποία συνεισφέρουν η ΕΤΕπ ή το ΕΤΕ.

Άρθρο 65

Καθήκοντα

Η επιτροπή παρακολούθησης βεβαιώνεται για την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος, σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις:

α) εξετάζει και εγκρίνει τα κριτήρια για την επιλογή των προς χρηματοδότηση πράξεων εντός έξι μηνών από την έγκριση του επιχειρησιακού προγράμματος και εγκρίνει τις τυχόν αναθεωρή-

σεις των κριτηρίων αυτών σύμφωνα με τις ανάγκες του προγραμματισμού·

β) επανεξετάζει σε περιοδική βάση την πρόοδο που σημειώθηκε στην επίτευξη των ειδικών στόχων του επιχειρησιακού προγράμματος με βάση τα έγγραφα που υποβάλλει η διαχειριστική αρχή·

γ) εξετάζει τα αποτελέσματα της υλοποίησης, ιδίως δε την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται για κάθε άξονα προτεραιότητας, καθώς και τις αξιολογήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 48 παράγραφος 3·

δ) εξετάζει και εγκρίνει τις ετήσιες και την τελική έκθεση υλοποίησης που αναφέρονται στο άρθρο 67·

ε) ενημερώνεται σχετικά με την ετήσια έκθεση ελέγχου ή με το τμήμα της έκθεσης που αφορά το οικείο επιχειρησιακό πρόγραμμα, καθώς και για τυχόν σχετικά σχόλια τα οποία μπορεί να διατυπώσει η Επιτροπή μετά την εξέταση της εν λόγω έκθεσης ή του σχετικού τμήματός της·

στ) μπορεί να προτείνει στη διαχειριστική αρχή οποιαδήποτε αναθεώρηση ή εξέταση του επιχειρησιακού προγράμματος η οποία ενδεχομένως μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων των Ταμείων που αριθμούνται στο άρθρο 3 ή στη βελτίωση της διαχείρισής τους, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοοικονομικής διαχείρισής τους·

ζ) εξετάζει και εγκρίνει οποιαδήποτε πρόταση για την τροποποίηση του περιεχομένου της απόφασης της Επιτροπής σχετικά με τη συνεισφορά των Ταμείων.

Άρθρο 66

Διατάξεις σχετικά με την παρακολούθηση

1. Η διαχειριστική αρχή και η επιτροπή παρακολούθησης διασφαλίζουν την ποιότητα υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος.

2. Η διαχειριστική αρχή και η επιτροπή παρακολούθησης διενεργούν την παρακολούθηση με τη χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών καθώς και των δεικτών που αναφέρονται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο γ), οι οποίοι καθορίζονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Στην περίπτωση που επιτρέπεται από τη φύση της συνδρομής, οι στατιστικές αναλύονται ανά φύλο και ανά μέγεθος των δικαιούχων επιχειρήσεων.

3. Η ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ Επιτροπής και κρατών μελών για το σκοπό αυτόν πραγματοποιείται με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής του παρόντος κανονισμού που θεσπίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 3.

Άρθρο 67

Ετήσια έκθεση και τελική έκθεση υλοποίησης

1. Για πρώτη φορά το 2008 και έως τις 30 Ιουνίου κάθε έτους, η διαχειριστική αρχή υποβάλλει στην Επιτροπή ετήσια έκθεση, και, έως τις 31 Μαρτίου 2017, τελική έκθεση σχετικά με την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος.

2. Οι εκθέσεις της παραγράφου 1 περιλαμβάνουν τις ακόλουθες πληροφορίες προκειμένου να παρέχεται σαφής εικόνα για την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος:

- α) την πρόοδο που σημειώθηκε στην υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος και τους άξονες προτεραιότητας σε σχέση με τους ειδικούς, επαληθεύσιμους στόχους τους, με ποσοτικό υπολογισμό εάν και εφόσον μπορούν να εκφραστούν ποσοτικά, κάνοντας χρήση των δεικτών του άρθρου 37 παράγραφος 1 στοιχείο γ), σε επίπεδο άξονα προτεραιότητας·
- β) τη χρηματοοικονομική υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος με λεπτομερή αναφορά, για κάθε άξονα προτεραιότητας:
 - i) των δαπανών που καταβλήθηκαν από τους δικαιούχους οι οποίες περιελήφθηκαν σε αιτήσεις πληρωμών που στάλθηκαν στη διαχειριστική αρχή και της αντίστοιχης δημόσιας συνεισφοράς,
 - ii) των συνολικών πληρωμών που εισπράχθηκαν από την Επιτροπή, και με ποσοτική έκφραση των χρηματοοικονομικών δεικτών που αναφέρονται στο άρθρο 66 παράγραφος 2, και
 - iii) των δαπανών που καταβλήθηκαν από τον φορέα που είναι υπεύθυνος για τη διενέργεια πληρωμών στους δικαιούχους,

ανάλογα με την περίπτωση, η οικονομική υλοποίηση σε περιοχές που λαμβάνουν μεταβατική στήριξη παρουσιάζεται χωριστά στα πλαίσια κάθε επιχειρησιακού προγράμματος·
- γ) για ενημερωτικούς μόνον λόγους, ενδεικτική ανάλυση της κατανομής των πόρων των Ταμείων ανά κατηγορία, σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής που θεσπίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 3·
- δ) τα μέτρα που λαμβάνονται από τη διαχειριστική αρχή ή την επιτροπή παρακολούθησης για τη διασφάλιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της υλοποίησης, ιδίως δε:
 - i) τα μέτρα παρακολούθησης και αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων συλλογής δεδομένων,
 - ii) συνοπτική παράθεση των τυχόν σημαντικών προβλημάτων που ανέκυψαν κατά την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος και των τυχόν ληφθέντων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που λήφθηκαν σε απάντηση των σχολίων που διατυπώνονται δυνάμει του άρθρου 68 παράγραφος 2, εφόσον απαιτείται,
 - iii) τη χρησιμοποίηση τεχνικής βοήθειας·
- ε) τα μέτρα που λήφθηκαν για την πληροφόρηση και δημοσιότητα του επιχειρησιακού προγράμματος·
- στ) πληροφορίες σχετικά με σημαντικά προβλήματα που αφορούν τη συμμόρφωση προς το κοινοτικό δίκαιο, τα οποία ανέκυψαν κατά την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος και τα μέτρα που λήφθηκαν για την επίλυσή τους·
- ζ) ανάλογα με την περίπτωση, την πρόοδο και τη χρηματοδότηση μεγάλων έργων·
- η) τη χρήση της συνδρομής που έχει διατεθεί ύστερα από ακύρωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 98 παρά-

γραφος 2, στη διαχειριστική αρχή ή σε άλλη δημόσια αρχή κατά τη διάρκεια της περιόδου υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος·

- θ) περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώθηκε ουσιαστική τροποποίηση δυνάμει του άρθρου 57.

Το εύρος των πληροφοριών που διαβιβάζονται στην Επιτροπή είναι ανάλογο με το συνολικό ποσό της δαπάνης του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος. Ανάλογα με την περίπτωση, οι πληροφορίες αυτές μπορούν να υποβάλλονται σε συνοπτική μορφή.

Οι πληροφορίες των στοιχείων δ), ζ), η) και θ) δεν περιλαμβάνονται εάν δεν έχει υπάρξει σημαντική τροποποίηση μετά την προηγούμενη έκθεση.

3. Οι εκθέσεις της παραγράφου 1 κρίνονται δεκτές εφόσον περιέχουν όλες τις κατάλληλες πληροφορίες της παραγράφου 2. Η Επιτροπή ενημερώνει το κράτος μέλος σχετικά με το παραδεκτό της ετήσιας έκθεσης εντός 10 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της παραλαβής της.

4. Η Επιτροπή ενημερώνει το κράτος μέλος για τη γνώμη της όσον αφορά το περιεχόμενο μιας παραδεκτής ετήσιας έκθεσης σχετικά με την υλοποίηση που υποβάλλεται από τη διαχειριστική αρχή εντός δύο μηνών από την ημερομηνία παραλαβής. Για την τελική έκθεση του επιχειρησιακού προγράμματος, η προθεσμία ανέρχεται σε πέντε το πολύ μήνες από την ημερομηνία παραλαβής μιας παραδεκτής έκθεσης. Εάν η Επιτροπή δεν απαντήσει εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, η έκθεση θεωρείται ότι έχει γίνει αποδεκτή.

Άρθρο 68

Ετήσια εξέταση των προγραμμάτων

1. Κάθε έτος, κατά την υποβολή των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης του άρθρου 67, η Επιτροπή και η διαχειριστική αρχή εξετάζουν την πρόοδο που σημειώθηκε στην υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος, τα κυριότερα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν κατά το προηγούμενο έτος, τη χρηματοοικονομική υλοποίηση και άλλους παράγοντες με στόχο τη βελτίωση της υλοποίησης.

Είναι δυνατόν να εξετάζονται επίσης και άλλες πλευρές της λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου που επισημαίνονται στην τελευταία ετήσια έκθεση ελέγχου περί της οποίας το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο δ) σημείο i).

2. Μετά την εξέταση της παραγράφου 1, η Επιτροπή μπορεί να διατυπώνει σχόλια προς το κράτος μέλος και τη διαχειριστική αρχή, η οποία ενημερώνει σχετικά την επιτροπή παρακολούθησης. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τα μέτρα που λήφθηκαν όσον αφορά τα σχόλια αυτά.

3. Όταν καταστούν διαθέσιμες, ανάλογα με την περίπτωση, οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις της συνδρομής που χορηγήθηκε κατά την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, τα συνολικά αποτελέσματα είναι δυνατόν να εξετάζονται στην επόμενη ετήσια εξέταση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Άρθρο 71

Ενημέρωση και δημοσιότητα

Άρθρο 69

Ενημέρωση και δημοσιότητα

1. Το κράτος μέλος και η διαχειριστική αρχή για το επιχειρησιακό πρόγραμμα παρέχουν πληροφορίες όσον αφορά τις πράξεις και τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και εξασφαλίζουν τη σχετική δημοσιότητα. Η πληροφόρηση απευθύνεται στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στους δικαιούχους με στόχο την προβολή του ρόλου της Κοινότητας και τη διασφάλιση της διαφάνειας της συνδρομής των Ταμείων.

Η Επιτροπή θεσπίζει κανόνες εφαρμογής του παρόντος άρθρου σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 3.

2. Η διαχειριστική αρχή για το επιχειρησιακό πρόγραμμα είναι υπεύθυνη για τη δημοσιότητα που του δίνεται σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής του παρόντος κανονισμού οι οποίοι θεσπίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 104 παράγραφος 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Ευθύνες των κρατών μελών και της Επιτροπής

Τμήμα 1

Ευθύνες των κρατών μελών

Άρθρο 70

Διαχείριση και έλεγχος

1. Τα κράτη μέλη είναι αρμόδια για τη διαχείριση και τον έλεγχο των επιχειρησιακών προγραμμάτων, ιδίως λαμβάνοντας τα ακόλουθα μέτρα:

- α) διασφαλίζουν ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου για τα επιχειρησιακά προγράμματα έχουν οργανωθεί σύμφωνα με τα άρθρα 58 έως 62 και λειτουργούν ουσιαστικά·
- β) προλαμβάνουν, εντοπίζουν και διορθώνουν παρατυπίες και ανακτούν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά μαζί με τους τόκους υπερημερίας, ανάλογα με την περίπτωση. Ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή και την τηρούν ενήμερη σχετικά με την πρόοδο των διοικητικών και δικαστικών διαδικασιών.

2. Στην περίπτωση που είναι αδύνατη η ανάκτηση ποσών καταβληθέντων αχρεωστήτως σε δικαιούχο, το κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την επιστροφή των απολεσθέντων ποσών στο γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εάν αποδεικνύεται ότι η απώλεια προκλήθηκε λόγω παρατυπίας ή αμελείας του.

3. Οι κανόνες εφαρμογής των παραγράφων 1 και 2 θεσπίζονται από την Επιτροπή με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 3.

Θέσπιση συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου

1. Πριν από την υποβολή της πρώτης αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής ή το αργότερο εντός δώδεκα μηνών από την έγκριση κάθε επιχειρησιακού προγράμματος, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή περιγραφή των συστημάτων, η οποία καλύπτει ιδίως την οργάνωση και τις διαδικασίες:

- α) των διαχειριστικών αρχών και των αρχών πιστοποίησης και των ενδιάμεσων φορέων·
- β) της ελεγκτικής αρχής καθώς και οιασδήποτε άλλων φορέων που πραγματοποιούν ελέγχους υπό την ευθύνη της.

2. Η περιγραφή της παραγράφου 1 συνοδεύεται από έκθεση στην οποία αναφέρονται τα αποτελέσματα αξιολόγησης της θέσπισης των συστημάτων και διατυπώνεται γνώμη σχετικά με τη συμμόρφωσή τους προς τα άρθρα 58 έως 62. Εάν εκφράζονται επιφυλάξεις στη γνώμη, η έκθεση προσδιορίζει τη σοβαρότητα των ελλείψεων και, εάν οι ελλείψεις δεν αφορούν ολόκληρο το πρόγραμμα, τον ή τους σχετικούς άξονες προτεραιότητας. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τα διορθωτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν και με το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους και στη συνέχεια επιβεβαιώνει ότι τα μέτρα υλοποιήθηκαν και ότι οι σχετικές επιφυλάξεις έχουν αρθεί.

Η έκθεση του πρώτου εδαφίου κρίνεται αποδεκτή και η πρώτη ενδιάμεση πληρωμή πραγματοποιείται, υπό τις ακόλουθες συνθήκες:

- α) εντός δύο μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της έκθεσης, όταν η γνώμη περί της οποίας το δεύτερο εδάφιο δεν περιέχει επιφυλάξεις και εφόσον δεν διατυπώνονται παρατηρήσεις από την Επιτροπή·
- β) εάν η γνώμη περιέχει επιφυλάξεις, μόλις επιβεβαιώσει η Επιτροπή ότι έχουν εφαρμοστεί διορθωτικά μέτρα σχετικά με τα βασικά στοιχεία των συστημάτων και αποσυρθούν οι σχετικές επιφυλάξεις, ελλείψει δε παρατηρήσεων από την Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της επιβεβαίωσης.

Όταν οι επιφυλάξεις αφορούν έναν μόνον άξονα προτεραιότητας, η πρώτη ενδιάμεση πληρωμή πραγματοποιείται για τους άλλους άξονες του επιχειρησιακού προγράμματος για τους οποίους δεν διατυπώνονται επιφυλάξεις.

3. Η έκθεση και η γνώμη που αναφέρονται στην παράγραφο 2 εκπονούνται από την ελεγκτική αρχή ή από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα λειτουργικά ανεξάρτητο από τις διαχειριστικές αρχές και τις αρχές πιστοποίησης, που ενεργεί λαμβάνοντας υπόψη διεθνώς αποδεκτά πρότυπα λογιστικού ελέγχου.

4. Στις περιπτώσεις που ισχύει κοινό σύστημα για περισσότερα από ένα επιχειρησιακά προγράμματα, μπορεί να κοινοποιείται περιγραφή του κοινού συστήματος δυνάμει της παραγράφου 1 συνοδευόμενη από μία και μόνον έκθεση και γνώμη δυνάμει της παραγράφου 2.

5. Οι κανόνες εφαρμογής των παραγράφων 1 έως 4 θεσπίζονται από την Επιτροπή με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 3.

Τμήμα 2

Ευθύνες της Επιτροπής

Άρθρο 72

Ευθύνες της Επιτροπής

1. Η Επιτροπή διασφαλίζει, με τη διαδικασία του άρθρου 71, ότι τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει συστήματα διαχείρισης και ελέγχου τα οποία είναι σύμφωνα με τα άρθρα 58 έως 62 και, με βάση τις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και την ετήσια γνώμη της ελεγκτικής αρχής και τους δικούς της λογιστικούς ελέγχους, ότι τα συστήματα λειτουργούν ουσιαστικά κατά τη διάρκεια της περιόδου υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

2. Με την επιφύλαξη των λογιστικών ελέγχων που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη, υπάλληλοι της Επιτροπής ή εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι της Επιτροπής μπορούν να πραγματοποιούν επιτόπιους λογιστικούς ελέγχους για την επαλήθευση της ουσιαστικής λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, στους οποίους μπορούν να περιλαμβάνονται λογιστικοί έλεγχοι πράξεων που προβλέπονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, με προειδοποίηση τουλάχιστον δέκα εργάσιμων ημερών, εκτός από επείγουσες περιπτώσεις. Υπάλληλοι ή εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι του κράτους μέλους μπορούν να συμμετέχουν στους λογιστικούς αυτούς ελέγχους. Οι κανόνες εφαρμογής του παρόντος κανονισμού όσον αφορά τη χρήση των δεδομένων που συλλέγονται κατά τη διάρκεια των λογιστικών ελέγχων θεσπίζονται από την Επιτροπή με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 3.

Οι υπάλληλοι ή οι εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι της Επιτροπής, οι οποίοι είναι δεόντως εξουσιοδοτημένοι για τη διεξαγωγή επιτόπιων λογιστικών ελέγχων, έχουν πρόσβαση στα μητρώα και όλα τα λοιπά έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων και των μεταδεδομένων που εκπονούνται ή λαμβάνονται και καταχωρούνται σε ηλεκτρονικό μέσο, τα οποία αφορούν δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο.

Οι προαναφερόμενες εξουσίες λογιστικού ελέγχου δεν θίγουν την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων που επιφυλάσσουν ορισμένες πράξεις σε υπαλλήλους ειδικώς οριζόμενους από την εθνική νομοθεσία. Μεταξύ άλλων, οι εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι της Επιτροπής δεν λαμβάνουν μέρος σε κατ' οίκον επισκέψεις ή στις επίσημες ανακρίσεις ατόμων στα πλαίσια της εθνικής νομοθεσίας του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους. Ωστόσο, έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που αποκτώνται κατ' αυτόν τον τρόπο.

3. Η Επιτροπή μπορεί να ζητά από ένα κράτος μέλος να πραγματοποιήσει επιτόπιο λογιστικό έλεγχο προκειμένου να επαληθεύσει την ουσιαστική λειτουργία των συστημάτων ή την ορθότητα μιας ή περισσότερων συναλλαγών. Υπάλληλοι ή εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι της Επιτροπής μπορούν να συμμετέχουν στους λογιστικούς αυτούς ελέγχους.

Άρθρο 73

Συνεργασία με τις ελεγκτικές αρχές των κρατών μελών

1. Η Επιτροπή συνεργάζεται με τις ελεγκτικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων για το συντονισμό των αντίστοιχων σχεδίων λογιστικού ελέγχου τους και των μεθόδων λογιστικού ελέγχου τους και ανταλλάσσει αμέσως τα αποτελέσματα των λογι-

στικών ελέγχων των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου με στόχο την καλύτερη δυνατή χρησιμοποίηση των πόρων και την αποφυγή περιττής επανάληψης εργασιών.

Για να διευκολυνθεί αυτή η συνεργασία στην περίπτωση που ένα κράτος μέλος ορίζει περισσότερες από μία ελεγκτικές αρχές, το κράτος μέλος μπορεί να ορίζει συντονιστικό φορέα.

Η Επιτροπή και οι ελεγκτικές αρχές, καθώς και ο συντονιστικός φορέας, εφόσον έχει οριστεί τέτοιος φορέας, συναντώνται τακτικά και τουλάχιστον άπαξ ετησίως, εκτός εάν συμφωνήσουν διαφορετικά μεταξύ τους, προκειμένου να εξετάζουν από κοινού την ετήσια έκθεση ελέγχου και τη γνώμη που υποβάλλεται δυνάμει του άρθρου 62 και να ανταλλάσσουν απόψεις σχετικά με άλλα θέματα που έχουν σχέση με τη βελτίωση της διαχείρισης και του ελέγχου των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

2. Κατά τον καθορισμό της οικείας στρατηγικής ελέγχου, η Επιτροπή προσδιορίζει τα επιχειρησιακά προγράμματα για τα οποία η γνώμη για συμμόρφωση του συστήματος δυνάμει του άρθρου 71 παράγραφος 2, διατυπώθηκε χωρίς επιφυλάξεις, ή όταν οι επιφυλάξεις αποσύρθηκαν μετά από τη λήψη διορθωτικών μέτρων, όταν η στρατηγική λογιστικού ελέγχου της ελεγκτικής αρχής είναι ικανοποιητική και όταν έχουν ληφθεί εύλογες εγγυήσεις ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου λειτουργούν ουσιαστικά με βάση τα αποτελέσματα των λογιστικών ελέγχων της Επιτροπής και του κράτους μέλους.

3. Για τα προγράμματα αυτά, η Επιτροπή μπορεί να συμπεραίνει ότι μπορεί να βασίζεται κυρίως στη γνώμη που αναφέρεται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο δ) σημείο ii), όσον αφορά την ουσιαστική λειτουργία των συστημάτων και ότι μπορεί να διενεργεί τους δικούς της επιτόπιους λογιστικούς ελέγχους μόνον όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι το σύστημα παρουσιάζει ελλείψεις που επηρεάζουν τις δαπάνες που πιστοποιούνται προς την Επιτροπή κατά τη διάρκεια έτους για το οποίο διατυπώθηκε γνώμη δυνάμει του άρθρου 62 παράγραφος 1 στοιχείο δ) σημείο ii), η οποία δεν περιέχει επιφύλαξη όσον αφορά τις ελλείψεις αυτές.

Όταν η Επιτροπή καταλήγει σε ένα τέτοιο συμπέρασμα, ενημερώνει αναλόγως το οικείο κράτος μέλος. Εφόσον υπάρχουν ενδείξεις για ελλείψεις, μπορεί επίσης να απαιτεί από το κράτος μέλος να διενεργεί λογιστικούς ελέγχους σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 3 ή να πραγματοποιεί τους δικούς της λογιστικούς ελέγχους δυνάμει του άρθρου 72 παράγραφος 2.

Τμήμα 3

Αναλογικότητα όσον αφορά τον έλεγχο επιχειρησιακών προγραμμάτων

Άρθρο 74

Ρυθμίσεις αναλογικού ελέγχου

1. Για τα επιχειρησιακά προγράμματα για τα οποία οι συνολικές επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες δεν υπερβαίνουν τα 750 εκατομμύρια EUR και για τα οποία το επίπεδο κοινοτικής συγχρηματοδότησης δεν υπερβαίνει το 40 % των συνολικών δημόσιων δαπανών:

α) δεν απαιτείται από την ελεγκτική αρχή να υποβάλλει στην Επιτροπή στρατηγική λογιστικού ελέγχου δυνάμει του άρθρου 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ).

β) όταν η γνώμη για συμμόρφωση του συστήματος δυνάμει του άρθρου 71 παράγραφος 2, δεν περιέχει επιφυλάξεις, ή όταν οι επιφυλάξεις αποσύρθηκαν μετά τη λήψη διορθωτικών μέτρων, η Επιτροπή μπορεί να συμπεραίνει ότι μπορεί να βασίζεται κυρίως στη γνώμη που αναφέρεται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο δ), σημείο ii), όσον αφορά την ουσιαστική λειτουργία των συστημάτων και ότι μπορεί να διενεργεί τους δικούς της επιτόπιους λογιστικούς ελέγχους μόνον όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι το σύστημα παρουσιάζει ελλείψεις που επηρεάζουν τις δαπάνες που πιστοποιούνται προς την Επιτροπή κατά τη διάρκεια έτους για το οποίο διατυπώθηκε γνώμη δυνάμει του άρθρου 62 παράγραφος 1 στοιχείο δ) σημείο ii), η οποία δεν περιέχει επιφυλάξη όσον αφορά τις ελλείψεις αυτές.

Όταν η Επιτροπή καταλήγει σε ένα τέτοιο συμπέρασμα, ενημερώνει αναλόγως το οικείο κράτος μέλος. Εφόσον υπάρχουν ενδείξεις για ελλείψεις, μπορεί επίσης να απαιτεί από το κράτος μέλος να διενεργεί λογιστικούς ελέγχους σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 3, ή να πραγματοποιεί τους δικούς της λογιστικούς ελέγχους δυνάμει του άρθρου 72 παράγραφος 2.

2. Για τα επιχειρησιακά προγράμματα της παραγράφου 1, ένα κράτος μέλος μπορεί επιπλέον να κάνει χρήση της δυνατότητας να συστήνει, σύμφωνα με τους εθνικούς του κανόνες, τους φορείς και τις διαδικασίες για:

- α) την εκτέλεση των καθηκόντων της διαχειριστικής αρχής όσον αφορά την επαλήθευση των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών και τις δαπάνες που δηλώνονται δυνάμει του άρθρου 60 στοιχείο β)·
- β) την εκτέλεση των καθηκόντων της αρχής πιστοποίησης δυνάμει του άρθρου 61, και
- γ) την εκτέλεση των καθηκόντων της ελεγκτικής αρχής δυνάμει του άρθρου 62.

Όταν ένα κράτος μέλος κάνει χρήση αυτής της δυνατότητας, δεν χρειάζεται να ορίζει αρχή πιστοποίησης και ελεγκτική αρχή δυνάμει του άρθρου 59 παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ).

Το άρθρο 71 εφαρμόζεται κατ' αναλογία.

Όταν η Επιτροπή θεσπίζει κανόνες εφαρμογής για τα άρθρα 60, 61 και 62, προσδιορίζει τις διατάξεις που δεν εφαρμόζονται σε επιχειρησιακά προγράμματα για τα οποία το οικείο κράτος μέλος έχει κάνει χρήση της δυνατότητας που περιλαμβάνεται στην παρούσα παράγραφο.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Δημοσιονομική διαχείριση

Τμήμα 1

Αναλήψεις υποχρεώσεων του προϋπολογισμού

Άρθρο 75

Αναλήψεις υποχρεώσεων του προϋπολογισμού

1. Οι αναλήψεις υποχρεώσεων του κοινοτικού προϋπολογισμού για τα επιχειρησιακά προγράμματα (εφεξής «αναλήψεις υποχρεώσεων του προϋπολογισμού») πραγματοποιούνται ετησίως για κάθε Ταμείο και στόχο κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ

1ης Ιανουαρίου 2007 και 31ης Δεκεμβρίου 2013. Η πρώτη ανάληψη υποχρεώσεων του προϋπολογισμού πραγματοποιείται πριν από τη λήψη απόφασης της Επιτροπής για την έγκριση του επιχειρησιακού προγράμματος. Κάθε μεταγενέστερη ανάληψη υποχρεώσεων πραγματοποιείται από την Επιτροπή, κατά κανόνα έως τις 30 Απριλίου εκάστου έτους, με βάση την απόφαση συνεισφοράς των Ταμείων, που προβλέπει το άρθρο 32.

2. Στην περίπτωση που δεν έχει πραγματοποιηθεί καμία πληρωμή, το κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει, έως τις 30 Σεπτεμβρίου του έτους ή το αργότερο, τη μεταφορά τυχόν αναλήψεων υποχρεώσεων των επιχειρησιακών προγραμμάτων που σχετίζονται με το εθνικό αποθεματικό για απρόβλεπτα, περί του οποίου το άρθρο 51, σε άλλα επιχειρησιακά προγράμματα. Το κράτος μέλος προσδιορίζει στο αίτημά του τα επιχειρησιακά προγράμματα που επωφελούνται από τη μεταφορά αυτήν.

Τμήμα 2

Κοινοί κανόνες για τις πληρωμές

Άρθρο 76

Κοινοί κανόνες για τις πληρωμές

1. Οι πληρωμές, εκ μέρους της Επιτροπής, της συνεισφοράς των Ταμείων πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις πιστώσεις του προϋπολογισμού. Κάθε πληρωμή καταλογίζεται στις παλαιότερες ανοικτές πιστώσεις του προϋπολογισμού του σχετικού Ταμείου.

2. Οι πληρωμές λαμβάνουν τη μορφή προχρηματοδότησης, ενδιάμεσων πληρωμών και πληρωμής του τελικού υπολοίπου. Πραγματοποιούνται προς το φορέα που έχει οριστεί από το κράτος μέλος.

3. Το αργότερο στις 30 Απριλίου κάθε έτους, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή προσωρινή πρόβλεψη των πιθανολογούμενων αιτήσεων πληρωμών τους για το τρέχον και για το επόμενο οικονομικό έτος.

4. Όλες οι ανταλλαγές στοιχείων που αφορούν οικονομικές συναλλαγές μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών και φορέων που ορίζονται από τα κράτη μέλη πραγματοποιούνται με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής του παρόντος κανονισμού που θεσπίζονται από την Επιτροπή με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 3. Σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας, ιδίως δε σε περίπτωση δυσλειτουργίας του κοινού ηλεκτρονικού συστήματος ή αδυναμίας διαρκούς σύνδεσης, το κράτος μέλος μπορεί να διαβιβάζει τη δήλωση δαπανών και την αίτηση πληρωμών σε χαρτί.

Άρθρο 77

Κοινοί κανόνες υπολογισμού ενδιάμεσων πληρωμών και πληρωμών του τελικού υπολοίπου

Οι ενδιάμεσες πληρωμές και οι πληρωμές του τελικού υπολοίπου υπολογίζονται εφαρμόζοντας το ποσοστό συγχρηματοδότησης που ορίζεται στην απόφαση σχετικά με το οικείο επιχειρησιακό πρόγραμμα για κάθε άξονα προτεραιότητας, στην επιλέξιμη δαπάνη που μνημονεύεται στο πλαίσιο του εν λόγω άξονα προτεραιότητας σε κάθε δήλωση δαπανών πιστοποιημένη από την αρχή πιστοποίησης.

Ωστόσο, η κοινοτική συνεισφορά μέσω των ενδιάμεσων πληρωμών και των πληρωμών του τελικού υπολοίπου δεν είναι μεγαλύτερη από τη δημόσια συνεισφορά και το ανώτατο ποσό συνδρομής από τα Ταμεία για κάθε άξονα προτεραιότητας που ορίζεται στην απόφαση της Επιτροπής με την οποία εγκρίνεται το επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Άρθρο 78

Δήλωση δαπανών

1. Όλες οι δηλώσεις δαπανών περιλαμβάνουν, για κάθε άξονα προτεραιότητας, το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών, σύμφωνα με το άρθρο 56, στις οποίες υποβλήθηκαν οι δικαιούχοι για την υλοποίηση των πράξεων καθώς και την αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά που έχει καταβληθεί ή οφείλεται στους δικαιούχους σύμφωνα με τους όρους που διέπουν τη δημόσια συνεισφορά. Οι δαπάνες που καταβάλλουν οι δικαιούχοι δικαιολογούνται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.

Εντούτοις, όσον αφορά τα καθεστώτα ενισχύσεων κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης και μόνον, επιπλέον των όρων που εκτίθενται στο προηγούμενο στοιχείο, η δημόσια συνεισφορά που αντιστοιχεί στις δαπάνες που περιλαμβάνονται στη δήλωση δαπανών θα πρέπει να έχει καταβληθεί στους δικαιούχους από το φορέα που χορηγεί την ενίσχυση.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης, η δήλωση δαπανών μπορεί να περιλαμβάνει προκαταβολές που έχουν καταβληθεί στους δικαιούχους από το φορέα που χορηγεί την ενίσχυση, υπό τους ακόλουθους σωρευτικούς όρους:

- α) υπόκεινται στην υποχρέωση τραπεζικής εγγύησης ή δημόσιου χρηματοδοτικού μέσου με ισοδύναμο αποτέλεσμα·
- β) δεν υπερβαίνουν το 35 % του συνολικού ποσού της ενίσχυσης που χορηγείται σε δικαιούχο για ένα δεδομένο σχέδιο·
- γ) καλύπτονται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους στα πλαίσια της εφαρμογής του σχεδίου και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας το αργότερο τρία έτη μετά το έτος καταβολής της προκαταβολής, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη, ή την 31η Δεκεμβρίου 2015· σε αντίθετη περίπτωση, η επόμενη δήλωση δαπανών διορθώνεται αναλόγως.

3. Οι δηλώσεις δαπανών προσδιορίζουν, για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, τα στοιχεία που μνημονεύονται στην παράγραφο 1 σε σχέση με τις περιφέρειες που λαμβάνουν μεταβατική συνδρομή.

4. Στην περίπτωση μεγάλων έργων, όπως ορίζονται στο άρθρο 39, στις καταστάσεις δαπανών μπορούν να περιλαμβάνονται μόνον οι δαπάνες που συνδέονται με μεγάλα έργα τα οποία έχει ήδη εγκρίνει η Επιτροπή.

5. Στις περιπτώσεις που η συνεισφορά των Ταμείων υπολογίζεται σε σχέση με τις δημόσιες δαπάνες με αναφορά στο άρθρο 53 παράγραφος 1, οποιεσδήποτε πληροφορίες σχετικά με δαπάνες εκτός των δημόσιων δαπανών, δεν επηρεάζουν το οφειλόμενο ποσό όπως αυτό υπολογίζεται βάσει της αίτησης πληρωμής.

6. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, όσον αφορά τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που ορίζονται στο άρθρο 44, η δήλωση δαπανών περιλαμβάνει τις συνολικές δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά τη δημιουργία αυτών των ταμείων ή ταμείων χαρτοφυλακίου ή τη συνεισφορά σε αυτά.

Ωστόσο, κατά το μερικό ή τελικό κλείσιμο του επιχειρησιακού προγράμματος, οι επιλέξιμες δαπάνες είναι το σύνολο:

- α) των πληρωμών από ταμεία αστικής ανάπτυξης για επενδύσεις σε συμπράξεις μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα ή σε άλλα έργα που περιλαμβάνονται σε ολοκληρωμένο σχέδιο για την βιώσιμη αστική ανάπτυξη, ή
- β) των πληρωμών για επενδύσεις σε επιχειρήσεις εκτός των προαναφερόμενων ταμείων, ή
- γ) των χορηγηθεισών εγγυήσεων καθώς και ποσών που έχουν δεσμευθεί ως εγγυήσεις από ταμεία εγγυήσεων, και
- δ) των επιλέξιμων δαπανών διαχείρισης.

Το ποσοστό συγχρηματοδότησης εφαρμόζεται στις επιλέξιμες δαπάνες που καταβάλλονται από τον δικαιούχο.

Η σχετική δήλωση δαπανών διορθώνεται αναλόγως.

7. Οι τόκοι από πληρωμές επιχειρησιακών προγραμμάτων σε ταμεία που ορίζονται στο άρθρο 44, χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση είτε έργων αστικής ανάπτυξης, στην περίπτωση ταμείων αστικής ανάπτυξης, είτε μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής για μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στις άλλες περιπτώσεις.

Οι πόροι που επιστρέφονται στην πράξη από επενδύσεις ταμείων όπως ορίζονται στο άρθρο 44 ή που απομένουν αφού καλυφθούν όλες οι εγγυήσεις, επαναχρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες αρχές των ενδιαφερόμενων κρατών μελών προς όφελος έργων αστικής ανάπτυξης ή μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Άρθρο 79

Σώρευση πληρωμών προχρηματοδότησης και ενδιάμεσων πληρωμών

1. Το σωρευτικό σύνολο των πραγματοποιούμενων πληρωμών προχρηματοδότησης και ενδιάμεσων πληρωμών δεν υπερβαίνει το 95 % της συνεισφοράς των Ταμείων στο επιχειρησιακό πρόγραμμα.

2. Όταν επιτευχθεί το ανώτατο αυτό όριο, η αρχή πιστοποίησης εξακολουθεί να διαβιβάζει στην Επιτροπή όλες τις πιστοποιημένες δηλώσεις δαπανών στις 31 Δεκεμβρίου του έτους n, καθώς και τα ποσά που ανακτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους για κάθε Ταμείο, το αργότερο έως το τέλος Φεβρουαρίου του έτους n+1.

Άρθρο 80

Πλήρης πληρωμή στους δικαιούχους

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι υπεύθυνοι για τη διενέργεια των πληρωμών φορείς να διασφαλίζουν ότι οι δικαιούχοι εισπράττουν το συντομότερο δυνατόν και πλήρως το συνολικό ποσό της δημόσιας συνεισφοράς. Κανένα ποσό δεν αφαιρείται ούτε παρακρατείται, ούτε εισπράττεται οποιαδήποτε ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος, το οποίο θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των ποσών αυτών για τους δικαιούχους.

Άρθρο 81

Χρήση του ευρώ

1. Τα ποσά των επιχειρησιακών προγραμμάτων που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη, των πιστοποιημένων δηλώσεων δαπανών, των αιτήσεων πληρωμής και των δαπανών που αναφέρονται στις ετήσιες και τις τελικές εκθέσεις υλοποίησης εκφράζονται σε ευρώ.

2. Οι αποφάσεις της Επιτροπής σχετικά με επιχειρησιακά προγράμματα και οι αναλήψεις υποχρεώσεων και οι πληρωμές της Επιτροπής εκφράζονται και εκτελούνται σε ευρώ.

3. Τα κράτη μέλη που δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ ως νόμισμά τους κατά την ημερομηνία της αίτησης πληρωμής μετατρέπουν σε ευρώ τα ποσά των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν σε εθνικό νόμισμα. Τα ποσά αυτά μετατρέπονται σε ευρώ με την μηνιαία λογιστική ισοτιμία της Επιτροπής για τον μήνα κατά τον οποίον καταχωρίστηκαν οι δαπάνες στους λογαριασμούς της αρχής πιστοποίησης του συγκεκριμένου επιχειρησιακού προγράμματος. Η Επιτροπή δημοσιεύει κάθε μήνα ηλεκτρονικώς την ισοτιμία αυτήν.

4. Όταν το ευρώ γίνει νόμισμα κράτους μέλους, η διαδικασία μετατροπής που μνημονεύεται στην παράγραφο 3 εξακολουθεί να εφαρμόζεται σε όλες τις δαπάνες που έχουν καταχωριστεί στους λογαριασμούς από την αρχή πιστοποίησης πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της αμετάκλητης ισοτιμίας μετατροπής του εθνικού νομίσματος σε ευρώ.

Τμήμα 3

Προχρηματοδότηση

Άρθρο 82

Πληρωμή

1. Μετά την έκδοση απόφασης από την Επιτροπή για την έγκριση της συνεισφοράς των Ταμείων σε κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, η Επιτροπή καταβάλλει στο φορέα που ορίζεται από το κράτος μέλος ενιαίο ποσό προχρηματοδότησης για τη περίοδο 2007-2013.

Το ποσό προχρηματοδότησης καταβάλλεται σε διαφορετικές δόσεις, ως εξής:

α) για τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη σύνθεσή της πριν από την 1η Μαΐου 2004, το 2007, 2 % της συνεισφοράς των διαρθρωτικών ταμείων στο επιχειρησιακό πρόγραμμα και, το

2008, 3 % της συνεισφοράς των διαρθρωτικών ταμείων στο επιχειρησιακό πρόγραμμα·

β) για τα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Μαΐου 2004 ή αργότερα, το 2007, 2 % της συνεισφοράς των διαρθρωτικών ταμείων στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, το 2008, 3 % της συνεισφοράς των διαρθρωτικών ταμείων στο επιχειρησιακό πρόγραμμα και, το 2009, 2 % της συνεισφοράς των διαρθρωτικών ταμείων στο επιχειρησιακό πρόγραμμα·

γ) εάν το επιχειρησιακό πρόγραμμα υπάγεται στο στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» και ένας τουλάχιστον από τους συμμετέχοντες είναι κράτος μέλος που προσχώρησε στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Μαΐου 2004 ή αργότερα, το 2007, 2 % της συνεισφοράς του ΕΤΠΑ στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, το 2008, 3 % της συνεισφοράς του ΕΤΠΑ στο επιχειρησιακό πρόγραμμα και, το 2009, 2 % της συνεισφοράς του ΕΤΠΑ στο επιχειρησιακό πρόγραμμα·

δ) για τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη σύνθεσή της πριν από την 1η Μαΐου 2004, το 2007, 2 % της συνεισφοράς του Ταμείου Συνοχής στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, το 2008, 3 % της συνεισφοράς του Ταμείου Συνοχής στο επιχειρησιακό πρόγραμμα και, το 2009, 2,5 % της συνεισφοράς του Ταμείου Συνοχής στο επιχειρησιακό πρόγραμμα·

ε) για τα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Μαΐου 2004 ή αργότερα, το 2007, 2,5 % της συνεισφοράς του Ταμείου Συνοχής στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, το 2008, 4 % της συνεισφοράς του Ταμείου Συνοχής στο επιχειρησιακό πρόγραμμα και, το 2009, 4 % της συνεισφοράς του Ταμείου Συνοχής στο επιχειρησιακό πρόγραμμα.

2. Το συνολικό ποσό που καταβάλλεται ως προχρηματοδότηση επιστρέφεται στην Επιτροπή από το φορέα που ορίζεται από το κράτος μέλος εάν δεν υποβληθεί αίτηση πληρωμής στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος εντός 24 μηνών από την ημερομηνία καταβολής της πρώτης δόσης του ποσού της προχρηματοδότησης από την Επιτροπή.

Η συνολική συνεισφορά του Ταμείου στο επιχειρησιακό πρόγραμμα δεν επηρεάζεται από την επιστροφή αυτήν.

Άρθρο 83

Τόκοι

Τυχόν τόκοι που γεννώνται από την προχρηματοδότηση καταλογίζονται στο οικείο επιχειρησιακό πρόγραμμα, θεωρούνται ως πόροι του κράτους μέλους υπό μορφή εθνικής δημόσιας συνεισφοράς και δηλώνονται στην Επιτροπή κατά το χρόνο του τελικού κλεισίματος του επιχειρησιακού προγράμματος.

Άρθρο 84

Εκκαθάριση

Το ποσό που καταβάλλεται ως προχρηματοδότηση αφαιρείται εντελώς από τους λογαριασμούς της Επιτροπής όταν κλείσει το επιχειρησιακό πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 89.

Τμήμα 4

Ενδιάμεσες πληρωμές

Άρθρο 85

Ενδιάμεσες πληρωμές

Για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα πραγματοποιούνται ενδιάμεσες πληρωμές. Η πρώτη ενδιάμεση πληρωμή πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 71 παράγραφος 2.

Άρθρο 86

Όροι αποδοχής των αιτήσεων πληρωμών

1. Κάθε ενδιάμεση πληρωμή που διενεργείται από την Επιτροπή υπόκειται στην τήρηση των ακόλουθων όρων:

- α) πρέπει να έχει υποβληθεί στην Επιτροπή αίτηση πληρωμής και δήλωση δαπανών σύμφωνα με το άρθρο 78·
- β) η Επιτροπή δεν έχει καταβάλει, κατά τη διάρκεια ολόκληρης της περιόδου και για κάθε άξονα προτεραιότητας, ποσό ανώτερο από το ανώτατο ποσό συνδρομής από τα Ταμεία όπως ορίζεται στην απόφαση της Επιτροπής με την οποία εγκρίνεται το επιχειρησιακό πρόγραμμα·
- γ) η διαχειριστική αρχή πρέπει να έχει υποβάλει στην Επιτροπή την πλέον πρόσφατη ετήσια έκθεση υλοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφοι 1 και 3·
- δ) η Επιτροπή δεν έχει διατυπώσει αιτιολογημένη γνώμη όσον αφορά παράβαση δυνάμει του άρθρου 226 της συνθήκης, όσον αφορά την ή τις πράξεις για τις οποίες δηλώνεται η δαπάνη σύμφωνα με τη σχετική αίτηση πληρωμής.

2. Εάν δεν πληρούνται ένας ή περισσότεροι από τους όρους της παραγράφου 1, η Επιτροπή ενημερώνει το κράτος μέλος και την αρχή πιστοποίησης εντός ενός μηνός ώστε να μπορέσουν να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

Άρθρο 87

Ημερομηνία υποβολής αιτήσεων πληρωμής και προθεσμίες πληρωμών

1. Η αρχή πιστοποίησης βεβαιώνεται ότι οι αιτήσεις ενδιάμεσων πληρωμών για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα συγκεντρώνονται σε ομάδες και αποστέλλονται στην Επιτροπή, ει δυνατόν τρεις φορές ετησίως. Προκειμένου να καταβληθεί η πληρωμή από την Επιτροπή κατά το τρέχον έτος, η τελευταία προθεσμία κατά την οποία πρέπει να υποβληθεί αίτηση πληρωμής είναι η 31η Οκτωβρίου.

2. Εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα κεφάλαια και δεν έχουν ανασταλεί οι πληρωμές σύμφωνα με το άρθρο 92, η Επιτροπή πραγματοποιεί την ενδιάμεση πληρωμή το αργότερο εντός δύο μηνών μετά την ημερομηνία κατά την οποία πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή η αίτηση πληρωμής που γίνεται σύμφωνα με τους παραπάνω όρους του άρθρου 86.

Τμήμα 5

Κλείσιμο προγράμματος και πληρωμή του τελικού υπολοίπου

Άρθρο 88

Μερικό κλείσιμο

1. Μερικό κλείσιμο επιχειρησιακών προγραμμάτων μπορεί να πραγματοποιείται σε χρονικές περιόδους που καθορίζονται από το κράτος μέλος.

Το μερικό κλείσιμο αφορά πράξεις που έχουν περατωθεί κατά τη διάρκεια περιόδου που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, μια πράξη θεωρείται ότι έχει περατωθεί εάν οι δραστηριότητες της όντως πραγματοποιήθηκαν και έχουν καταβληθεί όλες οι σχετικές δαπάνες των δικαιούχων και η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά.

2. Μερικό κλείσιμο πραγματοποιείται υπό τον όρο ότι το κράτος μέλος διαβιβάζει τα εξής έγγραφα στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου δεδομένου έτους:

- α) κατάσταση δαπανών που συνδέονται με τις πράξεις της παραγράφου 1·
 - β) δήλωση μερικού κλεισίματος σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο δ) σημείο iii).
3. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις, οι οποίες πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα άρθρα 98 και 99 σχετικά με πράξεις που υπόκεινται σε μερικό κλείσιμο, είναι καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις.

Άρθρο 89

Όροι για την πληρωμή του τελικού υπολοίπου

1. Η Επιτροπή καταβάλλει το τελικό υπόλοιπο εφόσον:
- α) το κράτος μέλος έχει αποστείλει, έως τις 31 Μαρτίου 2017, αίτηση πληρωμής που να περιλαμβάνει τα ακόλουθα έγγραφα:
 - i) αίτηση πληρωμής του τελικού υπολοίπου και δήλωση δαπανών σύμφωνα με το άρθρο 78,
 - ii) την τελική έκθεση υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που καθορίζονται στο άρθρο 67,
 - iii) δήλωση κλεισίματος σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο ε), και
 - β) η Επιτροπή δεν έχει διατυπώσει αιτιολογημένη γνώμη όσον αφορά παράβαση δυνάμει του άρθρου 226 της συνθήκης, όσον αφορά την ή τις πράξεις για τις οποίες δηλώνεται η δαπάνη σύμφωνα με τη σχετική αίτηση πληρωμής.
2. Παράλειψη υποβολής στην Επιτροπή οποιουδήποτε από τα έγγραφα της παραγράφου 1 επιφέρει αυτομάτως την αποδέσμευση του τελικού υπολοίπου σύμφωνα με το άρθρο 93.

3. Η Επιτροπή γνωστοποιεί στα κράτη μέλη τη γνώμη της σχετικά με το περιεχόμενο της δήλωσης κλεισίματος που μνημονεύεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) σημείο iii), εντός 5 μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της. Η δήλωση κλεισίματος θεωρείται ότι έχει γίνει δεκτή εάν η Επιτροπή δεν διατυπώσει παρατηρήσεις εντός της εν λόγω πεντάμηνης προθεσμίας.

4. Εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα κεφάλαια, η Επιτροπή καταβάλλει το τελικό υπόλοιπο εντός σαράντα πέντε το πολύ ημερών από την τελευταία χρονικά από τις ακόλουθες ημερομηνίες:

- α) ημερομηνία αποδοχής της τελικής έκθεσης σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 4, και
- β) ημερομηνία αποδοχής της δήλωσης κλεισίματος που μνημονεύεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) σημείο iii) του παρόντος άρθρου.

5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 6, το υπόλοιπο της ανάληψης υποχρεώσεων του προϋπολογισμού αποδεσμεύεται δώδεκα μήνες μετά την πληρωμή. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα κλείνει με την έλευση του πρώτου από τα ακόλουθα τρία γεγονότα:

- α) την καταβολή του τελικού υπολοίπου που ορίζει η Επιτροπή βάσει των εγγράφων που μνημονεύονται στην παράγραφο 1·
- β) την αποστολή χρεωστικού σημειώματος για αχρεωστέως καταβληθέντα ποσά από την Επιτροπή στο κράτος μέλος για το επιχειρησιακό πρόγραμμα·
- γ) την αποδέσμευση του τελικού υπολοίπου της ανάληψης υποχρεώσεων του προϋπολογισμού.

Η Επιτροπή ενημερώνει το κράτος μέλος σχετικά με την ημερομηνία κλεισίματος του επιχειρησιακού προγράμματος εντός δύο μηνών.

6. Με την επιφύλαξη των αποτελεσμάτων τυχόν λογιστικών ελέγχων που πραγματοποιούνται από την Επιτροπή ή το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, το τελικό υπόλοιπο που καταβάλλεται από την Επιτροπή για το επιχειρησιακό πρόγραμμα μπορεί να τροποποιείται εντός εννέα μηνών από την ημερομηνία καταβολής του ή, στην περίπτωση που πρέπει να επιστραφεί αρνητικό υπόλοιπο από το κράτος μέλος, εντός εννέα μηνών από την ημερομηνία έκδοσης του χρεωστικού σημειώματος. Η τροποποίηση αυτή του υπολοίπου δεν επηρεάζει την ημερομηνία κλεισίματος του επιχειρησιακού προγράμματος όπως ορίζεται στην παράγραφο 5.

Άρθρο 90

Διαθεσιμότητα εγγράφων

1. Με την επιφύλαξη των κανόνων που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 87 της συνθήκης, η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους του σχετικού επιχειρησιακού προγράμματος τηρούνται στη διάθεση της Επιτροπής και του Ελεγκτικού Συνεδρίου για:

- α) διάστημα τριών ετών μετά το κλείσιμο του επιχειρησιακού προγράμματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 89 παράγραφος 3·
- β) διάστημα τριών ετών μετά το έτος κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε το μερικό κλείσιμο, στην περίπτωση εγγράφων που αφορούν δαπάνες και λογιστικούς ελέγχους για πράξεις της παραγράφου 2.

Τα διαστήματα αυτά διακόπτονται είτε στην περίπτωση ενδίκων διαδικασιών είτε κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης της Επιτροπής.

2. Η διαχειριστική αρχή θέτει στη διάθεση της Επιτροπής, κατόπιν σχετικού αιτήματος, κατάλογο περατωθεισών πράξεων οι

οποίες αποτελούν αντικείμενο μερικού κλεισίματος δυνάμει του άρθρου 88.

3. Τα έγγραφα τηρούνται είτε υπό τη μορφή των πρωτοτύπων είτε υπό τη μορφή επικυρωμένων αντιγράφων σε κοινώς αποδεκτά μέσα καταχώρισης δεδομένων.

Τμήμα 6

Διακοπή της προθεσμίας πληρωμής και αναστολή πληρωμών

Άρθρο 91

Διακοπή της προθεσμίας πληρωμής

1. Η προθεσμία πληρωμής μπορεί να διακόπτεται από τον κύριο διατάκτη κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 για έξι το πολύ μήνες εάν:

- α) έκθεση εθνικού ή κοινοτικού φορέα λογιστικού ελέγχου περιέχει ενδείξεις σημαντικών ελαττωμάτων στη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου·
- β) ο λόγω κύριος διατάκτης πρέπει να πραγματοποιήσει πρόσθετες επαληθεύσεις ύστερα από πληροφορίες που περιέρχονται εις γνώσιν του ότι οι δαπάνες που περιέχονται σε μια πιστοποιημένη δήλωση δαπανών συνδέονται με σοβαρή παρατυπία η οποία δεν έχει επανορθωθεί.

2. Το κράτος μέλος και η αρχή πιστοποίησης ενημερώνονται αμέσως σχετικά με τους λόγους της διακοπής. Η διακοπή παύει μόλις το κράτος μέλος λάβει τα αναγκαία μέτρα.

Άρθρο 92

Αναστολή πληρωμών

1. Το σύνολο ή μέρος των ενδιάμεσων πληρωμών, στο επίπεδο των αξόνων προτεραιότητας ή των προγραμμάτων, μπορεί να αναστέλλεται από την Επιτροπή στην περίπτωση που:

- α) υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του προγράμματος, οι οποίες επηρεάζουν την αξιοπιστία της διαδικασίας για την πιστοποίηση των πληρωμών και για τις οποίες δεν έχουν ληφθεί διορθωτικά μέτρα, ή
- β) δαπάνη που περιλαμβάνεται σε πιστοποιημένη δήλωση δαπανών έχει σχέση με σοβαρή παρατυπία η οποία δεν έχει διορθωθεί, ή
- γ) ένα κράτος μέλος έχει προβεί σε σοβαρή παράβαση των υποχρεώσεων του δυνάμει του άρθρου 70 παράγραφοι 1 και 2.

2. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίζει την αναστολή όλων ή μέρους των ενδιάμεσων πληρωμών αφού δώσει στο κράτος μέλος τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του εντός δύο μηνών.

3. Η Επιτροπή θέτει τέρμα στην αναστολή όλων ή μέρους των ενδιάμεσων πληρωμών όταν το κράτος μέλος έχει λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να καταστήσει δυνατή την άρση της αναστολής. Σε περίπτωση που το κράτος μέλος δεν λάβει τα απαιτούμενα μέτρα, η Επιτροπή μπορεί να λάβει την απόφαση να ακυρώσει το σύνολο ή μέρος της κοινοτικής συνεισφοράς στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, σύμφωνα με το άρθρο 99.

Τμήμα 7

Αυτόματη αποδέσμευση

Άρθρο 93

Αρχές

1. Η Επιτροπή αποδεσμεύει αυτομάτως κάθε τμήμα των αναλήψεων υποχρεώσεων του προϋπολογισμού σε ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα το οποίο δεν χρησιμοποιήθηκε για την καταβολή των πληρωμών προγραμματοδότησης ή των ενδιάμεσων πληρωμών, ή για το οποίο δεν υποβλήθηκε αίτηση πληρωμής, σύμφωνα με το άρθρο 85, έως τις 31 Δεκεμβρίου του δεύτερου έτους μετά το έτος της ανάληψης υποχρεώσεων του προϋπολογισμού δυνάμει του προγράμματος, με την εξαίρεση της παραγράφου 2.

2. Για τα κράτη μέλη των οποίων ΑΕγχΠ από το 2001 ως το 2003 ήταν μικρότερο από το 85 % του μέσου όρου της ΕΕ των 25 την ίδια περίοδο, όπως παρατίθεται στο παράρτημα II, η προθεσμία της παραγράφου 1 είναι η 31η Δεκεμβρίου του τρίτου έτους που έπεται του έτους που αναλήφθηκαν οι ετήσιες υποχρεώσεις του προϋπολογισμού από το 2007 έως και το 2010 στο πλαίσιο των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων.

Η προθεσμία αυτή ισχύει επίσης για τις ετήσιες αναλήψεις υποχρεώσεων του προϋπολογισμού από το 2007 ως το 2010 σε ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα που υπάγεται στο στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία», εάν τουλάχιστον ένας από τους συμμετέχοντες είναι κράτος μέλος μνεία του οποίου γίνεται στο πρώτο εδάφιο.

3. Το τμήμα των αναλήψεων υποχρεώσεων που παραμένει ανοικτό στις 31 Δεκεμβρίου 2015 αποδεσμεύεται αυτομάτως εάν η Επιτροπή δεν λάβει σχετική αποδεκτή αίτηση πληρωμής έως τις 31 Μαρτίου 2017.

4. Εάν ο παρών κανονισμός τεθεί σε ισχύ μετά την 1η Ιανουαρίου 2007, η περίοδος μετά την οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί η πρώτη αυτόματη αποδέσμευση της παραγράφου 1 παρατείνεται, όσον αφορά την πρώτη δέσμευση, κατά τον αριθμό μηνών μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2007 και της ημερομηνίας της πρώτης ανάληψης υποχρεώσεων του προϋπολογισμού.

Άρθρο 94

Περίοδος διακοπής για μεγάλα έργα και καθεστώς ενίσχυσης

Όταν η Επιτροπή αποφασίζει την έγκριση μεγάλου έργου ή καθεστώτος ενίσχυσης, τα ποσά τα οποία ενδέχεται να αφορά η αυτόματη αποδέσμευση μειώνονται κατά τα ετήσια ποσά που αφορούν τα εν λόγω μεγάλα έργα ή τα καθεστώτα ενίσχυσης.

Για αυτά τα ετήσια ποσά, η ημερομηνία έναρξης για τον υπολογισμό των προθεσμιών αυτόματης αποδέσμευσης του άρθρου 93, είναι η ημερομηνία της επόμενης απόφασης που απαιτείται προκειμένου να επιτραπούν μεγάλα έργα ή καθεστώτα ενίσχυσης του είδους αυτού.

Άρθρο 95

Περίοδος διακοπής λόγω δικών και διοικητικών εφέσεων

Το ποσό το οποίο ενδέχεται να αφορά η αυτόματη αποδέσμευση μειώνεται κατά τα ποσά τα οποία δεν μπόρεσε να δηλώσει στην

Επιτροπή η αρχή πιστοποίησης επειδή οι πράξεις ανεστάλησαν λόγω δικών ή διοικητικών εφέσεων με ανασταλτικό αποτέλεσμα, υπό τον όρο ότι το κράτος μέλος διαβιβάζει στην Επιτροπή πληροφορίες για τους σχετικούς λόγους έως τις 31 Δεκεμβρίου του δεύτερου ή του τρίτου έτους που έπεται της ετήσιας ανάληψης υποχρεώσεων του προϋπολογισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 93.

Για το τμήμα των αναλήψεων υποχρεώσεων που είναι ακόμη ανοικτό στις 31 Δεκεμβρίου 2015, η προθεσμία του άρθρου 93 παράγραφος 2, διακόπτεται υπό τους ίδιους όρους που εφαρμόζονται για το ποσό που αφορά τις σχετικές πράξεις.

Η προαναφερθείσα μείωση μπορεί να ζητείται άπαξ, εάν η αναστολή διαρκεί έως και ένα έτος, ή περισσότερες της μίας φορές, ανάλογα με τον αριθμό ετών που μεσολαμβάνονται μεταξύ της ημερομηνίας της νομικής ή διοικητικής απόφασης για αναστολή της υλοποίησης της πράξης και της ημερομηνίας της τελικής νομικής ή διοικητικής απόφασης.

Άρθρο 96

Εξαιρέσεις όσον αφορά την αυτόματη αποδέσμευση

Κατά τον υπολογισμό της αυτόματης αποδέσμευσης δεν λαμβάνονται υπόψη:

- α) το τμήμα της ανάληψης υποχρεώσεων του προϋπολογισμού για το οποίο υποβλήθηκε αίτηση πληρωμής, αλλά του οποίου η επιστροφή διεκόπη ή ανεστάλη από την Επιτροπή στις 31 Δεκεμβρίου του δεύτερου ή του τρίτου έτους που έπεται του έτους της ανάληψης υποχρεώσεων του προϋπολογισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 93 και με τα άρθρα 91 και 92. Όταν επιλυθεί το πρόβλημα που είχε ως αποτέλεσμα τη διακοπή ή την αναστολή, ο κανόνας της αυτόματης αποδέσμευσης εφαρμόζεται στο σχετικό τμήμα της ανάληψης υποχρεώσεων του προϋπολογισμού·
- β) το τμήμα της ανάληψης υποχρεώσεων του προϋπολογισμού για το οποίο έχει υποβληθεί αίτηση πληρωμής, αλλά του οποίου δεν έχει πραγματοποιηθεί η επιστροφή ιδίως λόγω έλλειψης δημοσιονομικών πόρων·
- γ) το τμήμα της ανάληψης υποχρεώσεων του προϋπολογισμού για το οποίο δεν κατέστη δυνατό να υποβληθεί αποδεκτή αίτηση πληρωμής για λόγους ανωτέρας βίας που επηρεάζουν σοβαρά την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος. Οι εθνικές αρχές που επικαλούνται λόγους ανωτέρας βίας αποδεικνύουν τις άμεσες συνέπειές της για την υλοποίηση ολοκλήρου ή μέρους του επιχειρησιακού προγράμματος.

Άρθρο 97

Διαδικασία

1. Η Επιτροπή ενημερώνει εγκαίρως το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και τις ενδιαφερόμενες αρχές οποτεδήποτε υπάρχει κίνδυνος εφαρμογής της αυτόματης αποδέσμευσης που προβλέπεται στο άρθρο 93. Η Επιτροπή ενημερώνει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και τις ενδιαφερόμενες αρχές σχετικά με το ποσό της αυτόματης αποδέσμευσης που προκύπτει από τις πληροφορίες που έχει στην κατοχή της.

2. Το κράτος μέλος έχει δύο μήνες από την ημερομηνία παραλαβής των εν λόγω πληροφοριών για να συμφωνήσει για το ποσό ή να υποβάλει τις παρατηρήσεις του. Η Επιτροπή προβαίνει στην αυτόματη αποδέσμευση το αργότερο εννέα μήνες μετά την προθεσμία του άρθρου 93.

3. Η συνεισφορά του Ταμείου στο επιχειρησιακό πρόγραμμα μειώνεται, για το σχετικό έτος, κατά το αυτομάτως αποδεσμευόμενο ποσό. Το κράτος μέλος υποβάλλει, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της αποδέσμευσης, αναθεωρημένο σχέδιο χρηματοδότησης το οποίο αντικατοπτρίζει το μειωμένο ποσό συνδρομής για έναν ή πλείονες άξονες προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος. Σε περίπτωση μη υποβολής του σχεδίου αυτού, η Επιτροπή μειώνει αναλογικά τα ποσά που κατανέμονται σε κάθε άξονα προτεραιότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Δημοσιονομικές διορθώσεις

Τμήμα 1

Δημοσιονομικές διορθώσεις από τα κράτη μέλη

Άρθρο 98

Δημοσιονομικές διορθώσεις από τα κράτη μέλη

1. Τα κράτη μέλη φέρουν την πρωταρχική ευθύνη για τη διερεύνηση των παρατυπιών, ενεργώντας βάσει στοιχείων για οποιαδήποτε μειζονος σημασίας μεταβολή ή οποία επηρεάζει τη φύση ή τους όρους υλοποίησης ή τον έλεγχο πράξεων ή επιχειρησιακών προγραμμάτων καθώς και για τη διενέργεια των απαιτούμενων δημοσιονομικών διορθώσεων.

2. Το κράτος μέλος προβαίνει στις απαιτούμενες δημοσιονομικές διορθώσεις όσον αφορά τις μεμονωμένες ή συστηματικές παρατυπίες που διαπιστώνονται σε πράξεις ή επιχειρησιακά προγράμματα. Οι διορθώσεις που διενεργούνται από το κράτος μέλος συνίστανται στην ακύρωση του συνόλου ή μέρους της δημόσιας συνεισφοράς του επιχειρησιακού προγράμματος. Το κράτος μέλος λαμβάνει υπόψη τη φύση και τη σοβαρότητα των παρατυπιών καθώς και την οικονομική απώλεια του Ταμείου.

Τα κεφάλαια από τα Ταμεία που αποδεσμεύονται με τον τρόπο αυτόν, μπορούν να επαναχρησιμοποιούνται από το κράτος μέλος έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015 για το σχετικό επιχειρησιακό πρόγραμμα σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3.

3. Η συνεισφορά που ακυρώνεται σύμφωνα με την παράγραφο 2, δεν επιτρέπεται να επαναχρησιμοποιηθεί για την ή τις πράξεις οι οποίες αποτέλεσαν αντικείμενο διόρθωσης, ούτε, στην περίπτωση που η δημοσιονομική διόρθωση πραγματοποιείται λόγω συστημικής παρατυπίας, για υφιστάμενες πράξεις στο σύνολο ή μέρος του άξονα προτεραιότητας στον οποίο συνέβη η εν λόγω συστημική παρατυπία.

4. Στην περίπτωση συστημικής παρατυπίας, το κράτος μέλος επεκτείνει τις έρευνές του προκειμένου να καλύψει όλες τις πράξεις που ενδέχεται να επηρεάζονται.

Τμήμα 2

Δημοσιονομικές διορθώσεις από την Επιτροπή

Άρθρο 99

Κριτήρια που διέπουν τις διορθώσεις

1. Η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει σε δημοσιονομικές διορθώσεις ακυρώνοντας το σύνολο ή μέρος της κοινοτικής συνεισφοράς σε επιχειρησιακό πρόγραμμα όταν, μετά τη διεξαγωγή της αναγκαίας εξέτασης, συμπεραίνει ότι:

- υπάρχει σοβαρή έλλειψη στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του προγράμματος, που έχει θέσει σε κίνδυνο την κοινοτική συνεισφορά ή οποία έχει ήδη καταβληθεί στο πρόγραμμα·
- οι δαπάνες που περιέχονται στην πιστοποιημένη δήλωση δαπανών είναι παράτυπες και δεν έχουν διορθωθεί από το κράτος μέλος πριν από την έναρξη της διαδικασίας διόρθωσης που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο·
- ένα κράτος μέλος δεν έχει συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις του δυνάμει του άρθρου 98 πριν από την έναρξη της διαδικασίας διόρθωσης που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο.

2. Η Επιτροπή στηρίζει τις δημοσιονομικές της διορθώσεις σε διαπιστωνόμενες επιμέρους περιπτώσεις παρατυπιών, λαμβάνοντας υπόψη τη συστημική φύση της παρατυπίας προκειμένου να καθορίσει εάν θα πρέπει να εφαρμοστεί κατ' αποκοπήν διόρθωση ή διόρθωση κατά παρέκταση.

3. Όταν λαμβάνει απόφαση σχετικά με το ποσό της διόρθωσης, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη φύση και τη σοβαρότητα της παρατυπίας καθώς και την έκταση και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις των ελλείψεων που διαπιστώθηκαν στο σχετικό επιχειρησιακό πρόγραμμα.

4. Όταν η Επιτροπή στηρίζει τη θέση της στα γεγονότα που διαπιστώθηκαν από ελεγκτές, εκτός των δικών της ελεγκτών, συνάγει τα συμπεράσματά της σχετικά με τις δημοσιονομικές συνέπειες αφού εξετάσει τα μέτρα που έλαβε το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 98 παράγραφος 2, τις εκθέσεις που υποβλήθηκαν δυνάμει του άρθρου 70 παράγραφος 1 στοιχείο β), καθώς και τις απαντήσεις που ελήφθησαν από το κράτος μέλος.

5. Όταν ένα κράτος μέλος δεν τηρεί τις υποχρεώσεις του που προβλέπονται στο άρθρο 15 παράγραφος 4, η Επιτροπή μπορεί, ανάλογα με το βαθμό μη τήρησης της υποχρέωσης αυτής, να πραγματοποιεί δημοσιονομική διόρθωση ακυρώνοντας ολόκληρο ή μέρος της συνεισφοράς των διαρθρωτικών ταμείων προς το εν λόγω κράτος μέλος.

Το ποσοστό που εφαρμόζεται στη δημοσιονομική διόρθωση που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο καθορίζεται στους κανόνες εφαρμογής του παρόντος κανονισμού που θεσπίζονται από την Επιτροπή με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 3.

Άρθρο 100

Διαδικασία

1. Πριν λάβει απόφαση σχετικά με δημοσιονομική διόρθωση, η Επιτροπή κινεί τη διαδικασία ενημερώνοντας το κράτος μέλος σχετικά με τα προσωρινά συμπεράσματά της και ζητώντας από το κράτος μέλος να διατυπώσει τα σχόλιά του εντός διμήνου.

Όταν η Επιτροπή προτείνει κατά παρέκταση ή κατ' αποκοπή δημοσιονομική διόρθωση, παρέχεται στο κράτος μέλος η δυνατότητα να αποδείξει, μέσω εξέτασης των σχετικών εγγράφων, ότι η πραγματική έκταση της παρατυπίας είναι μικρότερη από την εκτίμηση της Επιτροπής. Το κράτος μέλος, σε συμφωνία με την Επιτροπή, μπορεί να περιορίσει το πεδίο της εξέτασης αυτής σε ένα κατάλληλο ποσοστό ή δείγμα των σχετικών εγγράφων. Εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, ο χρόνος που διατίθεται για την εξέταση αυτή δεν πρέπει να υπερβαίνει μία πρόσθετη περίοδο δύο μηνών μετά τη δίμηνη προθεσμία του πρώτου εδαφίου.

2. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη όλα τα στοιχεία τα οποία υποβάλλονται από το κράτος μέλος εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1.

3. Όταν το κράτος μέλος δεν αποδέχεται τα προσωρινά συμπεράσματα της Επιτροπής, καλείται σε ακρόαση από την Επιτροπή, κατά τη διάρκεια της οποίας τα δύο μέρη συνεργάζονται στηριζόμενα στην εταιρική σχέση και προσπαθούν να επιτύχουν συμφωνία όσον αφορά τις παρατηρήσεις και τα συμπεράσματα που θα συναγάγουν.

4. Σε περίπτωση συμφωνίας, το κράτος μέλος μπορεί να χρησιμοποιήσει εκ νέου τα σχετικά κοινοτικά κονδύλια, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 98 παράγραφος 2.

5. Εάν δεν επιτευχθεί συμφωνία, η Επιτροπή λαμβάνει απόφαση σχετικά με τη δημοσιονομική διόρθωση εντός έξι μηνών από την ημερομηνία της ακρόασης, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία και τις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν κατά τη διαδικασία. Στην περίπτωση που δεν πραγματοποιηθεί ακρόαση, ο υπολογισμός της εξαμηνιαίας περιόδου αρχίζει δύο μήνες από την ημερομηνία της προσκλητήριας επιστολής της Επιτροπής.

Άρθρο 101

Υποχρεώσεις των κρατών μελών

Τυχόν δημοσιονομική διόρθωση από την Επιτροπή δεν επηρεάζει την υποχρέωση του κράτους μέλους να επιδιώκει ανακτήσεις δυνάμει του άρθρου 98 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού και να ανακτά κρατικές ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 87 της συνθήκης και του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 88 της συνθήκης ΕΚ ⁽¹⁾.

Άρθρο 102

Επιστροφή

1. Οποιαδήποτε επιστροφή, η οποία οφείλεται στο γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πραγματοποιείται πριν από την προθεσμία που αναφέρεται στο ένταλμα είσπραξης το οποίο συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 72 του κανονισμού (ΕΚ,

⁽¹⁾ ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε με την πράξη προσχώρησης του 2003. Σημείωση: Ο τίτλος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 τροποποιήθηκε για να ληφθεί υπόψη η επαναρίθμηση των άρθρων της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, σύμφωνα με το άρθρο 12 της συνθήκης του Άμστερνταμ· η αρχική παραπομπή ήταν το άρθρο 93 της συνθήκης.

Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002. Η προθεσμία αυτή είναι η τελευταία ημέρα του δευτέρου μήνα από την έκδοση του εντάλματος.

2. Τυχόν καθυστέρηση στην πραγματοποίηση της επιστροφής γεννά δικαίωμα επιβολής τόκου υπερημερίας, που αρχίζει την ημερομηνία που καθίσταται ληξιπρόθεσμη και λήγει την ημερομηνία της πληρωμής. Το επιτόκιο είναι υψηλότερο, κατά μιάμιση ποσοστιαία μονάδα, από το επιτόκιο που εφαρμόζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις βασικές πράξεις της αναχρηματοδότησης κατά την πρώτη εργάσιμη ημέρα του μήνα κατά τον οποίο καθίσταται ληξιπρόθεσμη.

ΤΙΤΛΟΣ VIII

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Επιτροπή συντονισμού των Ταμείων

Άρθρο 103

Επιτροπή και διαδικασίες

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή συντονισμού των Ταμείων (εφεξής «επιτροπή συντονισμού των Ταμείων»).

2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 3 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ.

3. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 4 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ.

Η προθεσμία του άρθρου 4 παράγραφος 3 της απόφασης 1999/468/ΕΚ ορίζεται τρίμηνη.

4. Η επιτροπή συντονισμού των Ταμείων θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

5. Η ΕΤΕπ και το ΕΤΕ ορίζουν από έναν αντιπρόσωπο, ο οποίος δεν έχει δικαίωμα ψήφου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Επιτροπή του άρθρου 147 της συνθήκης

Άρθρο 104

Επιτροπή του άρθρου 147 της συνθήκης

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή που συγκροτείται στο πλαίσιο του άρθρου 147 της συνθήκης (εφεξής «επιτροπή»). Η επιτροπή αποτελείται από έναν κυβερνητικό εκπρόσωπο, έναν εκπρόσωπο των οργανώσεων των εργαζομένων και έναν εκπρόσωπο των οργανώσεων των εργοδοτών από κάθε κράτος μέλος. Το μέλος της Επιτροπής που προεδρεύει της επιτροπής μπορεί να αναθέτει το καθήκον αυτό σε ανώτερο υπάλληλο της Επιτροπής.

2. Κάθε κράτος μέλος ορίζει εκπρόσωπο και αναπληρωτή κάθε εκπροσώπου για κάθε κατηγορία της παραγράφου 1. Σε περίπτωση απουσίας ενός μέλους, ο αναπληρωτής συμμετέχει αυτοδικαίως στη λήψη των αποφάσεων.

3. Τα μέλη και οι αναπληρωτές διορίζονται από το Συμβούλιο για μια τριετία έπειτα από πρόταση της Επιτροπής. Η θητεία τους μπορεί να ανανεώνεται. Όσον αφορά τη σύνθεση της επιτροπής, το Συμβούλιο μεριμνά για τη δίκαιη εκπροσώπηση των διαφόρων ενδιαφερόμενων κατηγοριών. Για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης που τα αφορούν, η ΕΤΕπ και το ΕΤΕ μπορούν να ορίζουν έναν αντιπρόσωπο ο οποίος δεν έχει δικαίωμα ψήφου.

4. Η επιτροπή

- α) γνωμοδοτεί για τους κανόνες εφαρμογής του παρόντος κανονισμού·
- β) γνωμοδοτεί σχετικά με τα σχέδια αποφάσεων της Επιτροπής που αφορούν τον προγραμματισμό, στην περίπτωση στήριξης από το ΕΚΤ·
- γ) γνωμοδοτεί όποτε ασχολείται με τις κατηγορίες των μέτρων τεχνικής βοήθειας που μνημονεύονται στο άρθρο 45 στην περίπτωση στήριξης από το ΕΚΤ και με άλλα συναφή θέματα που έχουν αντίκτυπο στην υλοποίηση στρατηγικών απασχόλησης, κατάρτισης και κοινωνικής ένταξης σε ενωσιακό επίπεδο, σχετικών με το ΕΚΤ.

5. Η Επιτροπή είναι δυνατόν να ζητά τη γνώμη της επιτροπής για ζητήματα διαφορετικά από αυτά που μνημονεύονται στην παράγραφο 4.

6. Για να εγκριθούν οι γνώμες της επιτροπής απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων. Η Επιτροπή ενημερώνει την επιτροπή για τον τρόπο με τον οποίο έχει λάβει υπόψη τις γνώμες της.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΧ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 105

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν επηρεάζει τη συνέχιση ή την τροποποίηση, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής ή μερικής ακύρωσης, συνδρομής η οποία συγχρηματοδοτείται από τα διαρθρωτικά ταμεία ή έργου το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής και έχει εγκριθεί από την Επιτροπή με βάση τους κανονισμούς (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 ⁽¹⁾, (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88 ⁽²⁾, (ΕΚ) αριθ. 1164/94 ⁽³⁾ και (ΕΚ) αριθ. 1260/1999, ή οποιαδήποτε άλλη νομοθετική πράξη η οποία εφαρμόζεται στην εν λόγω συνδρομή στις 31 Δεκεμβρίου 2006, η οποία εν συνεχεία εφαρμόζεται στην εν λόγω συνδρομή ή στα εν λόγω έργα έως το κλείσιμό τους.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1988, για την αποστολή των διαρθρωτικών ταμείων, την αποτελεσματικότητά τους και το συντονισμό των παρεμβάσεων τους μεταξύ τους καθώς και με τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών οργάνων (ΕΕ L 185 της 15.7.1988, σ. 9). Κανονισμός που καταργήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1260/1999.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1988, για τις διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 όσον αφορά το συντονισμό των παρεμβάσεων των διαφόρων διαρθρωτικών ταμείων μεταξύ τους καθώς και με τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των λοιπών υφιστάμενων χρηματοδοτικών οργάνων (ΕΕ L 374 της 31.12.1988, σ. 1). Κανονισμός που καταργήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1260/1999.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1164/94 του Συμβουλίου, της 16ης Μαΐου 1994, για την ίδρυση του ταμείου συνοχής (ΕΕ L 130 της 25.5.1994, σ. 1). Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την πράξη προσχώρησης του 2003.

2. Όταν αποφασίζει για επιχειρησιακά προγράμματα, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη οποιαδήποτε συνδρομή συγχρηματοδοτούμενη από τα διαρθρωτικά ταμεία ή οποιαδήποτε έργα συγχρηματοδοτούμενα από το Ταμείο Συνοχής τα οποία έχουν ήδη εγκριθεί από το Συμβούλιο ή την Επιτροπή πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού και τα οποία έχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτεται από τα εν λόγω επιχειρησιακά προγράμματα.

3. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 31 παράγραφος 2, του άρθρου 32 παράγραφος 4 και του άρθρου 37 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999, τα τμηματικά ποσά τα οποία έχουν δεσμευθεί για συνδρομή συγχρηματοδοτούμενη από το ΕΤΠΑ ή το ΕΚΤ και εγκριθείσα από την Επιτροπή μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2000 και 31ης Δεκεμβρίου 2006, για τα οποία η πιστοποιημένη δήλωση δαπανών που έχουν πράγματι καταβληθεί, η τελική έκθεση υλοποίησης και η δήλωση του άρθρου 38 παράγραφος 1 στοιχείο στ) του εν λόγω κανονισμού δεν έχουν διαβιβασθεί στην Επιτροπή εντός 15 μηνών από την τελευταία ημέρα επιλεξιμότητας δαπανών που ορίζεται στην απόφαση για τη χορήγηση συνεισφοράς από τα Ταμεία, αποδεσμεύονται αυτομάτως από την Επιτροπή το αργότερο έξι μήνες μετά την προθεσμία αυτή, πράγμα που συνεπάγεται την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Κατά τον υπολογισμό του προς αυτόματη αποδέσμευση ποσού, δεν λαμβάνονται υπόψη τα ποσά που αφορούν πράξεις ή προγράμματα τα οποία έχουν ανασταλεί λόγω δικών ή διοικητικών εφέσεων με ανασταλτικό αποτέλεσμα.

Άρθρο 106

Ρήτρα επανεξέτασης

Το Συμβούλιο επανεξετάζει τον παρόντα κανονισμό το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2013 με τη διαδικασία του άρθρου 161 της συνθήκης.

Άρθρο 107

Κατάργηση

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 105 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2007.

Οι παραπομπές στον καταργημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 θεωρούνται παραπομπές στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 108

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός τίθεται σε ισχύ την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 16, 25 έως 28, 32 έως 40, 47 έως 49, 52 έως 54, 56, 58 έως 62, 69 έως 74, 103 έως 105, και 108 εφαρμόζονται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού μόνον για τα προγράμματα που αφορούν την περίοδο 2007-2013. Οι λοιπές διατάξεις εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2007.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 11 Ιουλίου 2006.

Για το Συμβούλιο

Η Πρόεδρος

E. HEINÄLUOMA

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

**Ετήσια κατανομή των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων για την περίοδο 2007 έως 2013
(σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18)**

(EUR, τιμές του 2004)

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
42 863 000 000	43 318 000 000	43 862 000 000	43 860 000 000	44 073 000 000	44 723 000 000	45 342 000 000

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Δημοσιονομικό πλαίσιο

Κριτήρια και μεθοδολογία του άρθρου 18

Μέθοδος κατανομής για τις περιφέρειες που είναι επιλέξιμες για τον στόχο «Σύγκλιση» του άρθρου 5 παράγραφος 1

1. Το συνολικό ποσό που λαμβάνει κάθε κράτος μέλος αντιστοιχεί στο άθροισμα των πιστώσεων που χορηγούνται στις διάφορες επιλέξιμες περιφέρειές του. Οι πιστώσεις αυτές υπολογίζονται βάσει της σχετικής περιφερειακής και εθνικής ευημερίας και του ποσοστού ανεργίας σύμφωνα με τα παρακάτω:
 - α) καθορισμός ενός απόλυτου ποσού (σε ευρώ) που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του πληθυσμού της συγκεκριμένης περιφέρειας επί τη διαφορά μεταξύ του κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ της περιφέρειας, μετρούμενου σε ισοτιμίες αγοραστικής δύναμης, και του μέσου όρου του ΑΕγχΠ της ΕΕ των 25·
 - β) εφαρμογή ενός ποσοστιαίου συντελεστή στο ανωτέρω απόλυτο ποσό προκειμένου να καθορισθεί η συνολική χρηματοδότηση της περιφέρειας· ο συντελεστής αυτός είναι φθίνων ώστε να λαμβάνεται υπόψη η σχετική ευημερία, σε σύγκριση με το μέσο όρο της ΕΕ των 25, του κράτους μέλους στο οποίο ανήκει η επιλέξιμη περιφέρεια, και συγκεκριμένα:
 - για τις περιφέρειες σε κράτη μέλη των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕΕ ανέρχεται σε λιγότερο από το 82 % του κοινοτικού μέσου όρου: 4,25 %
 - για τις περιφέρειες σε κράτη μέλη των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕΕ κείται μεταξύ του 82 και του 99 % του κοινοτικού μέσου όρου: 3,36 %
 - για τις περιφέρειες σε κράτη μέλη των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕΕ υπερβαίνει το 99 % του κοινοτικού μέσου όρου: 2,67 %·
 - γ) στο ποσό που προκύπτει από το στοιχείο β) προστίθεται, ανάλογα με την περίπτωση, ένα ποσό που απορρέει από τη χορήγηση πριμοδότησης 700 ευρώ ανά άνεργο, βάσει του αριθμού ανέργων στη συγκεκριμένη περιφέρεια ο οποίος υπερβαίνει τον αριθμό ανέργων που θα είχε προκύψει εάν είχε ληφθεί ως βάση το μέσο ποσοστό ανέργων του συνόλου των περιφερειών σύγκλισης της ΕΕ.

Μέθοδος κατανομής για τα κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για το Ταμείο Συνοχής στο πλαίσιο του άρθρου 5 παράγραφος 2

2. Η συνολική θεωρητική χρηματοδότηση για το Ταμείο Συνοχής προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό της μέσης κατά κεφαλήν έντασης της ενίσχυσης ύψους 44,7 ευρώ επί τον επιλέξιμο πληθυσμό. Η εκ των προτέρων κατανομή αυτής της θεωρητικής χρηματοδότησης σε κάθε κράτος μέλος αντιστοιχεί σε ποσοστό που υπολογίζεται βάσει του πληθυσμού του, της έκτασής του και της εθνικής ευημερίας του, που προκύπτουν από την εφαρμογή της παρακάτω μεθόδου:
 - α) υπολογισμός του αριθμητικού μέσου όρου του μεριδίου του πληθυσμού και της έκτασης του συγκεκριμένου κράτους μέλους στο συνολικό πληθυσμό και τη συνολική έκταση όλων των επιλέξιμων κρατών μελών· εάν, ωστόσο, το μερίδιο ενός κράτους μέλους στο συνολικό πληθυσμό είναι τουλάχιστον πενταπλάσιο του μεριδίου του στη συνολική έκταση, πράγμα που αντιστοιχεί σε εξαιρετικά υψηλή πυκνότητα πληθυσμού, στο παρόν στάδιο λαμβάνεται υπόψη μόνον το μερίδιο στο συνολικό πληθυσμό·
 - β) αναπροσαρμογή των ποσοστών που προκύπτουν από τον ανωτέρω υπολογισμό με την εφαρμογή συντελεστή που αντιστοιχεί στο ένα τρίτο του ποσοστού κατά το οποίο το κατά κεφαλήν ΑΕΕ του συγκεκριμένου κράτους μέλους, μετρούμενο σε ισοτιμίες αγοραστικής δύναμης, υπερβαίνει το μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΕ του συνόλου των επιλέξιμων κρατών μελών ή υπολείπεται αυτού (μέσος όρος εκφραζόμενος ως 100 %).
3. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι σημαντικές ανάγκες των κρατών μελών που προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2004 ή αργότερα για υποδομές μεταφορών και περιβάλλοντος, το μερίδιο του Ταμείου Συνοχής καθορίζεται στο ένα τρίτο των συνολικών πιστώσεων (διαρθρωτικά ταμεία συν Ταμείο Συνοχής) κατά μέσον όρο για το σύνολο της περιόδου. Για τα άλλα κράτη μέλη, οι χρηματοδοτικοί πόροι που θα διατεθούν προκύπτουν άμεσα από τη μέθοδο κατανομής που περιγράφεται στην παράγραφο 2 του παρόντος παραρτήματος.

Μέθοδος κατανομής για τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες που είναι επιλέξιμα για το στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» περί του οποίου το άρθρο 6

4. Το μερίδιο του κάθε δικαιούχου κράτους μέλους προκύπτει από το άθροισμα των μεριδίων των επιλέξιμων περιφερειών του, οι οποίες καθορίζονται σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια, σταθμισμένα ως εξής: συνολικός πληθυσμός (στάθμιση 0,5), αριθμός ανέργων σε περιφέρειες επιπέδου NUTS 3 με ποσοστό ανεργίας άνω του μέσου όρου της ομάδας (στάθμιση 0,2), αριθμός απαιτούμενων θέσεων εργασίας για την επίτευξη ποσοστού απασχόλησης 70 % (στάθμιση 0,15), αριθμός εργαζομένων χαμηλού μορφωτικού επιπέδου (στάθμιση 0,10), χαμηλή πυκνότητα του πληθυσμού (στάθμιση 0,05). Τα μερίδια αυτά αναπροσαρμόζονται στη συνέχεια βάσει της σχετικής περιφερειακής ευημερίας (για κάθε περιφέρεια, αύξηση ή μείωση του συνολικού της μεριδίου κατά + 5 %/- 5 % ανάλογα με το κατά πόσον το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ υπερβαίνει το μέσο κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ της ομάδας ή υπολείπεται αυτού). Εντούτοις, το μερίδιο κάθε κράτους μέλους δεν θα είναι μικρότερο από τα τρία τέταρτα του μεριδίου του για το 2006 για την κοινή χρηματοδότηση στο πλαίσιο των στόχων 2 και 3.

Μέθοδος κατανομής για το στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» περί του οποίου το άρθρο 7

5. Η κατανομή των πόρων μεταξύ των δικαιούχων κρατών μελών (συμπεριλαμβανομένης της συνεισφοράς του ΕΤΠΑ στο ευρωπαϊκό μέσο γειτονίας και εταιρικής σχέσης και στο προενταξιακό μέσο που αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 2) καθορίζεται ως εξής:
- για τη διασυνοριακή συνιστώσα του άρθρου 7 παράγραφος 1 βάσει του πληθυσμού των περιφερειών επιπέδου NUTS 3 που ζει σε χερσαίες και θαλάσσιες παραμεθόριες περιοχές, ως μερίδιο του συνολικού πληθυσμού όλων των επιλέξιμων περιφερειών·
 - για τη διακρατική συνιστώσα του άρθρου 7 παράγραφος 2, βάσει του συνολικού πληθυσμού του κράτους μέλους, ως μερίδιο του συνολικού πληθυσμού όλων των δικαιούχων κρατών μελών.

Μέθοδος κατανομής για τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες που είναι επιλέξιμα για τη μεταβατική στήριξη περί της οποίας το άρθρο 8

6. Οι πιστώσεις δυνάμει της μεταβατικής στήριξης που αναφέρεται στο άρθρο 7α θα καθορισθούν με την εφαρμογή των ακόλουθων παραμέτρων:
- για τις περιφέρειες που ορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1, το 80 % της ατομικής τους κατά κεφαλήν έντασης ενίσχυσης του 2006 κατά το 2007 και, εν συνεχεία, γραμμική μείωση ώστε να επιτευχθεί η μέση εθνική κατά κεφαλήν ένταση ενίσχυσης για το στόχο περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης κατά το 2013. Στις πιστώσεις που επιτυγχάνονται με αυτόν τον τρόπο προστίθεται ποσό που προκύπτει από τη χορήγηση πριμοδότησης 600 ευρώ ανά άνεργο βάσει του αριθμού ανέργων στην περιφέρεια που υπερβαίνει τον αριθμό ανέργων που θα είχε προκύψει αν είχε ληφθεί ως βάση το μέσο ποσοστό ανέργων όλων των περιφερειών σύγκλισης της ΕΕ·
 - για τις περιφέρειες που ορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 2, το 75 % της ατομικής τους κατά κεφαλήν έντασης ενίσχυσης του 2006 κατά το 2007 και γραμμική μείωση εν συνεχεία ώστε να επιτευχθεί η μέση εθνική κατά κεφαλήν ένταση ενίσχυσης για το στόχο περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης έως το 2011. Στις πιστώσεις που επιτυγχάνονται με αυτόν τον τρόπο προστίθεται ποσό που προκύπτει από τη χορήγηση πριμοδότησης 600 ευρώ ανά άνεργο βάσει του αριθμού ανέργων στην περιφέρεια που υπερβαίνει τον αριθμό ανέργων που θα είχε προκύψει αν είχε ληφθεί ως βάση το μέσο ποσοστό ανέργων όλων των περιφερειών σύγκλισης της ΕΕ·
 - για τα κράτη μέλη που ορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 ανωτέρω, οι πιστώσεις είναι φθίνουσες επί επτά έτη, κατά τρόπον ώστε το ποσό του 2007 να ισούται με 1,2 δισεκατ. ευρώ, το ποσό του 2008 με 850 εκατ. ευρώ, το ποσό του 2009 με 500 εκατ. ευρώ, το ποσό του 2010 με 250 εκατ. ευρώ, το ποσό του 2011 με 200 εκατ. ευρώ, το ποσό του 2012 με 150 εκατ. ευρώ και το ποσό του 2013 με 100 εκατ. ευρώ.

Ανώτατο επίπεδο μεταφορών από ταμεία που στηρίζουν τη συνοχή

7. Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της κατάλληλης συγκέντρωσης της χρηματοδότησης για λόγους συνοχής στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και κράτη μέλη και της μείωσης των ανισοτήτων όσον αφορά τη μέση κατά κεφαλήν ένταση ενίσχυσης που οφείλονται στον καθορισμό ανώτατου ορίου, το ανώτατο επίπεδο των μεταφορών από τα Ταμεία σε κάθε επιμέρους κράτος μέλος σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό έχει ως εξής:
- για τα κράτη μέλη με μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΕ (ΜΑΔ) για την περίοδο 2001-2003 κατώτερο από το 40 % του μέσου όρου της ΕΕ των 25: 3,7893 % του ΑΕγχΠ τους,
 - για τα κράτη μέλη με μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΕ (ΜΑΔ) για την περίοδο 2001-2003 ίσο ή ανώτερο από το 40 % και κατώτερο από το 50 % του μέσου όρου της ΕΕ των 25: 3,7135 % του ΑΕγχΠ τους,
 - για τα κράτη μέλη με μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΕ (ΜΑΔ) για την περίοδο 2001-2003 ίσο ή ανώτερο από το 50 % και κατώτερο από το 55 % του μέσου όρου της ΕΕ των 25: 3,6188 % του ΑΕγχΠ τους,
 - για τα κράτη μέλη με μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΕ (ΜΑΔ) για την περίοδο 2001-2003 ίσο ή ανώτερο από το 55 % και κατώτερο από το 60 % του μέσου όρου της ΕΕ των 25: 3,5240 % του ΑΕγχΠ τους,
 - για τα κράτη μέλη με μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΕ (ΜΑΔ) για την περίοδο 2001-2003 ίσο ή ανώτερο από το 60 % και κατώτερο από το 65 % του μέσου όρου της ΕΕ των 25: 3,4293 % του ΑΕγχΠ τους,
 - για τα κράτη μέλη με μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΕ (ΜΑΔ) για την περίοδο 2001-2003 ίσο ή ανώτερο από το 65 % και κατώτερο από το 70 % του μέσου όρου της ΕΕ των 25: 3,3346 % του ΑΕγχΠ τους,
 - για τα κράτη μέλη με μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΕ (ΜΑΔ) για την περίοδο 2001-2003 ίσο ή ανώτερο από το 70 % και κατώτερο από το 75 % του μέσου όρου της ΕΕ των 25: 3,2398 % του ΑΕγχΠ τους,
 - εν συνεχεία, το ανώτατο επίπεδο των μεταφορών μειώνεται κατά 0,09 % του ΑΕγχΠ για κάθε αύξηση κατά 5 % του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΕ (ΜΑΔ) για την περίοδο 2001-2003 σε σχέση με το μέσο όρο της ΕΕ των 25.

8. Τα ανώτατα όρια που παρατίθενται στην παράγραφο 7 περιλαμβάνουν τη συνεισφορά του ΕΤΠΑ για τη χρηματοδότηση της διασυνοριακής συνιστώσας του ευρωπαϊκού μηχανισμού γειτονίας και εταιρικής σχέσης και του μηχανισμού προενταξιακής συνδρομής, καθώς και το τμήμα του ΕΤΑΑ που προέρχεται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων-Τμήμα Προσανατολισμού, και του ΕΑΤ.
9. Οι υπολογισμοί της Επιτροπής όσον αφορά το ΑΕγχΠ θα βασίζονται στις στατιστικές που δημοσιεύθηκαν τον Απρίλιο του 2005. Τα ατομικά εθνικά ποσοστά αύξησης του ΑΕγχΠ για την περίοδο 2007-2013, όπως προβλέφθηκαν από την Επιτροπή τον Απρίλιο του 2005, θα εφαρμοσθούν για κάθε κράτος μέλος χωριστά.
10. Εάν το 2010 διαπιστωθεί ότι το σωρευμένο ΑΕγχΠ οποιουδήποτε κράτους μέλους για την περίοδο 2007-2009 έχει παρεκκλίνει κατά ποσοστό μεγαλύτερο του ± 5 % από το σωρευμένο ΑΕγχΠ που είχε προβλεφθεί σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 9, μεταξύ άλλων και ως συνέπεια των μεταβολών των ισοτιμιών, τα ποσά που θα έχουν χορηγηθεί για τη συγκεκριμένη περίοδο στο εν λόγω κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 7 θα προσαρμοσθούν αναλόγως. Το συνολικό καθαρό αποτέλεσμα αυτών των προσαρμογών, είτε θετικό είτε αρνητικό, δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει τα 3 δισεκατ. ευρώ. Εν πάση περιπτώσει, εάν το καθαρό αποτέλεσμα είναι θετικό, το σύνολο των πρόσθετων πόρων περιορίζεται στο επίπεδο της εξοικονόμησης σε σχέση με τα ανώτατα όρια για την κατηγορία 1B που καθορίζονται για τα έτη 2007-2010 στη διοργανική συμφωνία της 17ης Μαΐου 2006 για τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Οι τελικές προσαρμογές θα καταναμηθούν εξίσου μεταξύ των ετών 2011 έως 2013.
11. Προκειμένου να αντικατοπτριθεί η τιμή του πολωνικού ζλότι κατά την περίοδο αναφοράς, το αποτέλεσμα της εφαρμογής του προαναφερομένου ανωτάτου ορίου μεταφοράς που ορίζεται στο σημείο 7 για την Πολωνία θα πολλαπλασιασθεί επί συντελεστή 1,04 για την περίοδο που μεσολαβεί έως την αναθεώρηση που αναφέρεται στην παράγραφο 10 (2007-2009).

Συμπληρωματικές διατάξεις

12. Όταν σε δεδομένο κράτος μέλος οι περιφέρειες «σταδιακής εξόδου» που ορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1, αντιστοιχούν στο ένα τρίτο τουλάχιστον του συνολικού πληθυσμού των περιφερειών που είναι πλήρως επιλέξιμες για βοήθεια του στόχου 1 κατά το 2006, τα ποσοστά της βοήθειας είναι 80 % της ατομικής τους κατά κεφαλήν έντασης ενίσχυσης του 2006 κατά το 2007, 75 % κατά το 2008, 70 % κατά το 2009, 65 % κατά το 2010, 60 % κατά το 2011, 55 % κατά το 2012 και 50 % κατά το 2013.
13. Όσον αφορά τις μεταβατικές ρυθμίσεις σύμφωνα με την παράγραφο 6 στοιχεία α) και β), το σημείο εκκίνησης κατά το 2007 για τις περιφέρειες εκείνες που δεν ήταν επιλέξιμες για καθεστώς στόχου 1 κατά την περίοδο 2000-2006, ή των οποίων η επιλεξιμότητα άρχισε το 2004, θα είναι το 90 % του θεωρητικού τους επιπέδου κατά κεφαλήν έντασης της ενίσχυσης του 2006, υπολογιζόμενου βάσει της μεθόδου κατανομής του Βερολίνου του 1999 και με το περιφερειακό τους κατά κεφαλήν επίπεδο του ΑΕγχΠ εξομοιούμενο προς το 75 % του μέσου όρου της ΕΕ των 15.
14. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 7, οι πολωνικές περιφέρειες επιπέδου NUTS 2 Lubelskie, Podkarpackie, Warmińsko-Mazurskie, Podlaskie και Świętokrzyskie, των οποίων τα κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ (ΜΑΔ) είναι τα πέντε χαμηλότερα της ΕΕ των 25, λαμβάνουν από το ΕΤΠΑ χρηματοδότηση υπεράνω και πέραν εκείνης για την οποία είναι άλλως επιλέξιμες. Η πρόσθετη αυτή χρηματοδότηση ανέρχεται σε 107 ευρώ ανά κάτοικο για την περίοδο 2007-2013 δυνάμει του στόχου «Σύγκλιση». Οποιαδήποτε προς τα άνω προσαρμογή των ποσών που χορηγούνται στην Πολωνία δυνάμει της παραγράφου 10, δεν θα περιλαμβάνει αυτή την πρόσθετη χρηματοδότηση.
15. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 7, η περιφέρεια επιπέδου NUTS 2 Közép-Magyarország λαμβάνει πρόσθετη χρηματοδότηση 140 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2007-2013. Για την περιφέρεια αυτή θα εφαρμοσθούν οι ίδιες κανονιστικές διατάξεις με εκείνες που ισχύουν για τις περιφέρειες του άρθρου 8 παράγραφος 1.
16. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 7, η περιφέρεια επιπέδου NUTS 2 της Πράγας λαμβάνει πρόσθετη χρηματοδότηση ύψους 200 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2007-2013 δυνάμει του στόχου «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση».
17. Η Κύπρος θα επωφεληθεί κατά την περίοδο 2007-2013 από τις μεταβατικές ρυθμίσεις οι οποίες εφαρμόζονται στις περιφέρειες που ορίζονται στο σημείο 6 στοιχείο β), με σημείο εκκίνησης το 2007 σύμφωνα με το σημείο 13.
18. Οι περιφέρειες επιπέδου NUTS 2 Itä Suomi και Madeira, μολοντί διατηρούν το καθεστώς περιφερειών σταδιακής ένταξης, θα επωφελούνται από τις μεταβατικές δημοσιονομικές ρυθμίσεις που καθορίζονται στο σημείο 6 στοιχείο α).
19. Η περιφέρεια επιπέδου NUTS 2 των Καναρίων Νήσων λαμβάνει πρόσθετη χρηματοδότηση 100 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2007-2013 δυνάμει της μεταβατικής στήριξης που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2.
20. Οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες που προσδιορίζονται στο άρθρο 299 της συνθήκης και οι περιφέρειες επιπέδου NUTS 2 οι οποίες πληρούν τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 6 της συνθήκης προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας δικαιούνται, λόγω των ιδιαίτερων περιορισμών τους, πρόσθετη χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ. Η χρηματοδότηση αυτή θα ανέρχεται σε 35 ευρώ ανά κάτοικο κατ' έτος και θα συμπληρώνει οποιαδήποτε άλλη χρηματοδότηση για την οποία είναι επιλέξιμες οι εν λόγω περιφέρειες.
21. Όσον αφορά τις πιστώσεις δυνάμει της διασυνοριακής συνιστώσας του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» περί της οποίας το άρθρο 7 παράγραφος 1, η ένταση της ενίσχυσης για τις περιφέρειες κατά μήκος των παλαιών εξωτερικών χερσαίων συνόρων μεταξύ της ΕΕ των 15 και της ΕΕ των 12 και μεταξύ της ΕΕ των 25 και της ΕΕ των 2 θα είναι κατά 50 % υψηλότερη από εκείνη των άλλων σχετικών περιφερειών.

22. Σε αναγνώριση της ειδικής προσπάθειας για τη διαδικασία ειρήνευσης στη Βόρεια Ιρλανδία, κατά την περίοδο 2007-2013 θα διατεθεί συνολικό ποσό 200 εκατ. ευρώ για το πρόγραμμα PEACE. Το πρόγραμμα PEACE θα υλοποιηθεί ως πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο γ) και, προκειμένου να προαχθεί η κοινωνική και οικονομική σταθερότητα στις αφορώμενες περιφέρειες, θα περιλαμβάνει, ιδίως, δράσεις για την προώθηση της συνοχής μεταξύ των κοινοτήτων. Επιλέξιμη περιοχή θα είναι το σύνολο της Βόρειας Ιρλανδίας και οι παραμεθόριες περιοχές της Ιρλανδίας. Το πρόγραμμα αυτό θα υλοποιηθεί δυνάμει του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» τηρώντας πλήρως την προσθετικότητα των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών ταμείων.
23. Στις περιφέρειες της Σουηδίας οι οποίες εμπίπτουν στο στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» θα διατεθεί πρόσθετη χρηματοδότηση ΕΤΠΑ 150 εκατ. ευρώ.
24. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 7, η Εσθονία, η Λεττονία και η Λιθουανία, οι οποίες αντιπροσωπεύουν εκάστη μια περιφέρεια επιπέδου NUTS 2, λαμβάνουν πρόσθετη χρηματοδότηση ύψους 35 ευρώ κατά κεφαλήν για την περίοδο 2007-2013.
25. Στις περιφέρειες της Αυστρίας οι οποίες εμπίπτουν στον στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» και βρίσκονται στα παλαιά εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, διατίθεται πρόσθετη χρηματοδότηση 150 εκατ. ευρώ από το ΕΤΠΑ. Η Βαυαρία λαμβάνει ομοίως χρηματοδότηση ύψους 75 εκατ. ευρώ δυνάμει του στόχου «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση».
26. Η Ισπανία λαμβάνει πρόσθετη χρηματοδότηση ύψους 2,0 δισεκατ. ευρώ δυνάμει του ΕΤΠΑ, για ενίσχυση της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας εκ μέρους των επιχειρήσεων και προς όφελός τους, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 και στο άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006. Η ενδεικτική κατανομή είναι 70 % για τις περιφέρειες που είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του στόχου σύγκλισης του άρθρου 5 και 5 % για τις περιφέρειες που είναι επιλέξιμες για τη μεταβατική στήριξη του άρθρου 8 παράγραφος 1, καθώς και 10 % για τις περιφέρειες που είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του στόχου ανταγωνιστικότητας του άρθρου 6 και 15 % για τις περιφέρειες που είναι επιλέξιμες για τη μεταβατική στήριξη του άρθρου 8 παράγραφος 2.
27. Η Θέουτα και η Μελίλια λαμβάνουν πρόσθετη χρηματοδότηση ΕΤΠΑ ύψους 50 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2007-2013, δυνάμει της μεταβατικής στήριξης του άρθρου 8 παράγραφος 1.
28. Η Ιταλία λαμβάνει πρόσθετη χρηματοδότηση ύψους 1,4 δισεκατ. ευρώ δυνάμει των διαρθρωτικών ταμείων, ως εξής: 828 εκατ. ευρώ για τις περιφέρειες που είναι επιλέξιμες για το στόχο «Σύγκλιση» του άρθρου 5 παράγραφος 1, 111 εκατ. ευρώ για την περιφέρεια που είναι επιλέξιμη για τη μεταβατική στήριξη του άρθρου 8 παράγραφος 1, 251 εκατ. ευρώ για την περιφέρεια που είναι επιλέξιμη για τη μεταβατική στήριξη του άρθρου 8 παράγραφος 2 και 210 εκατ. ευρώ για τις περιφέρειες που είναι επιλέξιμες για το στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» του άρθρου 6.
29. Η Γαλλία λαμβάνει πρόσθετη χρηματοδότηση ύψους 100 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2007-2013 δυνάμει του στόχου «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» ως αναγνώριση των ιδιαίτερων συνθηκών της Κορσικής (30 εκατ. ευρώ) και του Γαλλικού Αινώ (70 εκατ. ευρώ).
30. Πρόσθετη χρηματοδότηση ύψους 167 εκατ. ευρώ διατίθεται στα ανατολικά Länder της Γερμανίας που είναι επιλέξιμα για στήριξη δυνάμει του στόχου «Σύγκλιση» του άρθρου 5 παράγραφος 1. Πρόσθετη χρηματοδότηση ύψους 58 εκατ. ευρώ διατίθεται στα ανατολικά Länder της Γερμανίας που είναι επιλέξιμα για τη μεταβατική στήριξη του άρθρου 8 παράγραφος 1.
31. Με την επιφύλαξη του σημείου 7, χορηγείται πρόσθετη συνολική χρηματοδότηση ΕΤΠΑ ύψους 300 εκατ. ευρώ για το στόχο ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας ως εξής: 200 εκατ. ευρώ για τη διακρατική συνεργασία κατά την έννοια του άρθρου 7 παράγραφος 2, και 100 εκατ. ευρώ για τη διαπεριφερειακή συνεργασία κατά την έννοια του άρθρου 7 παράγραφος 3.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

**Ανώτατα όρια που εφαρμόζονται στα ποσοστά συγχρηματοδότησης
(σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 53)**

Κριτήρια	Κράτη μέλη	ΕΤΠΑ και ΕΚΤ Ποσοστό επιλέξιμης δαπάνης	Ταμείο Συνοχής Ποσοστό επιλέξιμης δαπάνης
(1) Κράτη μέλη των οποίων το μέσο κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕγχΠ), για την περίοδο 2001-2003, ήταν μικρότερο από το 85 % του μέσου όρου της ΕΕ των 25 στην ίδια περίοδο	Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Ελλάδα, Κύπρος, Λεττονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Μάλτα, Πολωνία, Πορτογαλία, Σλοβενία, Σλοβακία	85 % για τους στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»	85 %
(2) Κράτη μέλη, εκτός των κρατών του σημείου 1, επιλέξιμα για το μεταβατικό καθεστώς του Ταμείου Συνοχής την 1η Ιανουαρίου 2007	Ισπανία	80 % για τις περιφέρειες του στόχου «Σύγκλιση» και τις περιφέρειες «σταδιακής εισόδου» δυνάμει του στόχου «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» 50 % για τους στόχους «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» εκτός των περιφερειών «σταδιακής εισόδου»	85 %
(3) Κράτη μέλη εκτός των κρατών των σημείων 1 και 2	Βέλγιο, Δανία, Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, Γαλλία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Φινλανδία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο	75 % για το στόχο «Σύγκλιση»	—
(4) Κράτη μέλη εκτός των κρατών των σημείων 1 και 2	Βέλγιο, Δανία, Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, Γαλλία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Φινλανδία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο	50 % για το στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»	—
(5) Εξόχως απόκεντρες περιφέρειες του άρθρου 299 παράγραφος 2 της συνθήκης οι οποίες επωφελούνται από την πρόσθετη χρηματοδότηση για τις περιφέρειες αυτές η οποία μνημονεύεται στο σημείο 20 του Παραρτήματος ΙΙ	Ισπανία, Γαλλία και Πορτογαλία	50 %	—
(6) Εξόχως απόκεντρες περιφέρειες του άρθρου 299 παράγραφος 2 της συνθήκης	Ισπανία, Γαλλία και Πορτογαλία	85 % για τους στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»	—

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Κατηγορίες δαπανών

(σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 9 παράγραφος 3)

	Στόχοι: «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»
	Στόχος: «Σύγκλιση» και περιφέρειες που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 με την επιφύλαξη της απόφασης που λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 τελευταίο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006
Κωδικός	Θέματα προτεραιότητας
	Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη (E&TA), καινοτομία και επιχειρηματικότητα
01	Δραστηριότητες E&TA σε ερευνητικά κέντρα
02	Υποδομή E&TA (συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων, των οργάνων και των δικτύων υπολογιστών μεγάλης ταχύτητας που συνδέουν ερευνητικά κέντρα) και κέντρα ικανότητας όσον αφορά συγκεκριμένες τεχνολογίες
03	Μεταφορά τεχνολογίας και βελτίωση των δικτύων συνεργασίας μεταξύ μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), μεταξύ αυτών και άλλων επιχειρήσεων και πανεπιστημίων, ιδρυμάτων μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κάθε τύπου, περιφερειακών αρχών, ερευνητικών κέντρων και επιστημονικών και τεχνολογικών πόλων (επιστημονικά και τεχνολογικά πάρκα, τεχνοπόλοι κ.λπ.)
04	Βοήθεια προς την E&TA, ιδίως των ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε υπηρεσίες E&TA ερευνητικών κέντρων)
05	Προηγμένες υπηρεσίες στήριξης για τις επιχειρήσεις και ομίλους επιχειρήσεων
06	Βοήθεια προς τις ΜΜΕ για την προώθηση φιλοπεριβαλλοντικών προϊόντων και διαδικασιών παραγωγής (εισαγωγή ουσιαστικού συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης, υιοθέτηση και χρήση τεχνολογιών για την πρόληψη της ρύπανσης, ενσωμάτωση καθαρών τεχνολογιών στην παραγωγή της επιχείρησης)
07	Επενδύσεις σε επιχειρήσεις που συνδέονται άμεσα με την έρευνα και την καινοτομία (καινοτόμες τεχνολογίες, σύσταση νέων επιχειρήσεων από τα πανεπιστήμια, υφιστάμενα κέντρα και επιχειρήσεις E&TA κ.λπ.)
08	Άλλες επενδύσεις σε επιχειρήσεις
09	Άλλα μέτρα για την τόνωση της έρευνας και της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας των ΜΜΕ
	Κοινωνία της πληροφορίας
10	Τηλεφωνική υποδομή (συμπεριλαμβανομένων των ευρυζωνικών δικτύων)
11	Τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών (πρόσβαση, ασφάλεια, διαλειτουργικότητα, πρόληψη κινδύνων, έρευνα, καινοτομία, ηλεκτρονικό περιεχόμενο κ.λπ.)
12	Τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΔΕΔ-ΤΕΠ)
13	Υπηρεσίες και εφαρμογές για τον πολίτη (ηλεκτρονική υγεία, ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική ένταξη κ.λπ.)
14	Υπηρεσίες και εφαρμογές για τις ΜΜΕ (ηλεκτρονικό εμπόριο, εκπαίδευση και κατάρτιση, δικτύωση κ.λπ.)
15	Άλλα μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ στις ΤΠΕ και της ουσιαστικής χρήσης τους

	Μεταφορές
16	Σιδηρόδρομοι
17	Σιδηρόδρομοι (ΔΕΔ-Μ)
20	Αυτοκινητόδρομοι
21	Αυτοκινητόδρομοι (ΔΕΔ-Μ)
26	Πολυτροπικές μεταφορές
27	Πολυτροπικές μεταφορές (ΔΕΔ-Μ)
28	Ευφυή συστήματα μεταφορών
29	Αερολιμένες
30	Λιμένες
32	Εσωτερικές πλωτές οδοί (ΔΕΔ-Μ)
	Ενέργεια
34	Ηλεκτρική ενέργεια (ΔΕΔ-Ε)
36	Φυσικό αέριο (ΔΕΔ-Ε)
38	Πετρελαϊκά προϊόντα (ΔΕΔ-Ε)
39	Ανανεώσιμη ενέργεια: αιολική ενέργεια
40	Ανανεώσιμη ενέργεια: ηλιακή ενέργεια
41	Ανανεώσιμη ενέργεια: βιομάζα
42	Ανανεώσιμη ενέργεια: υδροηλεκτρική ενέργεια, γεωθερμική ενέργεια και άλλες μορφές
43	Ενεργειακή απόδοση, συμπαραγωγή, διαχείριση ενέργειας
	Προστασία του περιβάλλοντος και πρόληψη κινδύνων
52	Προαγωγή καθαρών αστικών μεταφορών
	Βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των εταιριών, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών
62	Ανάπτυξη συστημάτων και στρατηγικών δια βίου μάθησης στις επιχειρήσεις: παροχή κατάρτισης και υπηρεσιών προς τους εργαζομένους για τη βελτίωση της δυνατότητας προσαρμογής τους στις μεταβολές: προαγωγή της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας
63	Σχεδιασμός και διάδοση καινοτόμων και πλέον παραγωγικών τρόπων οργάνωσης της εργασίας
64	Ανάπτυξη ειδικών υπηρεσιών για την απασχόληση, την κατάρτιση και τη στήριξη σε συνδυασμό με την αναδιάρθρωση κλάδων και επιχειρήσεων, και ανάπτυξη συστημάτων για την πρόβλεψη των οικονομικών μεταβολών και των μελλοντικών απαιτήσεων όσον αφορά θέσεις απασχόλησης και δεξιότητες
	Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και της βιωσιμότητας
65	Εκσυγχρονισμός και ενίσχυση των θεσμικών δομών της αγοράς εργασίας
66	Υλοποίηση ενεργών και προληπτικών μέτρων στην αγορά εργασίας
67	Μέτρα για την ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής του γηράσκοντος εργατικού δυναμικού και παράταση του επαγγελματικού βίου
68	Στήριξη της αυτοαπασχόλησης και της σύστασης επιχειρήσεων
69	Μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και την αύξηση της διαρκούς συμμετοχής και προόδου των γυναικών στην απασχόληση, ώστε να μειωθεί ο διαχωρισμός με βάση το φύλο στην αγορά εργασίας, και για την εναρμόνιση εργασίας και ιδιωτικής ζωής, λ.χ. διευκόλυνση της πρόσβασης στη φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων προσώπων
70	Ειδικές δράσεις για την αύξηση της συμμετοχής των μεταναστών στην απασχόληση και, συνεπώς, για την ενίσχυση της κοινωνικής τους ενσωμάτωσης

	Βελτίωση της κοινωνικής ενσωμάτωσης των λιγότερο ευνοημένων ατόμων
71	Τρόποι για την ενσωμάτωση και την επανένταξη στην αγορά εργασίας μειονεκτούντων ατόμων· καταπολέμηση των διακρίσεων κατά την πρόσβαση και την πρόοδο στην αγορά εργασίας και προαγωγή της αποδοχής της ποικιλίας στο χώρο εργασίας
	Βελτίωση του ανθρώπινου κεφαλαίου
72	Σχεδιασμός, εισαγωγή και εφαρμογή μεταρρυθμίσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης με σκοπό την ανάπτυξη της απασχολησιμότητας, τη βελτίωση της σχέσης της αρχικής και της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας και τη συνεχή αναβάθμιση των προσόντων του προσωπικού κατάρτισης με στόχο μια οικονομία που να βασίζεται στη γνώση
73	Μέτρα για την αύξηση της συμμετοχής στη διά βίου εκπαίδευση και κατάρτιση, μεταξύ άλλων με τη λήψη μέτρων για την επίτευξη μείωσης του αριθμού των μαθητών που εγκαταλείπουν το σχολείο σε μικρή ηλικία και των διαχωρισμών βάσει του φύλου, και αύξηση της πρόσβασης στη βασική, επαγγελματική και τριτοβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση καθώς και της ποιότητάς τους
74	Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, ιδίως μέσω των μεταπτυχιακών σπουδών και της εκπαίδευσης ερευνητών, και δραστηριότητες δικτύωσης μεταξύ πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων και επιχειρήσεων